

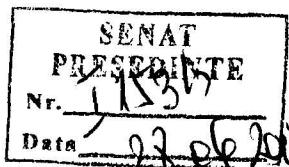

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: http://www.ccr.ro E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.998A/2018

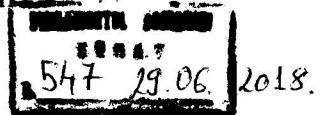

Domnului

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATOR JURISDICTIONAL
NR. 5151 / 28 JUN 2018

Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU

Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 6 iulie 2018 (inclusiv în format electronic *Word* la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 12 iulie 2018.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

PROF.UNIV.DR. VALER DORNEANU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 998 A / 2018

R O M Â N I A

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ

NR. 5139 / 28 JUN 2018

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, iunie 2018

Domnului VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE asupra

**Legii pentru modificarea și completarea
Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară**

Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară a fost transmisă de către Parlament Președintelui României în vederea promulgării la data de 22 iunie 2018. În opinia noastră, legea menționată a fost adoptată cu încălcarea dispozițiilor art. 77 alin. (2), art. 64 și 147 alin. (4) din Constituție. De asemenea, prin raportare la art. 77 alin. (2) din Legea fundamentală, Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară a fost adoptată și cu încălcarea principiilor ce decurg din prevederile art. 1 alin. (4) și (5) și ale art. 61 alin. (1) coroborate cu cele ale art. 80 alin. (2) din Constituție, pentru motivele prezентate în mai jos.

În aplicarea prevederilor art. 77 alin. (2) din Constituție, la data de 15 iunie a.c. Președintele României a formulat o cerere de reexaminare cu privire la Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

Motivele de reexaminare, structurate în 19 puncte și dezvoltate pe 27 de pagini, vizau atât aspecte ce țin de necesitatea reglementării ori de modul în care dispozițiile nou introduse se integrează în sistemul normativ, cât și respectarea normelor de tehnică legislativă de natură să asigure coerența actului normativ. Camera Deputaților, în calitate de primă Cameră sesizată, a reexaminat legea dedusă controlului de constituționalitate în ziua de 18 iunie a.c. (în această zi, legea în cauză fiind repartizată de către Biroul permanent comisiei juridice, care a întocmit raportul; în aceeași zi, legea a fost înscrisă pe ordinea de zi a Camerei Deputaților, care după ce a adoptat-o a transmis-o Senatului, spre dezbatere și adoptare). Cu aceeași celeritate, Senatul, în calitate de Cameră decizională, două zile mai târziu a adoptat legea dedusă controlului de constituționalitate în forma transmисă inițial la promulgare, respingând implicit cererea de reexaminare.

Deși motivele din cererea de reexaminare trimiteau la texte concrete din legea criticată, din rapoartele comisiilor sesizate în fond ale ambelor Camere ale Parlamentului nu rezultă care sunt rațiunile pentru care s-a ajuns la soluția respingerii acestora. De asemenea, lipsa acestor argumente ori a dezbatării motivelor cererii de reexaminare reiese și din dezbatările plenului Camerei Deputaților. Spre deosebire de Cameră, la Senat, plenul a respins, fără vreo motivare, amendamentele formulate.

În ceea ce privește admisibilitatea prezentei sesizări

Prezenta sesizare vizează motive de neconstituționalitate extrinsecă referitoare la respectarea normelor și principiilor constituționale aplicabile în procedura de adoptare a legilor. Astfel, prin Decizia nr. 334/2018, par. 32, Curtea Constituțională a statuat: „(...) Similar, cererea de reexaminare formulată conform art. 77 alin. (2) din Constituție are drept efect redeschiderea procedurii legislative, însă numai în limitele cererii de reexaminare [Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 201 din 6 martie 2018, paragraful 47]. Parlamentul trebuie să reexamineze toate textele de lege la care face referire cererea Președintelui României, precum și pe cele care au legătură cu acestea, asigurându-se succesiunea logică a ideilor și coerența reglementării. În acest context se impune a fi modificate chiar și unele dispoziții ale legii care nu au fost în mod expres cuprinse în cererea de reexaminare, dar care sunt în mod indisolubil legate de acestea [Decizia nr. 63 din 13 februarie 2018, paragraful 46]. Prin urmare, și în privința legii adoptate ca urmare a admiterii cererii de reexaminare, în măsura în care

un text legal nu a format obiectul reexaminării, el nu poate forma obiectul controlului de constituționalitate a legii reexamineate. De asemenea, întrucât cererea de reexaminare nu este obligatorie pentru Parlament, spre deosebire de decizia de neconstituționalitate, în cazul în care Parlamentul o respinge sau o admite în parte, nu pot forma obiect al controlului de constituționalitate dispozițiile legale nereexamineate, și anume cele care nu au suferit niciun eveniment legislativ în procedura de reexaminare. Prin urmare, indiferent că o cerere de reexaminare a fost admisă/admisă în parte/respinsă, pot forma obiectul controlului a priori de constituționalitate numai dispozițiile legale supuse unor intervenții legislative în procedura de reexaminare, precum și procedura de adoptare a legii în urma cererii de reexaminare, cu titlu exemplificativ, reținându-se ceea ce urmează: „În măsura în care titularii dreptului de sesizare a Curții Constituționale prevăzuți la art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție formulează o obiecție de neconstituționalitate fără a contesta diferența specifică dintre varianta redacțională a legii reexamineate și cea inițială a legii, Curtea urmează să constate inadmisibilitatea acesteia.”

În ceea ce privește motivele de neconstituționalitate extrinsecă

După cum s-a stabilit constant în jurisprudența constituțională, reexaminarea unei legi ca urmare a unei cereri formulate de Președintele României implică o dezbatere specializată, limitată la motivele/rațiunile/textele cuprinse prin însăși această cerere.

Astfel, Curtea Constituțională a stabilit că „(...) relația dintre Președintele României și Parlament este caracterizată printr-un dialog constituțional permanent, iar în cadrul acestuia fiecare dintre cele două autorități trebuie să colaboreze în mod loial, cu respectarea rolului lor constituțional. Astfel, constituantul a acordat dreptul Președintelui de a cere reexaminarea legii pentru a se putea corecta erorile materiale comise în actul de legiferare sau pentru a se regândi o anumită soluție legislativă atât pentru motive de constituționalitate, cât și de oportunitate. Prin intermediul acestui mecanism constituțional se deschide un dialog interinstituțional ce trebuie să fie guvernat de normele constituționale referitoare la colaborarea loială între acestea. În acest caz, Parlamentului îi revine rolul fie de a-și însuși observațiile, fie de a le repudia, fie de a respinge la vot propunerea/proiectul de lege, atunci când consideră

că motivele invocate sunt întemeiate, iar anvergura acestora determină caracterul inacceptabil al legii. Prin urmare, dialogul constituțional are drept efect redeschiderea procedurii legislative între aceste instituții, însă numai în limitele cererii de reexaminare. (...) Rezultă că soluția corectă care conciliază rolul preeminent al Parlamentului în procesul de legiferare și rolul Președintelui României de a sancționa punerea în executare a legii este aceea ca dezbaterea parlamentară să fie reluată în limitele cererii de reexaminare. Această soluție se sprijină pe dialogul constituțional dintre cele două autorități publice, ce implică separarea și echilibrul dintre funcțiile statului pe care acestea le exercită, pe necesitatea respectării rolului lor constituțional și pe colaborarea constituțională loială dintre acestea. (...) Așadar, pronunțarea Parlamentului asupra legii, în limitele cererii de reexaminare, decurge din art. 1 alin. (4) și (5), art. 61 alin. (1) și art. 80 alin. (2) din Constituție, ceea ce înseamnă că art. 77 alin. (2) și (3) din Constituție trebuie coroborat cu textele constituționale anterior referite.” (Decizia nr. 63/2018, par. 47 și 48).

Totodată, printr-o jurisprudență constantă, Curtea Constituțională a statuat: “(...) printre atribuțiile Președintelui României în cadrul raporturilor pe care acesta le are cu Parlamentul și care vizează legiferarea este cererea de reexaminare a unei legi înainte de promulgare. Potrivit art. 77 alin. (2) din Constituție, "înainte de promulgare, Președintele poate cere Parlamentului, o singură dată, reexaminarea legii". Din examinarea dispozițiilor constituționale rezultă că Președintele, în cadrul procedurii de promulgare, are obligația de a analiza conținutul normativ al legii și de a constata dacă au fost respectate prevederile regulamentare, constituționale sau convenționale la care România este parte sau dacă interesul public, realitățile sociale, economice sau politice justifică reglementarea adoptată de Parlament și supusă promulgării. Prin urmare, analiza Președintelui poate viza, pe de o parte, aspecte de legalitate, deficiențe ale legii legate de procedura de adoptare sau de conținutul său prin raportare la acte normative interne sau internaționale în vigoare, fiind necesară corelarea cu ansamblul reglementărilor interne și armonizarea legislației naționale cu legislația europeană și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului [a se vedea și art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative] și, pe de altă parte, aspecte de oportunitate care privesc efectele economice, sociale, de mediu, legislative și bugetare pe care le produc reglementările adoptate, legiuitorul fiind obligat să fundamenteze temeinic soluțiile pe care le

cuprinde legea, pe baza unor documente de politici publice aprobate de Parlament sau de Guvern [a se vedea și art. 6 alin. (4) din Legea nr. 24/2000]. 11. Reexaminarea poate fi cerută o singură dată, pentru orice motiv - de formă/procedură sau de fond/contenut, cu privire la legea în integralitatea sa sau pentru o parte dintre normele sale. Ca urmare a formulării cererii de reexaminare, legea este retrimisă în Parlament, care este obligat să reia procedura de legiferare și să dezbată în plenul celor două Camere solicitările adresate de Președinte. 12. Atât doctrina de specialitate, cât și jurisprudența Curții Constituționale (a se vedea în acest sens Decizia nr. 355 din 4 aprilie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 318 din 11 mai 2007, sau Decizia nr. 1 din 14 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 2 februarie 2015) sunt în sensul că limitele sesizării Parlamentului pentru reexaminarea legii sunt definite de cererea de reexaminare. Având în vedere scopul cererii de reexaminare, respectiv îmbunătățirea actului normativ, nu se poate admite ca reexaminarea să aibă drept consecință adoptarea unei legi cu contradicții sau necorelări între texte, astfel că, în virtutea regulilor de tehnică legislativă, necesitatea coerentiei reglementării impune completarea unor texte din lege care nu au făcut în mod expres obiectul cererii de reexaminare. Această practică este în beneficiul reglementării și nu afectează limitele reexaminării, admiterea unor obiectelor din cererea de reexaminare putând antrena modificări cu privire la toate sau doar la unele dintre dispozițiile legii în cauză, ceea ce impune corelarea tuturor prevederilor acesteia, chiar prin eliminarea sau abrogarea unor texte. 13. Cu alte cuvinte, Curtea constată că, în aplicarea normei constituționale a art. 77, Parlamentul trebuie să reexamineze toate textele de lege la care face referire cererea Președintelui României, precum și cele care au legătură cu acestea, asigurându-se succesiunea logică a ideilor și coerenta reglementării. În acest context, se impune să fie modificate chiar și unele dispoziții ale legii care nu au fost în mod expres cuprinse în cererea de reexaminare, dar care sunt în mod indisolvabil legate de acestea. În cadrul acestei proceduri, în situația în care se dă o altă redactare unor texte sau se completează legea cu noi reglementări, urmează să se asigure corelările necesare dintre textele care au făcut obiectul cererii Președintelui României și celealte dispoziții ale legii. Pentru aceleași rațiuni, dacă cererea de reexaminare vizează doar aspecte punctuale sau dispoziții concrete din lege, iar, în economia actului normativ, acestea se dovedesc să fie esențiale, întrucât constituie fundamentalul reglementării, lipsa lor afectând însăși filosofia actului normativ, apare cu evidență faptul că înlăturarea, eliminarea lor va prejudicia întregul act și va conduce la respingerea legii în ansamblul său. 14. Având

în vedere solicitările cuprinse în cererea Președintelui României, în temeiul prevederilor art. 61 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora este unica autoritate legiuitoră a țării, Parlamentul poate adopta orice soluție pe care o consideră oportună și necesară. Astfel, în urma reexaminării legii, Parlamentul poate admite în întregime sau parțial solicitarea, modificând în totalitate sau o parte din textele de lege cuprinse în cererea de reexaminare, precum și dispozițiile legii care se impun a fi recorelate, sau poate să respingă cererea de reexaminare (a se vedea în acest sens Decizia nr. 991 din 1 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 682 din 6 octombrie 2008, sau Decizia nr. 81 din 27 februarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 136 din 14 martie 2013).” (Decizia nr. 30/2016, Decizia nr. 624/2016).

Așadar, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, întregul mecanism constituțional al reexaminării este guvernat de principiul colaborării loiale dintre Președinte și Parlament. Aplicat la dispozițiile art. 77 alin. (2) din Constituție, principiul constituțional al colaborării loiale dintre cele două autorități implică din partea Președintelui obligația de a formula o singură dată o asemenea solicitare către Parlament, pe de o parte, precum și necesitatea ca această cerere să fie motivată în substanțialitatea sa. La rândul său, Parlamentul are obligația de a dezbatе legea în limitele cererii de reexaminare, analizând rând pe rând motivele invocate de Președinte, analiză ce se va realiza cu respectarea normelor constituționale și regulamentare aplicabile procedurii de legiferare. În limitele mecanismului procedural deschis prin cererea de reexaminare, Parlamentul poate lua orice decizie (de admitere, respingere, modificare/completare a textelor/legii supuse reexaminării).

În mod firesc, respectarea acestui cadru de acțiune trebuie să rezulte fie din actele procedurale întocmite de organele de lucru ale Camerelor (rapoarte sau avize ale comisiilor), fie din dezbatările din Plen și/sau comisii. În absența motivelor de respingere se poate înțelege că cererea de reexaminare a făcut doar obiectul unei decizii politice, care deși justificate, este insuficientă pentru a predetermina caracterul pe deplin constituțional al unei dezbatări raportate la cadrul procedural deschis prin dispozițiile art. 77 alin. (2) din Constituție. În opinia noastră, un comportament loial al Parlamentului cu privire la cererea de reexaminare a Președintelui României nu exclude dezbaterea cu celeritate a acesteia (fiind chiar o cerință a regulamentelor parlamentare – art. 137 din Regulamentul Camerei Deputaților și art. 150 din Regulamentul Senatului), însă această dezbatere implică și o explicitare oricât de

sumară a motivelor, a rațiunilor avute în vedere în Parlament, exprimate prin instrumentele procedurale de care acesta dispune (rapoarte/avize ale comisiilor, dezbateri parlamentare, puncte de vedere exprimate de grupurile parlamentare). În acest sens, elocvente sunt aceleași dispoziții regulamentare mai sus indicate, ce trimit la regulile procedurii legislative, atrăgând incidența acestora și în cazul procedurii în care urmează să fie soluționată cererea de reexaminare. Astfel, potrivit art. 67 alin. (2) din Regulamentul Camerei Deputaților, respectiv art. 74 alin. (2) din Regulamentul Senatului, raportul comisiei sesizate în fond va cuprinde propuneri motivate privind admiterea fără modificări a actului examinat, respingerea acestuia sau admiterea lui cu modificări și/sau completări.

Or, în cazul legii deduse controlului de constituționalitate, din raportul comisiei sesizate în fond (atât la Camera Deputaților, cât și la Senat) această motivare a respingerii cererii de reexaminare lipsește. De asemenea, din dezbatările din Plenul Camerei Deputaților nu rezultă că aceasta a dezbatut motivele de reexaminare cuprinse în cererea Președintelui României. În opinia noastră, nici dindezbatările Plenului Senatului nu rezultă o asemenea împrejurare, câtă vreme în cadrul acestora discuțiile s-au purtat în jurul unor aspecte procedurale, iar raportul comisiei sesizate în fond nu cuprindea nicio motivare a rațiunii respingerii amendamentelor formulate de senatori.

Absența oricărora motive de respingere a cererii de reexaminare în cadrul raportului comisiei sesizate în fond conduce la ideea că aceasta nu și-a îndeplinit rolul constituțional, cel statuat prin jurisprudența Curții Constituționale, de a organiza și de a realiza actele pregătitoare pentru Plenul fiecărei Camere. Această neregularitate procedurală ar fi putut fi suplinită în ipoteza în care în plen ar fi existatdezbatări specializate asupra motivelor cererii de reexaminare formulate de Președintele României. În Plenul fiecăreia dintre cele două Camere au existatdezbatări, însă acestea nu au vizat motivele cererii de reexaminare, ci tocmai acest viciu de procedură, respectiv imposibilitatea de a depune amendamente și inexistența motivelor pentru respingerea cererii de reexaminare.

În concret, în absența motivelor ce justifică respingerea punctuală a criticilor formulate de Președintele României, actul a cărui reexaminare s-a solicitat nu a beneficiat de o reală reexaminare. De aceea, se poate susține că în realitate, în lipsa uneidezbatări specializate limitate la motivele de reexaminare, nu a fost supus la vot actul normativ reexaminat, ci a fost supus la vot, pentru a doua oară, însuși actul

normativ a cărui reexaminare s-a solicitat, inclusiv texte ce nu au făcut obiectul cererii de reexaminare, cu consecința încălcării limitelor reexaminării.

Președintele României și-a exercitat dreptul constituțional de a formula cerere de reexaminare în litera și în spiritul principiului colaborării loiale și al dialogului interinstituțional. A înaintat autorității legiuitorare argumente punctuale, concrete, cărora Parlamentul nu le-a răspuns, nici prin analiza în cadrul comisiilor, nici prin dezbatările în cadrul Plenului fiecărei Camere. În spiritul același principiu constituțional, dar și ca expresie a raportului dintre două autorități publice cu legitimitate egală, corelativ Parlamentului îi incumba obligația minimală de a-și motiva soluția adoptată. Parlamentul avea această responsabilitate minimală cu atât mai mult cu cât prin cererea de reexaminare Președintele României semnalează că în conținutul legii criticate există norme ce trimit la o altă reglementare ce nu există (pct. 11 din cererea de reexaminare).

Cu atât mai important este ca Parlamentul să realizeze o veritabilă reexaminare prin contrapunerea unor motive, având în vedere că, potrivit noii jurisprudențe, sesizarea Curții Constituționale pentru motive de neconstituționalitate întrinsecă asupra dispozițiilor legale cuprinse în forma inițială a legii, anterioare cererii de reexaminare, ar fi inadmisibilă. Astfel, Curtea Constituțională a stabilit: „În această etapă a promulgării, în condițiile art. 77 alin. (3) din Constituție, critici de neconstituționalitate întrinsecă puteau fi formulate numai în privința dispozițiilor legale reexaminate; or, în cazul de față, ca urmare a respingerii cererii de reexaminare, nicio dispoziție legală nu a fost reexaminată, astfel încât nu puteau fi aduse critici de neconstituționalitate întrinsecă însăși dispozițiilor legale cuprinse în forma inițială a legii, anterioare cererii de reexaminare formulate. Astfel de critici puteau fi formulate în perioada 21 decembrie 2017-9 ianuarie 2018, interval temporar care cuprinde dies a quo data trimiterii legii spre promulgare și dies a quem data expirării termenului ipotetic de promulgare, aspect ce se încadreză în ipoteza a treia din paragraful 70 al Deciziei nr. 67 din 21 februarie 2018, cu referire la termenul de 20 zile de promulgare, conform art. 77 alin. (1) din Constituție, dat fiind că termenul de promulgare a fost întrerupt, ca urmare a formulării în prealabil a unei alte obiecții de neconstituționalitate, soluționată prin Decizia nr. 52 din 1 februarie 2018.” (par. 33 din Decizia nr. 334/2018).

Menționarea rațiunilor pentru care se adoptă o anumită soluție în cadrul dezbatărilor din Parlament a cererii de reexaminare în limita obiecțiilor formulate de

Președintele României este indisolubil legată de principiile ce decurg din prevederile art. 1 alin. (4) și (5) și ale art. 61 alin. (1) coroborate cu cele ale art. 80 alin. (2) din Constituție, toate prin raportare la art. 77 alin. (2) din Legea fundamentală. Orice altă interpretare ar face ca reexaminarea cerută de Președintele României să fie pur formală, iar atribuția constituțională de care acesta dispune potrivit art. 77 alin. (2) ar fi golită de conținut.

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară este neconstituțională.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

547/26.06.2018

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.962A/2018

LSUZ/2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATOR JURISDICTIONALĂ

NR. 920 / 22 JUN 2018

Domnului

Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

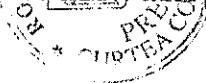
În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 97 deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal, Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România și deputați neafiliați, sesizare referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 29 iunie 2018 (inclusiv în format electronic *Word* la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 4 iulie 2018.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

Președinte,

prof. univ. dr. Valer DORNEANU

ROMANIA

Parlamentul României
Camera Deputaților

CABINET SECRETAR GENERAL

București, 21.06.2018
Nr. 2/6196

Domnului**VALER DORNEANU****Președintele Curții Constituționale**

Stimate domnule Președinte,

Vă trimitem, alăturat, sesizarea formulată de un număr de 97 deputați, din Grupul parlamentar al Partidului Național Liberal, Grupul parlamentar al Uniunii Salvați România, precum și deputați neafiliați, referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

Silvia Claudia MIHAILESCA

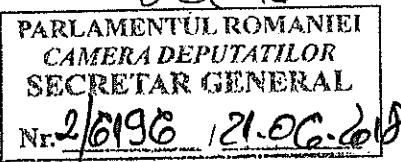
ROMANIA

Parlamentul României

Camera Deputaților

Către,

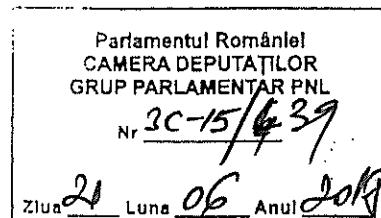

Secretariatul General al Camerei Deputaților

Doamnei Silvia-Claudia MIHALCEA

Doamnă Secretar General,

LS47/2018

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție și în baza art. 15 alin. (1) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în numele semnatarilor, vă înaintăm *Sesizarea* la Curtea Constituțională cu privire la *Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (Plx. 417/2017)*, adoptată în data de 20.06.2018 de Senat, în calitate de cameră decizională, solicitându-vă să o înaintați Curții Constituționale a României, la data depunerii.

Lider Grup PNL

Raluca TURCAN

Lider Grup USR

Claudiu NĂSUI

Parlamentul României

Camera Deputaților

Domnului Valer DORNEANU,

Președintele Curții Constituționale

Stimate Domnule Președinte,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații menționați în anexa atașată formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară (Plx.417/2017) prin care vă rugăm să constatați neconstituționalitatea acesteia, în ansamblul său, deoarece Parlamentul României a procedat la adoptarea acesteia cu încălcarea dispozițiilor art. 137 din Regulamentul Camerei Deputaților și ale art. 150 din Regulamentul Senatului României, referitoare la reexaminarea Legii la cererea Președintelui

României, ceea ce determină încălcarea dispozițiilor art. 1, alin. (4), din Constituția României.

MOTIV EXTRINSEC DE NECONSTITUȚIONALITATE

1. În opinia noastră cererea de reexaminare formulată de Președintele României evidențiază aspecte care necesitau o analiză aprofundată în cadrul dezbatelor parlamentare, după cum urmează:

a) La pct 1 din Cererea de reexaminare a Președintelui României asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, se arată că „*Art. I pct. 3 din legea transmisă la promulgare introduce un nou alineat, alin. (3) la articolul 7 din Legea nr. 304/2004, cu următorul cuprins: „(3)Configurația sălii de judecată trebuie să reflecte principiul egalității de arme în ceea ce privește așezarea judecătorului, procurorilor și avocaților,,.*

In primul rând, dispozitia nou introdusa este una neclară și lipsită de previzibilitate, contrar cerințelor constituționale de calitate a legii. Din formularea textului, nu este clar în ce măsură poziția fizică a părților în sala de judecată afectează principiul egalității de arme, iar prin formularea generală, nu se deduce cu exactitate care este continutul sintagmei „configurația sălii de judecată” și ce presupune o reconfigurare a sălilor de judecată folosite în prezent de instantele din Romania astfel încât acestea să respecte principiul egalității de arme.

Principiul egalității de arme este o componentă a dreptului la un proces echitabil consacrat prin art. 21 alin. (3) din Constituție art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, dar acesta nu se referă la pozițiile fizice pe care judecătorii, procurorii, avocații, părțile și ceilalți participanți la procedurile judiciare le ocupă în sălile de judecată, ci la justul echilibru

procedural intre părți, care trebuie să existe atât in procesele civile, cât în cele penale.

Acest lucru a fost reținut și in jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. In decizia pronunțată în cauza Truilescu c. României, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că locul ocupat de procuror în sala de judecată nu încalcă prevederile art. 6 par. I (dreptul la un proces echitabil) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. In această decizie, Curtea a reamintit că imparțialitatea în sensul art. 6 par. I din Convenție se definește prin absenta prejudecătilor ori a părerilor preconcepute. Existența acestora se analizează printr-un dublu demers: primul dintre acestea constă în încercarea de a determina care a fost convingerea interioară a judecătorului cauzei ori interesul său personal în cauza respectivă; cel de-al doilea demers constă în luarea măsurilor necesare asigurării garanțiilor pentru excluderea oricărui dubiu legitim asupra imparțialității instantei. În consecință, Curtea a statuat faptul că „situația expusă referitoare la locul procurorului în sala de judecată nu este suficientă prin ea însăși pentru a pune în discuție principiul egalității armelor ori lipsa de imparțialitate și independentă a judecătorului în măsura în care, chiar dacă reprezentantul Ministerului Public avea o pozitie fizică privilegiată în sala de judecată, acest lucru nu plasa acuzatul într-o situație concretă dezavantajoasă pentru apărarea intereselor sale.

In consecință, apreciem că formularea art. 7 alin. (3) este neclară, imprecisă, neputându-se deduce în ce măsură așezarea participanților la proces în sala de judecată influentează posibilitatea părților de a-și prezenta cauza sau probele și nici configurația potrivită care ar asigura respectarea principiului egalității de arme, contrar exigentelor constitutionale de calitate a legii.

În al doilea rând, jurisprudenta CEDO se referă strict la părți, nu la avocații acestora. După cum putem observa, textul art. 7 alin. (3) din legea transmisă la promulgare se referă la „așezarea judecătorului, procurorilor și avocaților

„neexistând nicio trimitere la aşezarea părților. Astfel, reglementarea acordă drepturi suplimentare persoanelor asistate de avocați față de cele care nu beneficiază de această asistență, realizându-se un regim juridic diferențiat pentru părțile din proces.

In jurisprudența sa, Curtea Constituțională a arătat că „principiul egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite” (Decizia nr.1/1994). De asemenea, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, „situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional” (Decizia nr. 573/2011). Față de jurisprudența constituțională menționată, considerăm că aceste dispoziții introduc o discriminare întrucât, în lipsa unui criteriu obiectiv rațional, se instituie un tratament juridic diferit după cum părțile sunt sau nu asistate/reprezentate de avocat,,.

b) La pct 5 din Cererea de reexaminare a Președintelui României asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, se arată că „Art. I pct. I I din legea transmisă la promulgare stabilește că atât propunerile privind judecătorii care fac parte din comisiile de concurs pentru promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casătie și Justiție, cât și propunerile privind numirea, promovarea, transferul, suspendarea și încetarea din funcție a magistraților-asistenți se înaintează Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii (C.S.M.) nu Plenului acestuia.

Art. 125 alin. (2) din Constituție stabilește că „Propunerile de numire, precum și promovarea, transferarea și sancționarea judecătorilor sunt de competența Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii sale organice. „Așadar, legiuitorul constituant a prevăzut competența C.S.M. în

componenta sa plenară, doar condițiile fiind cele stabilite prin legea sa organică. Sintagma „în condițiile legii” presupune faptul că Legea fundamentală lasă posibilitatea legiuitorului organic să detalieze procedurile în vederea realizării acestor atribuții, nu să transfere însăși atribuțiile privind cariera magistraților din competența C.S.M. ca organism colegial în competența secțiilor C. S.M.

Conform art. 134 alin. (2) din Constituție, cu excepția atribuției referitoare la îndeplinirea rolului de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și a procurorilor care se realizează prin secțiile sale, C.S.M. acționează ca un întreg, respectiv în Plenul său de 19 membri, în ceea ce privește adoptarea hotărârilor în general, atât pentru propunerea către Președintele României a numirii în funcție a judecătorilor procurorilor, cu excepția celor stagiați, cât pentru alte atribuții stabilite prin legea sa organică, în realizarea rolului său de garant al independenței justiției. Este de menționat faptul că dispozițiile referitoare la componenta Plenului C.S.M. care nu cuprinde doar membri aleși din rândul magistratilor, ci și membri de drept sau reprezentanți ai societății Civile sunt de natură să întărească acest argument, componenta Plenului C. S.M. fiind o garanție în plus pentru exercitarea atribuțiilor Consiliului Superior al Magistraturii în realizarea misiunii sale de garant al independenței justiției.

Norma criticată menționează ca destinatar al propunerilor Colegiului de Conducere al Inaltei Curți de Casatie și Justitie, Secția pentru judecători în ambele cazuri mai sus enunțate, contrar rolului constituțional al C.S.M. prevăzut de art. 133 alin. (1) din Constituție.

Or, prin lege organică nu se pot modifica rolul atribuțiile stabilite de Constituție pentru C.S.M. ca organism colegial, respectiv pentru secțiile sale, ca structuri cu atribuții în domeniul răspunderii disciplinare. Cel mult, se pot stabili doar pentru C.S.M. ca organism colegial alte atribuții pentru

realizarea rolului de garant al independenței justitiei. Rearanjarea rolurilor și atribuțiilor între Plenul C.S.M. Secțiile C.S.M. conduce la afectarea rolului constitutional al C.S.M. și la depășirea atribuțiilor constitutionale specifice Secțiilor, contrar art. 125 alin. (2), art. 133 alin. (l), precum art. 134 alin. (2) (4) din Constituție,,.

c) La pct 6 din Cererea de reexaminare a Președintelui României asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, se arată că „la art. I pct. 13 din legea transmisă la promulgare se modifică art. 30¹ alin. (2) din Legea nr. 304/2004, în sensul că: „Raportul întocmit cu ocazia verificărilor va fi făcut public, prin afișare pe site-ul oficial al Inaltei Curți de Casatie și Justiție,,.

Dispoziția introdusă obligă la publicarea unui astfel de raport în mod integral, fără a face o distincție între categoriile de informații continute de acest raport. Din coroborarea dispozitiilor art. 9² din Regulamentul privind organizarea și functionarea administrativă a Inaltei Curți de Casatie Justiție, ale art. 8 din Legea nr. 14/1992 privind organizarea functionarea Serviciului Român de Informații și ale art. 30¹ din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară rezultă că aceste verificări vizează chiar modul de punere în aplicare în cadrul Centrului Național de Interceptare a Comunicatiilor a supravegherilor tehnice realizate de organele de urmărire penală.

Publicarea în mod automat a informațiilor din respectivele procese-verbale califică, de fapt, respectivele informații (constatăriile, măsurile autoritatilor sau institutiile sesizate) drept informații de interes public. Cu toate acestea, informațiile respective vizează proceduri judiciare aflate în curs sau finalizate.

In Decizia nr. 45/2018, Curtea Constitutională a reținut ca o calificare „tale quale drept informații de interes public a informațiilor care privesc procedurile judiciare, cu excepția celor pentru care Codul de procedură penală prevede caracterul nepublic, încalcă art. I alin. (3) privind statul de drept, art. 26 alin. (1) din Constitutie referitor la obligatia autorităților publice de a respecta și ocroti viata intimă, familială și privată ”. Mai mult, art. 12 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informatii exceptează de la liberul acces la informatii de interes public „ informațiile privind procedura in timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidentiale ori se pun in pericol viața, integritatea corporală, sănătatea unei persoane in urma anchetei efectuate sau in curs de desfăsurare”.

Conform Titlului IV, Capitolul IV al Codului de procedură penală, supravegherea tehnică reprezintă o metodă specială de supraveghere sau cercetare dispusă in baza unei proceduri reglementate de lege, in cursul urmăririi penale, iar inregistrările rezultate pot constitui mijloace de probă. Așadar, informațiile care vizează punerea in aplicare a acestor măsuri constatăriile verificării acestui lucru fac parte tot din categoria informațiilor privind procedura derulată in timpul anchetei penale, motiv pentru care acestea sunt exceptate de la regimul informațiilor de interes public.

Asacum a reținut Curtea Constitutională in Decizia nr. 45/2018, conferirea regimului de informații de interes public procedurilor judiciare, „fragilizează regimul de protecție acordat atât informațiilor/datelor clasificate/private, cât și unor categorii de persoane, drept care incalcă prevederile constituționale ale art. I alin. 3 privind statul de drept, art. 26 alin. I referitor la obligația autorităților publice de a respecta și ocroti viata intimă, familială și privată ”.

In plus, contradictia dintre această prevedere cea a art. 12 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 544/2001 generează o confuzie în aplicarea dispozițiilor, contrar exigentelor art. 1 alin. (5) din Constituție,,.

d) La pct 12 din Cererea de reexaminare a Președintelui României asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, se arată că „*Art. I pct. 35 transferă competența de solutionare a contestațiilor referitoare la Interventia procurorilor ierarhic superiori în activitatea procurorilor de caz de la Plenul C.S.M la Secția pentru procurori a acestuia. In plus, se introduce posibilitatea infirmării soluțiilor date de către procurorul ierarhic superior nu doar pentru nelegalitate, ci pentru netemeinicie. Potrivit art. 132 alin. (l) din Constituție referitor la statutul procurorilor, „Procurorii desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea Ministerului Justiției”.*

Potrivit art. 6 pct.2 din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, ratificată de România prin Legea nr.365/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.903 din 5 octombrie 2004 „ Fiecare stat parte acordă organismului sau organismelor mentionate la paragraful I al prezentului articol independența necesară, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, pentru a permite exercitarea eficientă a funcțiilor lor la adăpost de orice influență nedorită. ”

Prin transferarea competenței de solutionare a contestațiilor referitoare la interventia procurorilor ierarhic superiori în activitatea procurorilor de caz, de la Plenul C.S.M. (format nu doar din membri aleși ai corpului magistratilor, ci din membri de drept sau din reprezentanți ai societății Civile) la Secția pentru procurori a C. S.M. se diminuează o garantie pentru functionarea independentă a procurorilor, altfel spus „pentru exercitarea

functiilor lor la adăpost de orice influență nedorită " In acest fel, se aduce atingere art. 11 alin. (1) din Constitutie prin care statul român se obligă să își îndeplinească cu bună credință obligatiile ce-i revin din tratatele la care este parte.

Totodată, potrivit jurisprudentei Curtii Constitutionale, ca o garanție a respectării principiilor legalității și imparțialității, Constitutia a consacrat și principiul unității de acțiune a membrilor Ministerului Public, sub forma controlului ierarhic. „Prin aplicarea principiului controlului ierarhic, se asigură îndeplinirea de către toți procurorii din sistemul Ministerului Public a funcției lor de reprezentare a intereselor întregii societăți, altfel spus, exercitarea atribuțiilor de autoritate publică de către acesta, fără discriminare și fără părtinire. În virtutea acestui principiu, Ministerul Public este conceput ca un sistem piramidal, în care măsurile de aplicare a legii adoptate de procurorul ierarhic superior sunt obligatorii pentru procurorii din subordine, ceea ce conferă substanțialitate principiului exercitării ierarhice a controlului în cadrul acestei autorități publice „(Decizia nr. 345/2006).

Posibilitatea prevăzută pentru procurori de a contesta la Consiliul Superior al Magistraturii o infirmare realizată de către un procuror ierarhic superior reprezentă, de fapt, expresia principiilor statuate de art. 132 alin. (l) din Constitutie. Curtea a statuat în jurisprudenta sa, că în forma actuală, „principiul subordonării ierarhice, specific Ministerului Public, nu contravine principiului constituțional al imparțialității” în cazul în care procurorul participă la judecarea plângerilor formulate împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor date de superiorul său ierarhic (Decizia nr. 1273/2010).

Cu toate acestea, introducerea unui nou caz de infirmare a soluției procurorului, cel al netemeiniciei, presupune o apreciere subiectivă asupra unor aspecte de oportunitate din partea procurorului ierarhic superior,

realizată în lipsa unor criterii obiective. Dacă în cazul evaluării legalității soluțiilor adoptate de procuror, procurorul ierarhic superior trebuie să se raporteze de fiecare dată la norme aflate în vigoare, în cazul în care procurorul ierarhic superior realizează o evaluare a temeinicieei unei măsuri, modificarea adusă textului de lege nu instituie niciun criteriu obiectiv care ar putea ghida această evaluare. Așa cum a retinut Curtea Constitutională, principiul unității de acțiune subordonarea ierarhică reprezintă o garantie a respectării celorlalte două principii care guvernează activitatea procurorilor, cel al legalității și al imparțialității. (Decizia nr. 1.503/2010).

Potrivit art. 328 alin. (1) din Codul de procedură penală „rechizitorul este verificat sub aspectul legalității și temeinicieei de prim-procurorul parchetului sau, după caz, de procurorul general al parchetului de pe lângă Curtea de Apel, iar când a fost întocmit de acesta, verificarea se face de procurorul ierarhic superior”. Un alt caz în care soluția dispusă de procuror poate fi verificată din punctul de vedere al temeinicieei este soluția de renuntare la urmărire penală, conform art. 318 alin. (10) din Codul de procedură penală. Or, modificarea a cărei reexaminare se solicită are o formulare generică, făcând referire la „soluțiile adoptate de procuror”, ce implică o sferă mai largă a actelor procurorilor de caz și afectează o garantie a independenței acestora.

Distinct de aceste aspecte de neconstitutionalitate, în Raportul cu privire la Standardele Europene referitoare la sistemul judiciar adoptat de Comisia de la Veneția în anul 2010, la pct. 31 se arată că în sistemul ierarhic al organizării activității procurorilor, independența acestora se traduce prin faptul că în exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege, acestia nu trebuie să obtină o aprobare a superiorului, nici o confirmare a acestuia. Lipsa unei interferente din partea procurorului ierarhic superior reprezintă o garantie pentru îndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor prevăzute de lege pentru

procurorul de caz, asa cum Comisia de la Venetia sustine în documentul anterior amintit. In pct. 32 din acelașii raport, Comisia de la Venetia arată că „lipsa oricărei interferente în activitatea procurorului pe toată durata procedurilor implică o absentă a oricărei presiuni externe, cât și a presiunilor venite chiar din interiorul Ministerului Public”. Se apreciază că astfel de garantii includ aspectele privind managementul cauzelor sau procesul de luare a deciziilor. Prin urmare - pentru consolidarea independenței funktionale a procurorilor a progresului făcut de România, prin prisma angajamentelor sale internationale cu privire la independența justiției - considerăm că principiul subordonării ierarhice nu poate fi dezvoltat în contra spiritului legii a intenției legiuitorului constituțional, prin stabilirea posibilității infirmării soluțiilor pentru motive de netemeinicie, fără a aduce atingere art. 132 alin. (l) și aff. 131 alin. (l) referitor la statutul procurorilor și la rolul Ministerului Public.

Asadar, pentru consolidarea progresului făcut de România în ceea ce privește independența justiției, dar mai ales pentru a evita posibilitatea exercitării unor influente politice asupra procurorilor, apreciem necesară renunțarea la această soluție legislativă,,.

e) La pct 14 din Cererea de reexaminare a Președintelui României asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, se arată că „Art. I pct. 40 din lege reglementează o creștere a vechimii necesare unui procuror sau judecător pentru a putea fi numit într-o funcție de procuror în cadrul Directiei de Investigare a Infrastructiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT), de la 6 la 8 ani. În condițiile în care, conform modificărilor aduse Legii nr. 303/2004, magistratii vor putea să se pensioneze chiar înainte de împlinirea vîrstei de 60 ani, dacă au o vechime de 20 de ani în magistratură, creșterea condițiilor de vechime pentru a ocupa o funcție de procuror în cadrul DIICOT nu este o măsură oportună.

Acest lucru va afecta în mod direct baza de selectie pentru această structură specializată a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casatie si Justitie, cu consecinte asupra volumului de activitate aferent fiecărui procuror. Aceleasi argumente sunt valabile pentru art. I pct. 43, potrivit căruia vechimea pentru numirea în functia de procuror la Directia Natională Anticoruptie (DNA), crește de la 6 ani la 8 ani.

In acelasi timp, măsuri precum cresterea duratei cursurilor de formare profesională a auditorilor de justitie de la 2 la 4 ani sau cresterea duratei stagiului de la 1 la 2 ani contribuie la amplificarea acestui efect, respectiv de creștere a deficitului de procurori care îndeplinesc conditiile legale pentru a putea fi numiti într-o functie de procuror DNA sau DIICOT, aspect ce poate conduce la un blocaj în functionarea acestor institutii,,.

f) La pct 16 din Cererea de reexaminare a Președintelui României asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, se arată că „Art. I pct. 45 introduce după articolul 88 o nouă secțiune ce reglementează Secția pentru Investigarea Infractionselor din Justitie - cuprinzând art. 88¹ -88⁹. Prin Decizia nr. 33/2018, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiate, criticele de neconstituționalitate referitoare la: (i) efectele pe care instituirea acestei noi structuri de parchet o are asupra competențelor altor structuri deja existente, (ii) reglementarea unor norme care tin de statutul procurorului, (iii) crearea unui regim discriminatoriu, neîntemeiat pe criterii obiective și rationale, (iv) modul de reglementare a institutiei procurorului sef al acestei sectii sau (v) competența procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casatie Justitie de a solutiona conflictele de competentă ivite între structurile Ministerului Public. Totodată, instanța constituțională a arătat că legea instituie o serie de dispozitii derogatorii de la statutul judecătorilor procurorilor prevăzut de

Legea nr. 303/2004, iar normele de drept care prezintă caracter de specificitate „nu afectează constitutionalitatea acestei din urmă legi, care este, deopotrivă, o lege organică, deci cu aceeași forță juridică cu legea care constituie dreptul comun în materie”.

Articolul 131 alin. (l) din Constitutie a consacrat rolul Ministerului Public, în sensul că acesta „reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetătenilor”. Conform jurisprudentei Curtii Constitutionale, rolul Ministerului Public implică un rol esențial al procurorului în activitatea judiciară, cel de reprezentant al intereselor generale ale societății, de apărător al ordinii de drept, precum și al drepturilor și libertătilor fundamentale ale cetătenilor.

In Decizia nr. 76/2015, Curtea Constitutională a detaliat formele concrete prin care Ministerul Public poate îndeplini rolul de reprezentant al interesului social, general public, arătând că acestea „constau, potrivit art. 63 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, în: efectuarea urmăririi penale în cazurile și în condițiile prevăzute de lege, conducerea și supravegherea activității de cercetare penală a politiei judiciare, precum conducerea și controlul altor organe de cercetare penală, sesizarea instantelor judecătoarești pentru judecarea cauzelor penale, potrivit legii, exercitarea actiunii civile, în cazurile prevăzute de lege, participarea, în condițiile legii, la ședințele de judecată, exercitarea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătoarești, în condițiile prevăzute de lege, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor, ale persoanelor puse sub interdicție, ale dispăruților și ale altor persoane, în condițiile legii, actionarea pentru prevenirea și combaterea criminalității, sub coordonarea ministrului justiției, pentru realizarea unitară a politicii penale a statului, studierea cauzelor care generează sau favorizează criminalitatea, sens în care elaborează și prezintă ministrului justiției propunerile în vederea eliminării acestora, precum și pentru

perfectionarea legislației în domeniu, verificarea respectării legii la locurile de detinere preventive, precum și în exercitarea oricăror altor atributii prevăzute de lege".

Dată fiind competenta Sectiei pentru Investigarea Infractionsilor din Justitie, pentru atingerea acestor obiective de ordine publică și respectarea rolului Ministerului Public, este necesar ca legiuitorul să creeze conditiile optime pentru ca structurile de parchet din cadrul Ministerului Public să fie functionale și să își poată îndeplini misiunea. O situatie în care, desi formal, structurile de parchet există, dar ele nu ar dispune de resursele necesare pentru a-si îndeplini misiunea constitutională ar încălca în mod evident rolul pe care legiuitorul constituent I-a prevăzut pentru acestea, cu consecinte directe ce țin de drepturile libertățile cetățenilor.

In situatia de fată, limitarea numărului de procurori la 15, prin lege, contravine Chiar rolului Ministerului Public, legiuitorul creând o structură deosebit de suplă prin raportare la competentele atribuite și prin raportare la importanța cauzelor pe care le instrumentează. In opinia noastră, limitarea, prin lege, a numărului de posturi la 15 procurori fragilizează chiar de la început buna funcționare chiar independența funcțională a Sectiei pentru Investigarea Infractionsilor din Justiție.

Chiar dacă potrivit art. 88² alin. (4) numărul de posturi poate fi modificat, „în funcție de volumul de activitate, prin ordin al Procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casătie Justiție adoptarea legii în această formă contravine posibilității acestei structuri de a îndeplini rolul constitutional al Ministerului Public.

În prezent, conform art. 134 din Legea nr. 304/2004, „Numărul maxim de posturi pentru instanțe și parchete se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului justiției, cu avizul Consiliului Superior al

Magistraturii "Avizul Consiliului Superior al Magistraturii în cazul stabilirii numărului maxim de posturi pentru instante parchete prin hotărâre a Guvernului reprezintă o garantie de asigurare a unor conditii optime și a unui număr suficient de posturi pentru ca instantele sau parchetele să poată desfășura în mod optim activitatea, conform dispozițiilor constitutionale. O consecință a acestui aspect o reprezintă faptul că se ajunge la imposibilitatea procurorilor de a se specializa în fiecare categorie de infracțiuni reglementate de legislația în vigoare. Specializarea presupune experiență profesională, pe lângă o cunoastere amănuntită a unei materii la nivel teoretic.

De asemenea, având în vedere numărul mare de sesizări împotriva magistratilor, în care organele de cercetare penală trebuie să efectueze minime cercetări, chiar în cazul celor nefondate faptul că în prezent aceste sesizări sunt cercetate de către un număr de peste 150 de procurori din cadrul a 19 unități de parchet (Parchetele de pe lângă Curtile de Apel, Parchetul de pe lângă Înalte Curte de Casatie și Justiție, DIICOT și DNA), este evident că va fi afectată calitatea activității de urmărire penală a procurorilor din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție rolul constitutional al Ministerului Public.

Competența Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție este una personală, vizând atât magistratii, cât și alte persoane cercetate alături de acestia în respectivele cauze. În plus, procurorii din această secție vor trebui să instrumenteze orice tip de infracțiune, atât timp cât aceasta este săvârsită de o persoană având calitatea menționată de lege.

Dispunerea structurii unice în Municipiul București, unde cei 15 procurori își vor desfășura activitatea, presupune obligarea magistratilor cercetati la un efort mult mai mare față de alte categorii de persoane: deplasarea pe distante mari la audieri în timpul programului de lucru, în altă localitate, suportarea de cheltuieli excesive, aspecte de natură să afecteze chiar buna organizare a

apărării de către respectivul magistrat. Mai mult, modalitatea de numire a procurorului-sef, dar cea a celorlalți 14 procurori pentru care proba interviului are o pondere de 60% nu prezintă suficiente garantii pentru un proces de selectie derulat într-un mod impartial, aspect de natură să se reflecte și în derularea activității acestei secții.

Această secție are competența exclusivă de a efectua urmărirea penală pentru infracțiunile săvârșite de judecători și procurori, inclusiv judecătorii și procurorii militari și cei care au calitatea de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii. Crearea acestei sectii, motivată de initiatori prin necesitatea combaterii infractionalității în rândul judecătorilor procurorilor a declansat reacții importante din partea corpului magistratilor, a Consiliului Superior al Magistraturii, a partenerilor externi ai României și a societății civile.

Rapoartele de activitate ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casatie și Justitie, precum și cele ale Directiei Nationale Anticoruptie arată că numărul infracțiunilor săvârșite de persoane care au calitatea de magistrat este unul redus. Din această perspectivă apreciem că nu există un fundament obiectiv reprezentat de o problemă specială a infractionalității în rândul magistratilor care să justifice crearea unei structuri distincte având o competență personală în activitatea sa. Desi reglementarea normelor privind structura instantelor de judecată, secțiile și completurile specializate din cadrul acestora sau compunerea completurilor de judecată intră în marja legiuitorului de apreciere, iar aceste aspecte sunt aplicabile și în cazul structurilor de parchete, considerăm că această măsură nu este una oportună prin raportare la progresele făcute de România în lupta împotriva corupției, asigurării unui cadru stabil și lipsit de ingerințe asupra activității judecătorilor și procurorilor.

*Totodată, dispozitiile cuprinse în noua reglementare stabilesc norme derogatorii de la Legea nr. 303/2004 în ceea ce privește statutul procurorilor, sub aspectul numirii procurorului *sef de sectie*, a delegării sau detasării procurorilor în această sectie. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă considerăm că astfel de prevederi ar trebui să se regăsească în Legea nr. 303/2004, dat fiind faptul că potrivit art. 14 alin. (l) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă „Reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. Acest aspect a fost retinut de Curtea Constituțională în Decizia nr. 33/2018 par. 133 care, deși a stabilit că nu este o problemă de neconstitutionalitate, statuează că „este preferabil ca normele privind statutul și cariera procurorilor să se regăsească în mod unitar cuprinse într-un singur act normativ, respectiv Legea nr. 303/2004” In consecință, pentru respectarea unei unități de reglementare este necesar ca dispozitiile care vizează elemente ce tin de statutul judecătorilor și procurorilor să fie reglementate în actul normativ de bază, nu în legea organizării judiciare.*

Art. 88¹ generează o suprapunere de competente ale structurilor existente cu noile competente atribuite Sectiei pentru Investigarea Infractiunilor din Justitie, ceea ce poate genera o serie de dificultăți reale în buna desfășurare a activității acestor entități. Conform art. 88¹ din legea transmisă la promulgare, Sectia pentru Investigarea Infractiunilor din Justiție „are competenta exclusivă de a efectua urmărirea penală pentru infractiunile săvârșite de judecători și procurori, inclusiv judecătorii și procurorii militari și cei care au calitatea de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii Astfel, noua sectie va prelua din atributiile Directiei Nationale Anticorupție din cele ale Directiei de Investigare a Infractiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism. Această preluare a activității de la cele două structuri amintite va avea un efect direct și asupra calității desfășurării activității de

urmărire penală, dat fiind faptul că procurorii din cele două structuri ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casatie Justitie sunt procurori specializați.

Un argument în plus este dat de faptul că măsura de înființare a acestei secții afectează în mod direct o structură cu rezultate notabile, recunoscute chiar de către Comisia Europeană și alți parteneri externi. În ultimul său raport privind progresele înregistrare de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare (noiembrie 2017), Comisia Europeană arată că „în general, o evaluare pozitivă a progreselor realizate în cadrul obiectivului de referință nr. 3 (combaterea corupției la nivel înalt) se bazează pe o Directie Națională Anticorupție independentă, care să fie în măsură să își desfășoare activitățile cu toate instrumentele pe care le are la dispozitie să continue să înregistreze rezultate”. În acest raport se arată că Directia Națională Anticoruptie a continuat să înregistreze rezultate în ciuda faptului că s-a confruntat cu o presiune puternică. Mai mult, Comisia Europeană arată că „în cazul aparitiei unor presiuni cu efecte negative asupra luptei împotriva corupției, Comisia s-ar putea vedea obligată să revalueze această concluzie”. Potrivit Deciziei nr. 33/2018, par. 128 „împrejurarea că, în urma înființării acestei noi structuri cu competențe proprii de investigare, o structură de parchet preexistentă pierde o parte dintre competențele sale legale nu constituie o problemă de constitutionalitate”. Asadar, Curtea Constitutională a arătat că astfel de decizii sunt la latitudinea legiuitorului, însă eliminarea unor competențe ale unei structuri a cărei eficiență a fost dovedită apreciată nu doar pe plan intern, ci internațional nu se justifică.

Mai mult, faptul că Secția pentru Investigarea Infractionilor din Justitie își păstrează competența de urmărire penală și în situația în care alături de magistrați sunt cercetate și alte persoane poate crea premisele unor conflicte de competență cu oricare dintre structurile de parchet din România.

Totodată, alin. (4) al art. 88¹ reglementează modalitatea de numire a procurorului-suflet de secție, respectiv de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în urma unui concurs.

Potrivit art. 54 alin. (l) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor: „Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casatie și Justiție, prim-adjunctul și adjunctul acestuia, procurorul șef al Directiei Nationale Anticorupție, adjunctii acestuia, procurorii șefi de sectie ai acestor parchete, precum și procurorul șef al Directiei de Investigare a Infrastructiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și adjunctii acestora sunt numiti de Președintele României, la propunerea ministrului justitiei, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii, dintre procurorii care au o vechime minimă de 10 ani în funcția de judecător sau procuror, pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reînvestirii o singură dată”.

Alt. 88³ reglementează modalitatea procedura de numire a procurorului șef al Secției pentru Investigarea Infrastructiunilor din Justiție, care se realizează prin concurs. Concursul constă în prezentarea unui proiect referitor la exercitarea atributiilor specifice funcției de conducere respective, depunerea unui CV și altor documente relevante, precum și sustinerea unui interviu. Comisia de concurs este formată din 3 judecători și un procuror dintre membrii Secției pentru judecători, respectiv Secției pentru procurori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii. Pentru evitarea unor situații de blocaj în luarea deciziilor, apreciem că în derularea procedurii de selecție Comisia de concurs ar trebui să fie formată dintr-un număr impar de membri.

Art. 88⁵ reglementează condițiile pentru încadrarea procurorilor în cadrul Secției pentru Investigarea Infrastructiunilor din Justiție, condiții care sunt aplicabile și procurorului șef al acestei sectii pentru înscrierea la concurs. Potrivit alin. (5) al acestui articol, acest concurs constă într-un interviu, o evaluare a activității din ultimii 5 ani și o evaluare a unor acte profesionale

întocmite de candidati în ultimii 3 ani de activitate. Dintre aceste trei componente ale concursului, proba interviului, cea care implică cele mai mari riscuri ale unor decizii subiective, are o pondere de 60% din punctajul final, motiv pentru care apreciem că Parlamentul ar trebui să diminueze această pondere a interviului în procesul de selecție.

In același timp, evaluarea activității din ultimii 5 ani este realizată de Inspectia Judiciară, iar din cele 20 de puncte maxime ce pot fi acordate pentru această probă, punctajul minim pentru a fi declarat admis la concurs este de 15 puncte, în timp ce pentru celelalte probe punctajul minim pentru a fi declarat admis la concurs este de 25 de puncte din 60 în cazul interviului sau de 10 din 20 în cazul evaluării unor acte profesionale întocmite de candidati în ultimii 3 ani. Asadar, există o diferență vizibilă între aceste praguri, motiv pentru care apreciem că un candidat poate fi foarte usor descalificat din concurs de către Inspectia Judiciară, dat fiind pragul minim ridicat necesar în proba de „verificare a activității din ultimii 5 ani”.

În plus, formularea extrem de generală prin folosirea sintagmei „verificarea activității” și perioada de 5 ani vizată în cadrul acestei probe lasă o marjă mult prea mare de apreciere Ispiecției Judiciare în a stabili ce anume verifică și în ce mod, care sunt criteriile sau care este metodologia. Deși art. 88⁵ alin. (7) arată că punctajul se acordă în urma unei analize ce va avea în vedere inclusiv durata și complexitatea cauzelor lucrate de procuror, rata de achitări, restituiri, condamnări, eventualele sesizări făcute din partea persoanelor cercetate și soluțiile date la acestea”, nu este clar care este ponderea acestora, toate detaliile procedurale rămânând la libera apreciere a celor 2 procurori 2 judecători desemnati de Plenul C.S.M. propuși de inspectorul-suflet al Ispiecției Judiciare. În baza acestor argumente, apreciem că este necesară o reexaminare a dispozitivelor amintite, în sensul reducerii elementelor subiective din această procedură deosebit de importantă,,.

Parlamentul României a ignorat aceste argumente, procedând la respingerea Cererii de reexaminare fără dezbatere, ceea ce constituie o încălcare a dispozițiilor regulamentare.

În Regulamentul Camerei Deputaților, la art. 137, alin (2), se arată că: „*Reexaminarea legii pe baza cererii Președintelui României se face cu respectarea procedurii legislative*”, ceea ce presupune dezbaterea tuturor punctelor înscrise în cererea de reexaminare și, ulterior, adoptarea uneia dintre soluțiile descrise în art. 137, alin (3), din Regulamentul Camerei Deputaților. Aceeași procedură de dezbatere este aplicabilă și în Senatul României, conform art. 150 din Regulamentul Senatului.

În concluzie, considerăm că **Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară (Plx.417/2017)** a fost adoptată cu încălcarea dispozițiilor art. 137 din Regulamentul Camerei Deputaților și ale art. 150 din Regulamentul Senatului României cu consecința nerespectării art. 1, alin (4) din Constituția României.

Vă rugăm să constatați că **Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară (Plx.417/2017)** este neconstituțională în ansamblul său.

MOTIVE INTRINSECI DE NECONSTITUȚIONALITATE

1. Art. I pct. 11 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 125 alin. (2), art. 133 alin. (1), art. 134 alin. (2) și alin. (4) din Constituție

Art. I pct. 11 din lege stabilește că atât propunerile privind judecătorii care fac parte din comisiile de concurs pentru promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, cât și propunerile privind numirea, promovarea, transferul, suspendarea și încetarea din funcție a magistraților asistenți se înaintează Secției pentru judecători a CSM și nu plenului acestuia.

Art. 125 alin. (2) din Constituție stabilește că "*Propunerile de numire, precum și promovarea, transferarea și sancționarea judecătorilor sunt de competența Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii sale organice*". Așadar, legiuitorul constituent a prevăzut competența Consiliului Superior al Magistraturii în componență sa plenară, doar condițiile fiind cele stabilite prin legea sa organică. Sintagma "*în condițiile legii*" presupune faptul că Legea fundamentală lasă posibilitatea legiuitorului organic să detalieze procedura în vederea realizării acestor atribuții, nu să transfere înseși atribuțiile privind cariera magistraților din competența CSM ca organism colegial în competența secțiilor CSM.

Conform art. 134 alin. (2) din Constituție, cu excepția atribuției referitoare la îndeplinirea rolului de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor, care se realizează prin secțiile sale, CSM acționează ca un întreg, respectiv în plenul său de 19 membri, în ceea ce privește adoptarea hotărârilor în general, atât pentru propunerea către Președintele României a numirii în funcție a judecătorilor și procurorilor, cu excepția celor stagiaři, cât și pentru alte atribuții stabilite prin legea sa organică, în realizarea rolului său de garant al independenței justiției. Este de menționat

faptul că dispozițiile referitoare la componența plenului CSM, care nu cuprinde doar membri aleși din rândul magistraților, ci și membri de drept sau reprezentanți ai societății civile, sunt de natură să întărească acest argument, componența plenului CSM fiind o garanție în plus pentru exercitarea atribuțiilor subsumate misiunii de garant al independenței justiției.

Norma criticată menționează Secția pentru judecători ca destinatar al propunerilor Colegiului de Conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție în ambele cazuri mai sus enunțate, contrar rolului constituțional al CSM prevăzut de art. 133 alin. (1) din Constituție. Or, prin lege organică nu se pot modifica rolul și atribuțiile stabilite de Constituție pentru CSM ca organism colegial, respectiv pentru secțiile CSM, ca structuri cu atribuții în domeniul răspunderii disciplinare. Cel mult, se pot stabili doar pentru CSM ca organism colegial alte atribuții pentru realizarea rolului de garant al independenței justiției. Rearanjarea rolurilor și atribuțiilor între Plenul CSM și Secțiile CSM conduce la afectarea rolului constituțional al CSM și la depășirea atribuțiilor constitutionale specifice secțiilor, contrar art. 125 alin. (2), art. 133 alin. (1), art. 134 alin. (2) și (4) din Constituție.

2. Art. I pct. 21 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară modifică alin. (1) al art. 41 din Legea nr. 304/2004 în sensul că transferă competența de înființare a secțiilor curților de apel și ale instanțelor din circumscriptia acestora de la Plenul CSM la Secția pentru judecători a CSM.

Această măsură este una de ordin organizatoric, care vizează buna funcționare a justiției și garantarea independenței sistemului judiciar, referindu-

se la componența instituțională a independenței justiției, în sensul existenței unor condiții de muncă adecvate și a unui număr suficient de magistrați ai instanței respective pentru a evita un volum de muncă excesiv.

Așa cum a reținut Curtea Constituțională în Decizia nr. 33/2018, "Din coroborarea normelor constituționale, rezultă că independența justiției, principiu fundamental consacrat de Constituție, care, potrivit art. 152 alin. (1), constituie una dintre limitele materiale ale revizuirii Legii fundamentale, are două componente: componența instituțională, care se referă la autoritatea care înfăptuiește justiția - instanța judecătorească și componența individuală, care se referă la persoana care este investită cu puterea de a spune dreptul, *jurisdictio*, respectiv judecătorul. Ambele componente implică existența unor numeroase aspecte, cum ar fi: lipsa imixtiunii celorlalte puteri în activitatea de judecată, faptul că niciun alt organ decât instanțele nu poate decide asupra competențelor lor specifice prevăzute prin lege, existența unei proceduri prevăzute de lege referitoare la căile de atac ale hotărârilor judecătorescii, existența unor fonduri bănești suficiente pentru desfășurarea și administrarea activității de judecată, procedura de numire și promovare în funcție a magistraților și, eventual, perioada pentru care sunt numiți, condiții de muncă adecvate, existența unui număr suficient de magistrați ai instanței respective pentru a evita un volum de muncă excesiv și pentru a permite finalizarea proceselor într-un termen rezonabil, remunerare proporțională cu natura activității, repartizarea imparțială a dosarelor, posibilitatea de a forma asociații ce au ca principal obiect protejarea independenței și a intereselor magistraților, etc."

Astfel, înființarea de secții ale curților de apel și ale instanțelor din circumscriptia acestora sunt măsuri care vizează componenta instituțională a independenței justiției, aşa cum aceasta a fost dezvoltată în jurisprudența Curții Constituționale. Transferul acestei atribuții de la Plenul CSM la Secția pentru judecători a CSM contravine însuși rolului fundamental pe care legiuitorul constituent l-a dat Consiliului Superior al Magistraturii, acela de garant al independenței justiției. O astfel de operațiune este contrară inclusiv art. 134 alin. (2) și (4) cu privire la rolul constituțional al secțiilor CSM și la faptul că numai CSM, în ansamblul său, poate îndeplini și alte atribuții prevăzute de lege.

3. Art. I pct. 25 și 26 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară instituie și posibilitatea Secției pentru judecători a CSM de a convoca adunările generale ale instanței, respectiv de a solicita puncte de vedere adunărilor generale ale judecătorilor. Conform argumentelor mai sus prezentate, instituirea altor atribuții Secțiilor CSM față de cele strict prevăzute de art. 134 alin. (2) din Constituție este de natură să încalce rolul CSM prevăzut de art. 133 alin. (1) și atribuțiile acestuia, în componența sa plenară.

În plus, aceste modificări fac dificilă aplicarea dispozițiilor legale. Astfel, instituirea competenței Secției pentru judecători a CSM de a convoca adunările generale ale judecătorilor, în timp ce competența Plenului CSM este menținută prin lege, nu face altceva decât să diminueze rolul Plenului CSM și să creeze confuzie în aplicarea acestei norme. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că "*de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi*

aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat" (Decizia nr. 447/2013). Așadar, această dublare de competență afectează claritatea normei în dimensiunea sa referitoare la calitatea legii.

Totodată, formularea punctelor de vedere de către adunările judecătorilor la solicitarea CSM sau după caz, a secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii, ar permite, spre exemplu, Secției pentru procurori a CSM să solicite puncte de vedere adunărilor generale ale judecătorilor, acestea din urmă fiind obligate să dea curs solicitărilor, conform dispozițiilor legale. Modul în care norma este formulată poate conduce la depășirea rolului constituțional al Secțiilor CSM, aşa cum acesta este prevăzut de art. 134 alin. (2) și (4) din Constituție.

4. Art. I pct. 27 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă prevederile art. 1 alin. (4) și (5) și art. 133 alin. (1) din Constituție.

Faptul că sistemul de repartizare aleatorie a cauzelor pe completele de judecată se auditează sub conducerea Ministerului Justiției, cu participarea societății civile și a organizațiilor profesionale ale magistraților, la fiecare 2 ani, încalcă independența justiției, rolul constituțional al Consiliului Superior al Magistraturii și principiul separației puterilor în stat.

Președintele României, autoritatea judecătorească ori guvernul nu auditează modul în care Camerele Parlamentului își stabilesc ordinea de zi ori își programează și repartizează intern efectuarea activităților specifice, același principiu fiind valabil în privința organizării activității tuturor puterilor statului. O astfel de ingerință este straină statului de drept, independenței și separației puterilor în stat, permisând unui organ politic (n.r. ministrul justiției) să se substitue organelor alese sau numite în condițiile legii, în cadrul puterii judecătorești, în vederea exercitării acestor prerogative.

Verificarea repartizării aleatorii a cauzelor se face constant de Consiliul Superior al Magistraturii, precum și de judecătorii din cadrul Inspectiei Judiciare, cu respectarea secretului profesional și a celorlalte garanții privind drepturile persoanelor implicate în procedura judiciară. Înfăptuirea justiției în mod independent presupune independentă în organizarea internă a activității acesteia. A permite autorității executive controlarea activității de organizare a soluționarii cauzelor de pe rolul instanțelor înseamnă a permite un control neconstituțional asupra înfăptuirii justiției.

Prin Decizia nr. 33/2018, Curtea Constituțională a reținut că sintagma *"auditarea sistemului de repartizare aleatorie a cauzelor"* se referă la verificarea sistemului informatizat în baza căruia se realizează repartizarea aleatorie a cauzelor pe complete de judecată. Dată fiind importanța domeniului reglementat și a faptului că repartizarea aleatorie reprezintă una dintre garanțiile legale ale imparțialității justiției, apreciem că această precizare trebuie să se regăsească în mod expres în textul legii.

Totodată, se încalcă prevederile constitutionale și sub aspectul cerințelor de claritate și previzibilitate a legii, deoarece sintagma "*cu implicarea societății civile și a organizațiilor profesionale ale magistraților*" este imprecisă și neclară în lipsa oricărei alte mențiuni în legătură cu procedura de urmat, persoanele îndreptățite să acționeze și limitele lor de acțiune.

5. Art. I pct. 35 și 38 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă prevederile art. 1 alin. (4) și (5), art. 11 alin. (1), art. 131 alin. (1) și art. 132 alin. (2) din Constituție.

Art. 11 alin. (1) din Constituție prevede că "*Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte*". Astfel, ratificând tratate sau aderând la convenții internaționale, România și-a asumat obligația de a respecta și transpune întocmai prevederile acestora în dreptul său intern.

Conform art. 20 din Convenția penală cu privire la corupție, adoptată de Consiliul Europei la 27 ianuarie 1999, la Strasbourg, ratificată de România prin Legea nr. 27/2002, "*Fiecare parte adoptă măsurile care se dovedesc necesare pentru ca persoane sau entități să fie specializate în lupta împotriva corupției. Ele vor dispune de independență necesară în cadrul principiilor fundamentale ale sistemului juridic al părții, pentru a-și putea exercita funcțiile în mod eficace și libere de orice presiune ilicită.*"

Totodată, potrivit art. 6 pct. 2 din Convenția Națiunilor Unite împotriva Corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, ratificată de România

prin Legea nr. 365/2004, definește noțiunea de „*agent public*” în cuprinsul art. 2 lit. a) „*Fiecare stat parte acordă organismului sau organismelor menționate la paragraful 1 al prezentului articol independentă necesară, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, pentru a permite exercitarea eficientă a funcțiilor lor la adăpost de orice influență nedorită.*”

Prin transferarea competenței de soluționare a contestațiilor referitoare la intervenția procurorilor ierarhic superiori în activitatea procurorilor de caz, de la Plenul CSM (format nu doar din membri aleși ai corpului magistraților, ci și din membri de drept sau din reprezentanți ai societății civile) la Secția pentru procurori a CSM, se diminuează o garanție pentru funcționarea independentă a procurorilor, altfel spus *“pentru exercitarea funcțiilor lor la adăpost de orice influență nedorită”*, aducându-se atingere art. 11 alin. (1) din Constituție.

Prin acordarea posibilității ministrului justiției, care este membru al guvernului, numit și susținut de un partid politic, de a da îndrumări scrise cu privire la măsurile ce trebuie luate *“pentru prevenirea și combaterea eficientă a criminalității”*, dar în special prin punerea procurorilor sub controlul ministrul justiției, fără a defini în niciun fel aceste atribuții, se creează posibilitatea intervenirii în activitatea judiciară a procurorilor într-o manieră care să aducă atingere independenței funcționale a acestora, condiție esențială pentru îndeplinirea obiectivelor asumate de statul român prin tratatele internaționale indicate anterior.

Concret, se creează posibilitatea ca ministrul justiției, care fie este membru al unui partid politic, fie este susținut de un partid politic și pune în aplicare programul de guvernare aprobat de majoritatea parlamentară, să

„exercite controlul asupra procurorilor” și să dea îndrumări scrise cu privire la măsurile ce trebuie luate „pentru prevenirea și combaterea eficientă a criminalității”.

Se va ajunge astfel ca în situațiile în care urmărirea penală cu privire la pretinse fapte de corupție (și, dacă este cazul, judecarea unor cauze) ar viza membri ai partidului care susține sau face parte din guvernul al cărui membru este și ministrul justiției, procurorii să poată fi controlați de o persoană a cărei funcție depinde direct de persoanele cercetate de procuror. Or, este evident că un astfel de raport este de natură că să înlăture independenta de care procurorii ar avea nevoie pentru a soluționa cauze de acest fel.

De asemenea, raporturile generate de art. 69 alin. (1) și (3) din proiectul de modificare a Legii nr. 304/2004 înlătură posibilitatea procurorului de a fi imparțial, atât timp cât, în astfel de situații, una dintre părți, indirect, poate să controleze procurorul care îl cercetează. Se încalcă astfel și art. 132 alin. (2) din Constituție.

Dispozițiile art. 64 din proiectul de modificare a Legii nr. 304/2004 în sensul că „*în soluțiile date, procurorul este independent*” nu sunt de natură a fi o garanție împotriva „*independenței necesare, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, pentru a permite exercitarea eficientă a funcțiilor lor la adăpost de orice influență nedorit*” atât timp cât această independentă trebuie să respecte „*condițiile prevăzute de lege*”, adică drepturile stabilite în favoarea ministrului justiției de art. 69 alin. (1) și (3) din proiectul de modificare a Legii nr. 304/2004.

Principiul autorității ministrului justiției asupra procurorilor trebuie și poate fi reglementat într-o manieră care să nu aducă atingere independenței necesare pentru a-și putea exercita funcțiile în mod eficace și libere de orice presiune ilicită, prin reglementarea detaliată a modului de exercitare a acesteia, care să excludă orice intervenție asupra activității judiciare a procurorului.

Dispozițiile art. 69 alin. (1) și (3) din proiectul de modificare a Legii nr. 304/2004 încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție sub aspectul cerințelor de claritate și previzibilitate a legii. Textul de lege nu lămurește care sunt limitele și natura îndrumărilor scrise cu privire la măsurile ce trebuie luate pentru prevenirea și combaterea eficientă a criminalității pe care ministrul justiției poate să le dea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, procurorului-șef al Direcției Naționale Anticorupție și procurorului-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

Dispoziția nu este clară nici sub aspectul caracterului obligatoriu sau de recomandare, fiind susceptibilă unei interpretări în sensul că ministrul justiției poate să dea dispoziții, direct sau simulat, cu privire la efectuarea urmăririi penale în cauze concrete. Textul nu se referă la politica penală, ci la "măsuri" care "trebuie luate" pentru prevenirea și combaterea criminalității. Prin urmare, poate fi usor interpretat în sensul că ministrul justiției poate da procurorului general și procurorilor-șefi orice dispoziție privind măsuri concrete, inclusiv în anumite dosare, cu motivarea că acestea trebuie luate pentru prevenirea și combaterea criminalității. Ori, o asemenea imixtiune a factorului politic în activitatea de urmarire penală desfășurată de Ministerul Public reprezintă o

încălcare flagrantă a art. 1 alin. (4), art. 131 alin. (1) și art. 132 alin. (2) din Constituție.

6. Art. I pct. 45 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, care introduce o secțiune prin care este înființată și reglementată o secție pentru investigarea infracțiunilor din justiție, încalcă prevederile art. 16 din Constituție și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Nu au fost oferite explicații pentru necesitatea înființării unei astfel de structuri. O structură specială este justificată doar în măsura în care ar exista o problemă specială. Se induce astfel ideea că ar exista o problemă de infracționalitate în cadrul magistraților, care ar necesita o atenție specială.

Pe de altă parte, o astfel de măsură poate fi analizată și din perspectiva constituționalității, în condițiile în care acest tip de cercetare penală specială va fi valabilă doar pentru magistrați. În sprijinul celor prezentate stă Decizia nr. 104/2009 a Curții Constituționale, care chiar dacă a fost emisă într-un domeniu fără legătură cu prezenta discuție, cel al litigiilor de muncă, a confirmat principiul potrivit căruia nu se justifică un tratament juridic și procedural diferit pentru categoria magistraților.

Nu există o astfel de măsură pentru parlamentari, nu există o astfel de măsură pentru membrii Guvernului, nici pentru funcționari, nici pentru oricare altă categorie profesională. Nu există nicio justificare pentru care magistrații ar fi supuși unui tratament special. Dacă justificarea ar fi aceea a protecției

magistraților, atunci o astfel de explicație este cel puțin necredibilă și de natură a naște suspiciunea că, în realitate, ascunde altceva.

De asemenea, nu este necesară o astfel de modificare deoarece, pentru efectuarea unei cercetări penale eficiente, este necesar ca magistratul să răspundă penal ca orice cetățean, în funcție în primul rând de natura infracțiunii pretinsă de a fi săvârșită de către acesta. Prin urmare, dacă săvârșește o infracțiune de corupție, cercetarea urmează a fi făcută de DNA, dacă săvârșește o infracțiune de natura celor privind traficul de droguri este normal să fie cercetat de DIICOT, iar pentru comiterea unei infracțiuni de drept comun urmărirea penală trebuie desfășurată de celelalte structuri de parchet competente. În concluzie, este necesar ca această competență de cercetare și investigare să poată aparține unor unități de parchet distinse și nu ca toate aceste atribuții să fie concentrate la o singură secție sau unitate de parchet.

Magistratul are dreptul de a fi cercetat penal de un organ de urmărire penală specializat în categoria de infracțiuni din care face parte cea care i se impută, drept pe care îl are orice cetățean. Cu atât mai mult cu cat magistratul este vulnerabil, soluțiile sale lăsând întotdeauna cel puțin o parte nemulțumită, determinând de foarte multe ori formularea împotriva sa a unor plângeri neîntemeiate, cu scop șicanator, este necesar ca acesta să fie cercetat de persoane competente în materia respectiva, fie că este vorba despre fapte de corupție, de fapte împotriva vieții și sănătății, etc. Or, acest drept, de a fi egal în fața autorităților publice, îi este încălcat prin cercetarea sa de o structură formată din cel mult 15 procurori, aceștia nefiind și neputându-se niciodată specializa în fiecare categorie de infracțiuni reglementate de legislația în vigoare. Specializarea presupune experiență profesională, pe lângă o cunoaștere

amănunțită a unei materii la nivel teoretic, iar specializarea se dobândește după o lungă perioadă de practică efectivă în domeniu.

Apoi, desfășurarea activității acestor 15 persoane la București, cu încălcarea principiului accesibilității în spațiu a organului judiciar, presupune obligarea magistratului, spre deosebire de alți cetăteni, de a se deplasa pentru audieri și pentru alte activități de urmărire penală, în timpul programului de lucru, în altă localitate, la mare distanță și de a suporta cheltuieli excesive. De asemenea, magistratul își va organiza foarte anevoieios apărarea și va suporta costuri disproportionate sau va fi nevoie să nu se prezinte la efectuarea actelor de urmărire penală și să suporte un proces neechitabil.

În drept, ne întemeiem sesizarea atât pe dispozițiile art. 133, alin. (3) din Regulamentul Camerei Deputaților, cât și pe dispozițiile art. 15 , alin 1 și 2 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

TABEL CU SEMNARII
 SEMNARII LA CURTEA CONSTITUIONALĂ A
 LEGII PENTRU MODIFICAREA SI COMPLITEREA
 LEGII NR. 304/2004 PRIN care ORGANIZAREA jUDICIARĂ
 PLX 617/2017

Nr. Crt.	Nume prenume	Semnatura
1.	Rodica Torean	
2.	Flutuță Bogdan Lăzărescu	
3.	Adriela Vorile Culian	
4.	LUCIAN BODE	
5.	Sorin Iulian Cetățian	
6.	Iosif Angelica	
7.	LEOREANU Laurențiu Dan	
8.	CIPRIAN ROMAN	
9.	ANDRONACHE GABRIEL	
10.	ROMAN FLORIN	
11.	GHEORGHE VASILE	
12.	Răduciu Dumitru	
13.	GHEORGHE NICOLAE	
14.	BICA DANIUS	
15.	Gheorghe Tîivoi	
16.	Lungu Radu	
17.	Obilea Savilă	
18.	SOPIN-DAN MOLDOVAN	
19.	Stamatiu Florin	
20.	ROUMANESCU CRISTINE	

21.	Heius Lucian
22.	VILCRANU Dan
23.	Nicotra Romeo
24.	PAVEL POPESCU
25.	Bodea Manu
26.	Mihaela Andreescu
27.	DUHB Sorin
28.	OLAR CORILOIU
29.	Mara Mares
30.	CHERECHEN NICOLICA
31.	MARA CALISTA
32.	OROS M. ADRIAN
33.	CRISTIAN BUICAH
34.	ROBERTA ANASTASO
35.	Iulian COZIVAHOMIC
36.	VARGA VASICE
37.	Traila Corina
38.	VARGA GINA
39.	Robert SIGHARTAN
40.	Aidu Peldi
41.	Balan Ioan
42.	PRISCA PARVAN
43.	Scheles Semjona Valer
44.	Dobrescu Paul

45.	VOLW Mihai ALEXANDRU
46.	PALTĂR iONEL
47.	Chereches Florica
48.	Stefan Iosif
49.	Părescu Virgil
50.	Alexe Costel
51.	BOGDAN GHEORGHIU
52.	Predece Cezar
53.	BEN-UNI ARLEGIAN -PNL
54.	NBĂLU NICOLAE -PNZ
55.	Ionescu George
56.	PINTEA MARILÈM -PNL
57.	SYJCL GEORGE
58.	Gălățan Ciigel
59.	STROE Ionuț
60.	Adriana Sofian
61.	Mihăescu Dumitru
62.	PREDEW
63.	Daniel Păopile
64.	Oprescu Dumitru
65.	Borodău Andra Robert
66.	CULERĂS Mihai
67.	

TESTARE LA

CORECT CONSTITUTIONALA

DLX 4/7/2017

Nr. Crt.	Nume prenume	Semnatura
1.	SITTERLI OVIDIU-IOAN	
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		

Nr. Crt.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Deputat / Senator	Semnătura
1	SELESTER CRISTIAN	USR	Dep	
2	ION STEFAN	USR	Dep	
3	NIHON DIN	USR	Dep	
4	SILVIU STELEA	USR	Dep	
5	PRUNA CRISTINA	USR	Dep.	
6	NASUJ CCUDUSU	USR	Dep	
7	Dobrovă Matei	USR	Dep	
8	BEMGA TUDOR	USR	DEP	
9	PRISNEI ADRIAN	USR	DEP	
10	TUDOR RADU DEP	USR	DEP	
11	Dan Barna	USR	DEP	
12	VLAD SERBIV COSMIN	USR	DEP	
13	AURUS VLAD EMANUEL	USR	DEP	
14	STANCIU-VINTEIU COSMIN	USR	Dep	
15	COSMA LAVINIA-CORINA	USR	DEP	
16	LUPESCU DEMITRU	USR	Dep	
17	BOTIȚĂ MIHAEL	USR	DEP	
18	URBUȘINĂ CRISTIAN	USR	DEP	
19	ZAINEA CORNEL	USR	DEP	
20	Rodolfoiu Ion Bogdan	USR	Dep	
21	Rodolfoiu Bogdan	USR	Dep	
22	Sotolobu Silvan	USR	deputat membru	
23	Chishirion Corinne	USR	Dep	
24	Mosoreanu Crin Ionut	USR	Dep	

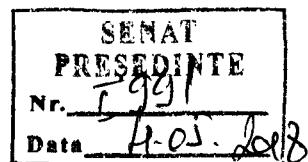
R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: http://www.ccr.ro E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.650A/2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATOR JURISDICTIONALĂ
NR. 3313 / 04 MAY 2018

Domnului
Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 21 mai 2018 (inclusiv, în format electronic la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 30 mai 2018.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

Președinte,

prof. univ. dr. Valer DORNEANU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
Dosar nr. 650 A / 2018

ROMÂNIA

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ**
NR. 3310 / 04 MAY 2018

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, mai 2018

Administrația Prezidențială - Cabinetul Președintelui
CP1/ ..... 723 ..... /04.05.2018..

Domnului Valer DORNEANU

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE asupra

**Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004
privind organizarea judiciară**

Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, în forma ajunsă la promulgare după deferirea ei de trei ori Curții Constituționale și reexaminarea de către Parlament pentru a fi pusă de acord cu deciziile de neconstituționalitate adoptate de jurisdicția constituțională, încă mai conține unele prevederi neconstituționale. Astfel, prin conținutul normativ, unele dintre prevederile legii menționate încalcă dispozițiile art. 1 alin. (3) și alin. (5), ale art. 11, ale art. 16 alin. (1), ale art. 26, ale 61 alin. (1), ale art. 69, ale art. 124 alin. (3), ale art. 125 alin. (2), art. 133 alin. (1), ale art. 132 alin. (1), ale art. 134 alin. (2) și alin. (4), precum și pe cele ale art. 147 alin. (2) din Constituție, pentru argumentele expuse în cele ce urmează.

1. Art. I pct. 1 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție

Primul punct din legea dedusă controlului de constituționalitate modifică art. 1 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 stabilind că „*Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casată și Justiție și prin celelalte instanțe judecătoarești stabilite de lege.*” Această dispoziție nou introdusă este o reproducere *ad litteram* a art. 126 alin. (1) din Constituție, ceea ce reprezintă un paralelism legislativ. Normele de tehnică legislativă, la art. 16 din Legea nr. 24/2000, menționează următoarele: „*(1) În procesul de legiferare este interzisă instituirea acelorași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere. (...) (4) Într-un act normativ emis pe baza și în executarea altui act normativ de nivel superior nu se utilizează reproducerea unor dispoziții din actul superior, fiind recomandabilă numai indicarea textelor de referință. În asemenea cazuri preluarea unor norme în actul inferior poate fi făcută numai pentru dezvoltarea ori detalierea soluțiilor din actul de bază.*

Curtea Constituțională a stabilit în jurisprudență să că respectarea normelor de tehnică legislativă reprezintă o exigență care privește calitatea legii, motiv pentru care încălcarea acestora contravine art. 1 alin. (5) din Constituția României.

2. Art. I pct. 3 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 1 alin. (5) și art. 16 alin. (1) din Constituție

La art. I pct. 3 din legea criticată se introduce un nou alineat la art. 7 din Legea nr. 304/2004, cu următorul cuprins: „*(3) Configurația sălii de judecată trebuie să reflecte principiul egalității de arme în ceea ce privește așezarea judecătorului, procurorilor și avocaților.*”

În primul rând, dispoziția nou introdusă este una neclară și lipsită de previzibilitate, contrar cerințelor de calitate a legii prevăzute de art. 1 alin. (5) din Constituție. Din formularea textului, nu este clar în ce măsură poziția fizică a participanților în sala de judecată afectează principiul egalității de arme, iar din formularea generală nu se deduce cu exactitate care este conținutul sintagmei „*configurația sălii de judecată*” și ce presupune o reconfigurare a săilor de judecată

folosite în prezent de instanțele din România, astfel încât acestea să respecte principiul egalității de arme.

Principiul egalității de arme este o componentă a dreptului la un proces echitabil consacrat prin art. 21 alin. (3) din Constituție și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, dar acesta nu se referă la pozițiile fizice pe care judecătorii, procurorii, avocații, părțile și ceilalți participanți la procedurile judiciare le ocupă în sălile de judecată, ci la justul echilibru procedural între părți, care trebuie să existe atât în procesele civile, cât și în cele penale.

Acest lucru a fost reținut și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. În decizia pronunțată în cauza *Trăilescu c. României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că locul ocupat de procuror în sala de judecată nu încalcă prevederile art. 6 par. 1 (dreptul la un proces echitabil) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În această decizie, Curtea a reamintit că imparțialitatea în sensul art. 6 par. 1 din Convenție se definește prin absența prejudecărilor ori a părerilor preconcepute. Existența acestora se analizează printr-un dublu demers: primul dintre acestea constă în încercarea de a determina care a fost convingerea interioară a judecătorului cauzei ori interesul său personal în cauza respectivă; cel de-al doilea demers constă în luarea măsurilor necesare asigurării garanțiilor pentru excluderea oricărui dubiu legitim asupra imparțialității instanței. În consecință, Curtea a statuat faptul că „*situația expusă referitoare la locul procurorului în sala de judecată nu este suficientă prin ea însăși pentru a pune în discuție principiul egalității armelor ori lipsa de imparțialitate și independență a judecătorului*”, în măsura în care, chiar dacă reprezentantul Ministerului Public avea o poziție fizică privilegiată în sala de judecată, acest lucru nu plasa acuzatul într-o situație concretă dezavantajoasă pentru apărarea intereselor sale.

În consecință, apreciem că formularea art. 7 alin. (3) din legea criticată este neclară și imprecisă, neputându-se deduce în ce măsură așezarea participanților la proces în sala de judecată influențează posibilitatea părților de a-și prezenta cauza sau probele și nici configurația potrivită care ar asigura respectarea principiului egalității de arme, contrar exigențelor de calitate a legii prevăzut de art. 1 alin. 5 din Constituție.

În al doilea rând, jurisprudența CEDO se referă strict la părți, nu și la avocații acestora. După cum putem observa, textul art. 7 alin. (3) din legea dedusă controlului de constituționalitate se referă la „*așezarea judecătorului, procurorilor și avocaților*”, neexistând nicio trimitere la așezarea părților. Astfel, reglementarea acordă drepturi suplimentare persoanelor asistate de avocați față de cele care nu

beneficiază de această asistență, realizându-se un regim juridic diferențiat pentru părțile din proces.

În jurisprudență sa, Curtea Constituțională a arătat că „*principiul egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite*” (Decizia nr.1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.69 din 16 martie 1994). De asemenea, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, „*situatiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional*” (Decizia nr. 573 din 3 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011).

Dat fiind faptul că reglementarea creează un regim juridic diferit pentru cele două categorii de părți anterior amintite, în lipsa unui criteriu obiectiv și rațional, dispozițiile art. 7 alin. 3 încalcă și art. 16 alin. (1) din Constituție cu privire la principiul egalității în drepturi.

3. Art. I pct. 4 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție

În urma punerii în acord a dispozițiilor cu Decizia Curții Constituționale nr. 33/2018, forma adoptată pentru art. 9 din Legea nr. 303/2004 - art. I pct. 4 din legea criticată - este următoarea „*Hotărârile Secției pentru judecători, respectiv ale Secției pentru procurori ale Consiliului Superior al Magistraturii, în orice alte situații decât cele prevăzute la art. 134 alin. 3 din Constituția României, republicată, în care Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește rolul de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor, pot fi atacate la secția de contencios administrativ a Curții de apel competente, conform dreptului comun*”.

Prin Decizia nr. 250/2018 pronunțată ca urmare a respingerii sesizării unui număr de 89 de parlamentari cu privire la modul în care Parlamentul României a pus de acord legea de modificare a Legii nr. 304/2004 cu Decizia Curții Constituționale nr. 33/2018, Curtea menționează că „*în îndeplinirea atribuțiilor stabilite prin legea organică de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, în realizarea rolului său de garant al independenței justiției, Secțiile pentru judecători și procurori pronunță și hotărâri cu caracter administrativ. Cu privire la aceste*

hotărâri, legea supusă controlului de constitutionalitate vine și completează vidul legislativ, statând expres că ele pot fi atacate la secția de contencios administrativ a Curții de apel competente", legea stabilind caracterul administrativ al acestor hotărâri.

Cu toate acestea, textul de la art. I pct. 4 din lege este în contradicție cu art. I pct. 5 din legea de modificare și completare a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii adoptată de Parlamentul României. Astfel, conform aceluui punct care introduce alin. 9 la art. 7 din Legea nr. 317/2004, „*Hotărârea secției corespunzătoare a CSM prevăzută la alin. 8, poate fi contestată de către persoanele prevăzute la alin. (7), la Secția I civilă a ÎCCJ. Contestația se soluționează în termen de 7 zile de la înregistrare, cu citarea părților. Întâmpinarea nu este obligatorie, iar dispozițiile art. 200 și 201 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare, nu sunt aplicabile. Hotărârea pronunțată este definitivă*”.

Chiar dacă textul art. I pct. 5 din legea de modificare și completare a Legii nr. 317/2004 nu este un text aflat în vigoare, răspunzând unor critici similare de neconstitutionalitate, Curtea a statuat chiar recent, prin Decizia nr. 250/2018, că trimiterea la o normă care nu este aflată în vigoare „*a fost generată de faptul că procedura de modificare a celor două legi a fost declanșată simultan*”, iar obiectul Comisiei speciale care a analizat aceste legi a fost cel de a sistematiza și „*trata în mod unitar soluțiile legislative în domeniul dat în competență*”. În această situație, trimiterile nu se limitează la dispoziții aflate în vigoare, fiind evitată situația ca în etapa ulterioară a publicării și intrării în vigoare a legii să se opereze o nouă modificare a acesteia pentru înlăturarea paralelismelor, necorelărilor sau erorilor din cuprinsul său. Curtea a apreciat astfel că legiuitorul a dat expresie „*principiului legalității, în componența sa privind claritatea și previzibilitatea normei*”.

Așadar, necorelarea art. I pct. 4 din legea aflată la promulgare cu dispozițiile art. I pct. 5 din Legea de modificare și completare a Legii nr. 317/2004 generează o confuzie a aplicării normei. Astfel, sunt stabilite două reguli diferite cu privire la instanța competentă de a judeca contestația asupra unor hotărâri ale secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii, altele decât cele în materie disciplinară, contrar art. 1 alin. (5) din Constituție, în componența sa privind claritatea, precizia și predictibilitatea normei.

4. Art. I pct. 5 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție

Prin art. I pct. 5 se introduce un nou alineat, alin. (3) la art. 16 din Legea nr. 304/2004, cu următorul cuprins: „*Hotărârile judecătorești trebuie redactate în termen de cel mult 30 de zile de la data pronunțării. În cazuri temeinic motivate, termenul poate fi prelungit cu câte 30 de zile, de cel mult două ori.*”

Norma nou introdusă este lipsită de previzibilitate întrucât nu se corelează cu dispozițiile art. 406 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală și cu cele ale art. 426 alin. (5) din Codul de procedură civilă. Astfel, potrivit art. 406 alin. (1) și (2) Cod procedură penală: “(1) *Hotărârea se redactează în cel mult 30 de zile de la pronunțare.* (2) *Hotărârea se redactează de unul dintre judecătorii care au participat la soluționarea cauzei, în cel mult 30 de zile de la pronunțare, și se semnează de toți membrii completului și de grefier.*(...)"

Potrivit art. 426 alin. (5) Cod procedură civilă: „(5) *Hotărârea se va redacta și se va semna în cel mult 30 de zile de la pronunțare. Opinia separată a judecătorului rămas în minoritate, precum și, când este cazul, opinia concurentă se redactează și se semnează în același termen.*”

Necorelarea dintre norma criticată și două texte menționate sub aspectul posibilității prelungirii termenului de redactare a hotărârii judecătoarești, este de natură să creeze incertitudine în aplicare, aspect ce contravine prevederilor art. 1 alin.(5) din Constituție.

5. Art. I pct. 11 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 125 alin. (2), art. 133 alin. (1), art. 134 alin. (2) și alin. (4) din Constituție

Art. I pct. 11 din lege stabilește că atât propunerile privind judecătorii care fac parte din comisiile de concurs pentru promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, cât și propunerile privind numirea, promovarea, transferul, suspendarea și încetarea din funcție a magistraților-asistenți se înaintează Secției pentru judecători a CSM și nu plenului acestuia.

Art. 125 alin. (2) din Constituție stabilește că „*Propunerile de numire, precum și promovarea, transferarea și sancționarea judecătorilor sunt de competența Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii sale organice.*” Așadar,

legiuitorul constituent a prevăzut competența Consiliului Superior al Magistraturii în componența sa plenară, doar condițiile fiind cele stabilite prin legea sa organică. Sintagma „*în condițiile legii*” presupune faptul că legea fundamentală lasă posibilitatea legiuitorului organic să detalieze procedurile în vederea realizării acestor atribuții, nu să transfere însăși atribuțiile privind cariera magistraților din competența CSM ca organism colegial în competența secțiilor CSM.

Conform art. 134 alin. (2) din Constituție, cu excepția atribuției referitoare la îndeplinirea rolului de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și a procurorilor care se realizează prin secțiile sale, CSM acționează ca un întreg, respectiv în plenul său de 19 membri, în ceea ce privește adoptarea hotărârilor în general, atât pentru propunerea către Președintele României a numirii în funcție a judecătorilor și procurorilor, cu excepția celor stagiaři, cât și pentru alte atribuții stabilite prin legea sa organică, în realizarea rolului său de garant al independenței justiției. Este de menționat faptul că dispozițiile referitoare la componența plenului CSM care nu cuprind doar membri aleși din rândul magistraților, ci și membri de drept sau reprezentanți ai societății civile sunt de natură să întărească acest argument, componența plenului CSM fiind o garanție în plus pentru exercitarea atribuțiilor Consiliului Superior al Magistraturii în realizarea misiunii sale de garant al independenței justiției.

Art. I pct. 11 din legea aflată la promulgare menționează ca destinatar al propunerilor Colegiului de Conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția pentru judecători în ambele cazuri mai sus enunțate, contrar rolului constituțional al CSM prevăzut de art. 133 alin. (1).

Conform celor expuse, prin lege organică nu se pot modifica rolul și atribuțiile stabilite de Constituție pentru CSM ca organism colegial, respectiv pentru secțiile CSM, ca structuri cu atribuții în domeniul răspunderii disciplinare. Cel mult, se pot stabili *doar* pentru CSM ca organism colegial *alte* atribuții pentru realizarea rolului de garant al independenței justiției. Rearanjarea rolurilor și atribuțiilor între Plenul CSM și Secțiile CSM conduce la afectarea rolului constituțional al CSM și la depășirea atribuțiilor constituționale specifice Secțiilor, contrar art. 125 alin. (2), art. 133 alin. (1), art. 134 alin. (2) și (4) din Constituție.

6. Art. I pct. 13 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 1 alin. (3) și (5) și art. 26 din Constituție

Completarea realizată la art. 30¹ alin. (2) menționează că „*Raportul întocmit cu ocazia verificărilor va fi făcut public, prin afișare pe site-ul oficial al Înaltei Curți de Casătie și Justiție.*”

Dispoziția introdusă obligă la publicarea unui astfel de raport în mod integral, fără a face o distincție între categoriile de informații conținute de un astfel de raport. Din coroborarea dispozițiilor art. 9² din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casătie și Justiție, ale art. 8 din Legea nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații și ale art. 30¹ din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară rezultă că aceste verificări vizează chiar modul de punere în aplicare în cadrul Centrului Național de Interceptare a Comunicațiilor a supravegherilor tehnice realizate de organele de urmărire penală.

Publicarea în mod automat a informațiilor din respectivele procese-verbale califică, de fapt, respectivele informații (constatăriile, măsurile și autoritățile sau instituțiile sesizate) drept informații de interes public. Cu toate acestea, informațiile respective vizează proceduri judiciare aflate în curs sau finalizate.

În Decizia nr. 45/2018, Curtea Constituțională a reținut că o calificare „*tale quale drept informații de interes public a informațiilor care privesc procedurile judiciare, cu excepția celor pentru care Codul de procedură penală prevede caracterul nepublic, încalcă art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 26 alin. (1) din Constituție referitor la obligația autorităților publice de a respecta și ocroti viața intimă, familială și privată*”. Mai mult, art. 12 alin. (1) lit. e) exceptează de la liberul acces la informații de interes public „*informațiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidențiale ori se pun în pericol viața, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfășurare*”.

Conform Titlului IV, Capitolul IV a Codului de procedură penală, supravegherea tehnică reprezintă o metodă specială de supraveghere sau cercetare dispusă în baza unei proceduri reglementate de lege, în cursul urmăririi penale, iar înregistrările rezultate pot constitui mijloace de probă. Așadar, informațiile care vizează punerea în aplicare a acestor măsuri și constatariile verificării acestui lucru fac

parte tot din categoria informațiilor privind procedura derulată în timpul anchetei penale, motiv pentru care acestea sunt exceptate de la regimul informațiilor de interes public.

Așa cum a reținut Curtea Constituțională în Decizia nr. 45/2018, conferirea regimului de informații de interes public procedurilor judiciare, „*fragilizează regimul de protecție acordat atât informațiilor/datelor clasificate/private, cât și unor categorii de persoane, drept care încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept, art. 26 alin. (1) referitor la obligația autorităților publice de a respecta și ocroti viața intimă, familială și privată*”. În consecință, și în situația de față publicarea de informații judiciare este contrară art. 1 alin. (3) și art. 26 alin. (1) din Constituția României.

În plus, contradicția dintre această prevedere și cea a art. 12 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informații generează o confuzie în aplicarea dispozițiilor, contrar exigențelor art. 1 alin. 5 din Constituția României.

7. Art. I pct. 21 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 133 alin. (1) și art. 134 alin. (2) și (4) din Constituție

Art. I pct. 21 din legea criticată transferă competența de înființare a secțiilor curților de apel și ale instanțelor din circumscriptia acestora de la plenul Consiliului Superior al Magistraturii la secția pentru judecători a CSM.

Această măsură este una de ordin organizatoric, care vizează buna funcționare a justiției și garantarea independenței sistemului judiciar, referindu-se la componenta instituțională a independenței justiției, în sensul existenței unor condiții de muncă adecvate și a existenței unui număr suficient de magistrați ai instanței respective pentru a evita un volum de muncă excesiv.

Așa cum a reținut Curtea Constituțională în Decizia nr. 33/2018, din coroborarea normelor constituționale rezultă că independența justiției, principiu fundamental consacrat de Constituție, care, potrivit art. 152 alin. (1), „*constituie una dintre limitele materiale ale revizuirii Legii fundamentale, are două componente: componența instituțională, care se referă la autoritatea care înfăptuiește justiția - instanța judecătorească și componența individuală, care se referă la persoana care*

*este investită cu puterea de a spune dreptul, *jurisdictio*, respectiv judecătorul. Ambele componente implică existența unor numeroase aspecte, cum ar fi: lipsa imixtiunii celorlalte puteri în activitatea de judecată, faptul că niciun alt organ decât instanțele nu poate decide asupra competențelor lor specifice prevăzute prin lege, existența unei proceduri prevăzute de lege referitoare la căile de atac ale hotărârilor judecătoarești, existența unor fonduri bănești suficiente pentru desfășurarea și administrarea activității de judecată, procedura de numire și promovare în funcție a magistraților și, eventual, perioada pentru care sunt numiți, condiții de muncă adevărate, existența unui număr suficient de magistrați ai instanței respective pentru a evita un volum de muncă excesiv și pentru a permite finalizarea proceselor într-un termen rezonabil, remunerare proporțională cu natura activității, repartizarea imparțială a dosarelor, posibilitatea de a forma asociații ce au ca principal obiect protejarea independenței și a intereselor magistraților etc. (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 873 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010)."*

Astfel, înființarea de secții ale curților de apel și ale instanțelor din circumscriptia acestora sunt măsuri care vizează componenta instituțională a independenței justiției, aşa cum aceasta a fost dezvoltată în jurisprudența Curții Constituționale. Transferul acestei atribuții de la plenul CSM la secția pentru judecători a CSM încalcă chiar rolul dat de legiuitorul constituant Consiliului Superior al Magistraturii potrivit art. 133 alin. 1 din Constituție, de garant al independenței justiției. O astfel de soluție este contrară și art. 134 alin. (2) și (4) din Constituție cu privire la rolul constituțional al secțiilor CSM și la faptul că numai CSM în ansamblul său poate îndeplini și alte atribuții prevăzute de lege.

8. Art. I pct. 25 și 26 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 1 alin. (5) și art. 133 alin. (1) și art. 134 alin. (2) și (4) din Constituție

Cele două intervenții legislative instituie posibilitatea secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii de a convoca adunările generale ale instanței, respectiv posibilitatea secțiilor CSM de a solicita puncte de vedere adunărilor generale ale judecătorilor. Conform argumentelor de mai sus, atribuirea unor alte atribuții secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii suplimentar față de cele strict

prevăzute de art. 134 alin. 2 din Constituție încalcă rolul CSM prevăzut de art. 133 alin. (1) și atribuțiile acestuia.

În plus, în forma adoptată de legiul autor, atât art. I pct. 25, cât și art. I pct. 26 creează o dublare de competență, făcând dificilă aplicarea dispozițiilor legale. Instituirea competenței Secției pentru judecători de a convoca adunările generale a judecătorilor, în timp ce competența plenului CSM este păstrată în textul legii nu face altceva decât să diminueze rolul plenului CSM și să creeze confuzie în aplicarea acestei norme. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că, „*de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizia suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat*” (Decizia nr. 447/2013). Așadar, această dublare de competență afectează claritatea normei, fiind contrară principiului legalității prevăzut de art. 1 alin. (5) din Constituție, în dimensiunea sa referitoare la calitatea legii.

Art. I pct. 26, care prevede formularea punctelor de vedere de către adunările judecătorilor la solicitarea CSM, introduce sintagma „*sau, după caz, a secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii*”. În această redactare, s-ar permite, spre exemplu, Secției pentru procurori să solicite puncte de vedere adunărilor generale ale judecătorilor, acestea din urmă fiind obligate să dea curs solicitărilor, conform dispozițiilor legale. Modul în care norma este formulată conduce la depășirea rolului constituțional al Secțiilor CSM, aşa cum acesta este prevăzut de art. 134 alin. (2) și (4) din Constituție.

9. Art. I pct. 28 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție

Textul art. I pct. 28 face trimitere la art. 23 alin. 1¹ din Legea nr. 303/2004, un alineat care nu se regăsește în forma aflată în vigoare la acest moment, ci numai în proiectul legii de modificare a Legii nr. 303/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Recent, prin Decizia nr. 250/2018 Curtea a arătat că trimiterea la o normă care nu este aflată în vigoare este generată de împrejurarea că „*procedura de modificare a celor două legi a fost declanșată simultan*”, iar obiectul Comisiei speciale care a analizat aceste

legi a fost cel de a sistematiza și „*trata în mod unitar soluțiile legislative în domeniul dat în competență*”. În această situație, trimiterile nu se limitează la dispoziții aflate în vigoare, fiind evitată situația ca în etapa ulterioară a publicării și intrării în vigoare a legii să se opereze o nouă modificare a acesteia pentru înlăturarea paralelismelor, necorelărilor sau erorilor din cuprinsul său.

Având în vedere că în data de 19.04.2018, Curtea Constituțională a respins obiecția de neconstituționalitate privind legea de modificare a Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și a admis, în aceeași zi, obiecția de neconstituționalitate care viza legea de modificare și completare a Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, parcursul celor două legi nu mai este unul *simultan*. **Așadar, chiar dacă procedura de modificare a celor două legi a fost declanșată simultan, numai publicarea lor în aceeași zi și intrarea lor în vigoare concomitent ar putea fi varianta în care principiul legalității este respectat.**

Dat fiind faptul că în urma deciziei de admitere a obiecției de neconstituționalitate în privința legii de modificare a Legii nr. 303/2004, legea se va întoarce în Parlamentul României pentru reluarea procedurii de punere în acord, în timp ce Legea nr. 304/2004 se află într-un alt stadiu procedural, trimiterea la o dispoziție al cărei orizont de intrare în vigoare este unul incert încalcă în mod evident principiul legalității consacrat de art. 1 alin. 5 din Constituție, așa cum acesta a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale.

În virtutea rolului său constituțional de garant al supremăției Constituției, un astfel de viciu de neconstituționalitate nu poate fi constatat decât de Curtea Constituțională, iar controlul *a priori* are chiar rolul de a identifica încălcările legii fundamentale, înainte ca legea să producă efecte. În baza acestor considerente, solicităm Curții constatarea faptului că art. I pct. 28 încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta sa referitoare la calitatea legii.

10. Art. I pct. 35 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 11 alin. (1), art. 131 alin. (1) și art. 132 alin. 1 din Constituție

Art. I pct. 35 din legea criticată transferă competența de soluționare a contestațiilor referitoare la intervenția procurorilor ierarhici superiori în activitatea procurorilor de caz de la plenul Consiliului Superior al Magistraturii la Secția pentru procurori a acestuia. În plus, se introduce posibilitatea infirmării soluțiilor date de

către procurorul ierarhic superior nu doar pentru nelegalitate, ci și pentru netemeinicie. Potrivit art. 132 alin. 1 din Constituție referitor la statutul procurorilor, „*Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea Ministrului Justiției*”.

Încălcarea art. 11 alin. (1) din Constituție

Potrivit art. 6 pct.2 din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, ratificată de România prin Legea nr. 365/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 903 din 5 octombrie 2004 „*Fiecare stat parte acordă organismului sau organismelor menționate la paragraful 1 al prezentului articol independența necesară, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, pentru a permite exercitarea eficientă a funcțiilor lor la adăpost de orice influență nedorită.*”

În cazul activității Direcției Naționale Anticorupție, organism însărcinat cu prevenirea și combaterea corupției în sensul art. 6 pct. 1 din Convenția Națiunilor Unite anterior menționată, prin transferarea competenței de soluționare a contestațiilor referitoare la intervenția procurorilor ierarhici superiori în activitatea procurorilor de caz, de la plenul CSM (format nu doar din membri aleși ai corpului magistraților, ci și din membri de drept sau din reprezentanți ai societății civile) la Secția pentru procurori a CSM se diminuează o garanție pentru funcționarea independentă a acestei structuri, „*pentru exercitarea funcțiilor lor la adăpost de orice influență nedorită*”. În acest fel, este încălcăt art. 11 alin. (1) prin care Statul român se obligă să își îndeplinească cu bună credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.

Încălcarea art. 131 alin. (1) și art. 132 alin. (1) din Constituție

Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, ca o garanție a respectării principiilor legalității și imparțialității, Constituția a consacrat și principiul unității de acțiune a membrilor Ministerului Public, sub forma controlului ierarhic. „*Prin aplicarea principiului controlului ierarhic, se asigură îndeplinirea de către toți procurorii din sistemul Ministerului Public a funcției lor de reprezentare a intereselor întregii societăți, altfel spus, exercitarea atribuțiilor de autoritate publică de către acesta, fără discriminare și fără părtinire. În virtutea acestui principiu, Ministerul*

Public este conceput ca un sistem piramidal, în care măsurile de aplicare a legii adoptate de procurorul ierarhic superior sunt obligatorii pentru procurorii din subordine, ceea ce conferă substanțialitate principiului exercitării ierarhice a controlului în cadrul acestei autorități publice” (Decizia nr. 345/2006).

Posibilitatea prevăzută pentru procurori de a contesta la Consiliul Superior al Magistraturii o infirmare realizată de către un procuror ierarhic superior reprezentă, de fapt, **expresia principiilor statuate de art. 132 alin. (1) din Constituție**. Curtea a statuat în jurisprudență sa, că în forma actuală, „*principiul subordonării ierarhice, specific Ministerului Public, nu contravine principiului constituțional al imparțialității*” în cazul în care procurorul participă la judecarea plângerilor formulate împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor date de superiorul său ierarhic (Decizia nr. 1273/2010).

Cu toate acestea, introducerea unui nou caz de infirmare a soluției procurorului, pentru **netemeinicie**, presupune o apreciere asupra unor aspecte de oportunitate din partea procurorului ierarhic superior, evaluare contrară normelor constituționale. Așa cum a reținut Curtea Constituțională, principiul unității de acțiune și subordonarea ierarhică reprezentă o garanție a respectării celorlalte două principii care guvernează activitatea procurorilor, **cel al legalității și al imparțialității**.

În continuare, în Raportul cu privire la Standardele Europene referitoare la sistemul judiciar adoptat de Comisia de la Veneția în anul 2010, la pct. 31 se arată că în sistemul ierarhic al organizării activității procurorilor, independența acestora se traduce prin faptul că **în exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege, aceștia nu trebuie să obțină o aprobare a superiorului, nici o confirmare a acestuia**. Lipsa unei interferențe din partea procurorului ierarhic superior reprezentă o garanție pentru îndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor prevăzute de lege pentru procurorul de caz, așa cum și Comisia de la Veneția afirmă în documentul anterior amintit. În paragraful 32 din același raport, Comisia de la Veneția arată că „*lipsa oricărei interferențe în activitatea procurorului pe toată durata procedurilor implică o absență a oricărei presiuni externe, cât și a presiunilor venite chiar din interiorul Ministerului Public*”. Se apreciază că astfel de garanții includ și aspectele privind **managementul cauzelor sau procesul de luare a deciziilor**. Prin urmare, pentru consolidarea independenței funcționale a procurorilor și a progresului făcut de România, prin prisma angajamentelor sale internaționale cu privire la independența justiției considerăm că principiul subordonării ierarhice nu poate fi dezvoltat în contra spiritului legii și a intenției legiuitorului constituent, prin stabilirea posibilității

infirmării soluțiilor pentru motive de netemeinicie, fără a aduce atingere art. 132 alin. (1) și art. 131 alin. (1) referitor la statutul procurorilor și la rolul Ministerului Public.

11. Art. I pct. 38 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 131 alin. (1) și art. 132 alin. (1) din Constituția României

În primul rând, art. I pct. 38 transferă competența CSM de a solicita ministrului justiției exercitarea controlului asupra procurorilor, de la plenul acestuia la Secția pentru procurori. Așa cum am subliniat anterior, solicitarea de exercitare a controlului asupra procurorilor este strâns legată de rolul de garant al independenței justiției conferit organului colectiv CSM.

În același timp, prin acordarea posibilității Ministrului Justiției, care este membru al Guvernului, numit și susținut de un partid politic, de a da îndrumări scrise cu privire la măsurile ce trebuie luate „pentru prevenirea și combaterea eficientă a criminalității” (art. 69 alin. 3 teza finală), dar în special prin punerea procurorilor sub controlul Ministrul Justiției (art. 69 alin. 1), fără a defini în niciun fel aceste atribuții, se creează posibilitatea intervenirii în activitatea judiciară a procurorilor într-o manieră care să aducă atingere independenței funcționale a acestora. Acest efect este unul susținut și de introducerea posibilității ca soluțiile procurorului de caz să fie infirmate de către procurorul ierarhic superior pentru netemeinicie.

Acste dispoziții vin în contradicție cu dispozițiile art. 64 din proiectul de modificare a Legii nr. 304/2004 care arată că „în soluțiile date, procurorul este independent, în condițiile prevăzute de lege”. Așadar, „condițiile prevăzute de lege” nu pot să anuleze această independență funcțională a procurorului. Dat fiind faptul că legea nu detaliază ce fel de dispoziții poate da ori ce măsuri poate lua, în concret, ministrul justiției cu privire la procurori și în lipsa unei reglementări precise a limitelor puterii conferite ministrului justiției, norma în cauză conferă o marjă largă de apreciere a sferei actelor pe care acesta le poate dispune în exercițiul autorității sale, contrar rolului constituțional al Ministerului Public.

12. Art. I pct. 40 și pct. 43 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție

Astfel, la pct. 40 se modifică alin. (3) al art. 79¹ din Legea nr. 304/2004 în sensul: „*Pentru a fi numiți în cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, procurorii trebuie să nu fi fost sancționați disciplinar, să aibă o bună pregătire profesională, o conduită morală ireproșabilă, o vechime de cel puțin 8 ani în funcția de procuror sau judecător și să fi fost declarați admiși în urma interviului organizat de comisia constituită în acest scop.*” Totodată, la pct. 43 se modifică alin. (2) al art. 87 din Legea nr. 304/2004 în sensul: „*Pentru a fi numiți în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, procurorii trebuie să nu fi fost sancționați disciplinar, să aibă o bună pregătire profesională, o conduită morală ireproșabilă, cel puțin 8 ani vechime în funcția de procuror sau judecător și să fi fost declarați admiși în urma unui concurs susținut în fața Secției de procurori a Consiliului Superior al Magistraturii.*”

Sintagma „*conduită morală ireproșabilă*” este neclară și implică o apreciere subiectivă, lipsind criteriile obiective de selecție. De asemenea, lipsa unei sancțiuni disciplinare nu este circumstanțiată în timp, astfel cum legiuitorul a înțeles să procedeze în cazul selecției procurorilor ce vor face parte din Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție (art. 88⁵ alin. (3) lit. a) din Legea nr. 304/2004). În acest mod, norma este lipsită de previzibilitate, aspect ce contravine art. 1 alin. (5) din Constituție.

13. Art. I pct. 45 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 124 alin. (3) și art. 131 alin. (1) din Constituție

Art. I pct. 45 introduce după articolul 88 o nouă secțiune dedicată Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție - cuprinzând art. 88¹-88⁹. Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiate, prin Decizia nr. 33/2018, criticele de neconstituționalitate referitoare la: (i) efectele pe care instituirea acestei noi structuri de parchet o are asupra competențelor altor structuri deja existente, (ii) reglementarea unor norme care țin de statutul procurorului, (iii) creării unui regim discriminatoriu, neîntemeiat pe criterii obiective și raționale, (iv) modul de reglementare a instituției procurorului șef al acestei secții sau (v) competența procurorului general al

Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție de a soluționa conflictele de competență ivite între structurile Ministerului Public.

Curtea Constituțională a arătat că legiuitorul a instituit o serie de dispoziții derogatorii de la statutul judecătorilor și procurorilor prevăzut de Legea nr. 303/2004, iar normele de drept care prezintă caracter de specificitate „*nu afectează constitucionalitatea acestei din urmă legi, care este, deopotrivă, o lege organică, deci cu aceeași forță juridică cu legea care constituie dreptul comun în materie*”.

Încălcarea art. 133 alin. (1) din Constituție

Articolul 133 alin. 1 din Constituție a consacrat rolul Ministerului Public, menționând că acesta „*repräsentă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor*”. Conform jurisprudenței Curții Constituționale, rolul Ministerului Public implică un rol esențial al procurorului în activitatea judiciară, cel de reprezentant al intereselor generale ale societății, de apărător al ordinii de drept, precum și al drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor.

În Decizia nr. 76/2015, Curtea a detaliat formele concrete prin care Ministerul Public își poate îndeplini rolul de reprezentant al interesului social, general și public, arătând că acestea „*constau, potrivit art. 63 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, în: efectuarea urmăririi penale în cazurile și în condițiile prevăzute de lege, conducerea și supravegherea activității de cercetare penală a poliției judiciare, precum și conducerea și controlul altor organe de cercetare penală, sesizarea instanțelor judecătorești pentru judecarea cauzelor penale, potrivit legii, exercitarea acțiunii civile, în cazurile prevăzute de lege, participarea, în condițiile legii, la ședințele de judecată, exercitarea căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești, în condițiile prevăzute de lege, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale minorilor, ale persoanelor puse sub interdicție, ale dispărăților și ale altor persoane, în condițiile legii, acționarea pentru prevenirea și combaterea criminalității, sub coordonarea ministrului justiției, pentru realizarea unitară a politicii penale a statului, studierea cauzelor care generează sau favorizează criminalitatea, sens în care elaborează și prezintă ministrului justiției propunerî în vederea eliminării acestora, precum și pentru perfectionarea legislației în domeniu, verificarea respectării legii la locurile de detinere preventive, precum și în exercitarea oricăror altor atribuții prevăzute de lege*”.

Dată fiind competența Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, pentru atingerea acestor obiective de ordine publică și respectarea rolului Ministerului Public, este necesar ca legiuitorul să creeze condițiile optime pentru ca structurile de parchet din cadrul Ministerului Public să fie funcționale și să poată îndeplini această misiune. O situație în care, deși formal, structurile de parchet există, dar ele nu ar dispune de resursele necesare pentru a-și îndeplini misiunea constituțională ar încalca în mod evident rolul pe care legiuitorul constituțional l-a prevăzut pentru acestea, cu consecințe directe ce țin de drepturile și libertățile cetățenilor.

În situația de față, limitarea numărului de procurori la 15, prin lege, contravine chiar rolului Ministerului Public, legiuitorul creând o structură deosebit de suplă prin raportare la competențele atribuite și prin raportare la importanța cauzelor pe care le instrumentează. Limitarea, prin lege, a numărului de posturi la 15 procurori fragilizează chiar de la început buna funcționare și chiar independența funcțională a Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

Chiar dacă potrivit art. 88² alin. 4 numărul de posturi poate fi modificat, „în funcție de volumul de activitate, prin ordin al Procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casătie și Justiție”, adoptarea legii în această formă contravine posibilității acestei structuri de a îndeplini rolul constituțional al Ministerului Public.

În prezent, conform art. 134 din Legea nr. 304/2004, „Numărul maxim de posturi pentru instanțe și parchete se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului justiției, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii”. Avizul Consiliului Superior al Magistraturii în cazul stabilirii numărului maxim de posturi pentru instanțe și parchete prin hotărâre a Guvernului reprezintă o garanție de asigurare a unor condiții optime și a unui număr suficient de posturi pentru ca instanțele sau parchetele să își poată desfășura în mod optim activitatea, conform dispozițiilor constituționale. O consecință a acestui aspect o reprezintă faptul că se ajunge la imposibilitatea procurorilor de a se specializa în fiecare categorie de infracțiuni reglementate de legislația în vigoare. Specializarea presupune experiență profesională, pe lângă o cunoaștere amănunțită a unei materii la nivel teoretic.

De asemenea, având în vedere numărul de ordinul miilor de sesizări împotriva magistraților, în care organele de cercetare penală trebuie să efectueze minime cercetări, chiar și în cazul celor nefondate și faptul că în prezent aceste sesizări sunt cercetate de către un număr de peste 150 de procurori din cadrul a 19 unități de parchet (Parchetele de pe lângă Curțile de Apel, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casătie

și Justiție, DIICOT și DNA), este evident că va fi afectată calitatea activității de urmărire penală a procurorilor din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție și rolul Ministerului Public.

Încălcarea art. 124 alin. (3) din Constituția României

Competența Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție este una personală, vizând atât magistrații, cât și alte persoane cercetate alături de aceștia în respectivele cauze. În plus, procurorii din această secție vor trebui să instrumenteze orice tip de infracțiune, atât timp cât aceasta este săvârșită de o persoană având calitatea menționată de lege.

Dispunerea structurii unice în Municipiul București, unde cei 15 procurori își vor desfășura activitatea, presupune obligarea magistraților cercetați la un efort mult mai mare față de alte categorii de persoane: deplasarea pe distanțe mari la audieri în timpul programului de lucru, în altă localitate, suportarea de cheltuieli excesive, aspecte de natură să afecteze chiar buna organizare a apărării de către respectivul magistrat. Mai mult, modalitatea de numire a procurorului-șef, dar și cea a celorlalți 14 procurori, pentru care proba interviului are o pondere de 60%, nu prezintă suficiente garanții ale unui proces de selecție derulat într-un mod imparțial și este de natură să se reflecte și în derularea activității acestei secții.

Prin crearea unei secții cu misiunea de a combate fenomenul infracționalității în rândul magistraților și prin modul în care sunt reglementate aspectele referitoare la organizarea și funcționarea Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție este afectat principiul independenței justiției, creându-se premisele ca magistrații să poată fi anchetați de o structură fragilă, cu un deficit major de resurse care să îi asigure buna funcționare și care să garanteze o activitate de urmărire penală calitativă și imparțială, contrar art. 124 alin. 3 din Constituția României.

14. Art. I pct. 52 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 147 alin. (2) din Constituție

Astfel, intervenția legislativă de la pct. 52, în sensul eliminării art. 113² ce prevedea că: „*Sancțiunile aplicate asistenților judiciari și eliberarea din funcție a acestora se comunică Consiliului Economic și Social de ministrul justiției.*” nu a fost

declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională, și, în consecință, Parlamentul nu avea deschisă calea reexaminării cu privire la aceste dispoziții. Prin urmare, ca efect al depășirii de către Parlament a limitelor de reexaminare legea criticată încalcă dispozițiile art. 147 alin. (2) din Constituție.

15. Art. I pct. 59 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 1 alin. (5) și art. 133 alin. (1) din Constituție

La art. I pct. 59 din legea criticată se menționează faptul că Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii avizează Hotărârea de Guvern de stabilire a numărului maxim de posturi pentru Înalta Curte de Casație și Justiție.

Potrivit dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative „*(1) În cazurile prevăzute de lege, în fază de elaborare a proiectelor de acte normative inițiatorul trebuie să solicite avizul autorităților interesate în aplicarea acestora, în funcție de obiectul reglementării*”.

Dispozițiile art. 38 alin. 3 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, prevăd că „*Plenul Consiliului Superior al Magistraturii avizează proiectele de acte normative ce privesc activitatea autorității judecătoarești*”, iar conform art. 32 alin. 1 din lege „*(1) În cazurile în care legea prevede avizul conform, aprobarea sau acordul Consiliului Superior al Magistraturii, punctul de vedere emis de acesta este obligatoriu. Dacă legea prevede consultarea sau avizul Consiliului Superior al Magistraturii, punctul de vedere emis de acesta nu este obligatoriu.*

Așadar, atât normele de tehnică legislativă, cât și dispozițiile Legii nr. 317/2004 prevăd faptul că **avizul este solicitat autorităților competente**, în funcție de obiectul reglementării. În jurisprudență sa, Curtea Constituțională a arătat că „*această competență a Consiliului Superior al Magistraturii este una legală, acordată prin voința Parlamentului în temeiul textului constituțional al art. 134 alin. (4), potrivit căruia "Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește și alte atribuții stabilite prin legea sa organică, în realizarea rolului său de garant al independenței justiției"* (Decizia nr. 3/2014). În aceeași decizie, Curtea Constituțională a arătat că „*indiferent că este vorba de o competență acordată prin lege sau direct prin textul Constituției, autoritățile sunt obligate să o aplice și să o respecte în virtutea art. 1 alin. (5) din Constituție.*”

Curtea Constituțională a clarificat și sfera de cuprindere a sintagmei „*acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești*”, aceasta vizând numai „*actele normative care privesc în mod direct organizarea și funcționarea autorității judecătorești, precum și modul de funcționare al instanțelor, cariera magistraților, drepturile și obligațiile acestora etc*” (Decizia nr. 901/2009).

Așadar, atât timp cât Consiliul Superior al Magistraturii, prin plenul său, are competența legală ca în realizarea rolului său de garant al independenței justiției să avizeze actele normative care vizează domeniul său de competență, reglementarea acestei competențe pentru Secția pentru judecători în cazul Hotărârii de Guvern care stabilește numărul maxim de posturi pentru Înalta Curte de Casație și Justiție nu numai că dublează această competență, dar încalcă și rolul Consiliului Superior al Magistraturii prevăzut de art. 133 alin. (1) din Constituție.

Totodată, sunt încălcate și normele de tehnică legislativă și, implicit, dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta sa referitoare la calitatea legii.

16. Art. II din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă art. 61 alin. (1) și ale art. 69 din Constituție

Astfel, la art. II din legea supusă controlului de constituționalitate se prevede: „*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative urmează a fi modificată în vederea punerii de acord cu prevederile din Secțiunea 2¹ - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție - din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum aceasta a fost modificată și completată prin prezenta lege.*”

Norma dispune imperativ cu privire la conținutul normativ al unei viitoare reglementări. Or, în ceea ce privește legiferarea, Parlamentul dispune de o deplină competență, care nu poate poate fi îngrădită nici măcar printr-un act normativ propriu. În măsura în care intervențiile legislative necesare punerii de acord a altor alte normative cu legea criticată nu au fost realizate chiar în conținutul acesteia, Parlamentul nu poate să stabilească imperativ cu privire la conținutul unei legi viitoare fără ca în acest mod să aducă atingere art. 61 și art. 69 din Constituție.

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară este neconstituțională.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

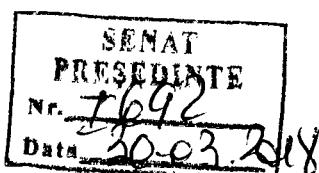
Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: http://www.ccr.ro E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.459A/2018

Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 2445 / 30 MAR 2018

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 89 deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidul Național Liberal și Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România, sesizare referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 12 aprilie 2018 (inclusiv, în format electronic la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 19 aprilie 2018.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

Președinte,

prof. univ. dr. Valer DORNEANU

**Parlamentul României
Camera Deputaților**
CABINET SECRETAR GENERAL

București, 29.03.2018
Nr. 2 / 3179

Domnului

VALER DORNEANU
Președintele Curții Constituționale

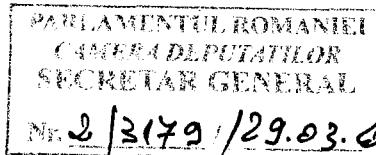
Stimate domnule Președinte,

Vă trimitem, alăturat, sesizarea formulată de un număr de 89 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal și Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România, referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

Silvia Claudia MIHALCEA

3C-15/199
18 03 29

Parlamentul României

Cameră Deputaților

Către,

Secretariatul General al Camerei Deputaților

Doamnei Silvia Claudia MIHALCEA

Doamnă Secretar General,

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție, și în baza art. 15, alin. (1) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în numele semnatarilor, vă înaintăm **Sesizarea** la Curtea Constituțională cu privire la **Legea pentru modificarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară**, adoptată de Senat, în ședința din data de 26 martie 2018.

Lider Grup PNL

Raluca TURCAN

Lider Grup USR

Claudiu NĂSUI

**Domnului Valer DORNEANU,
Președintele Curții Constituționale**

Stimate domnule Președinte,

În temeiul art. 146 lit. a) din Constituția României, al art. 11 lit. a) raportat la art. 15, alin.(1) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, parlamentarii enumerați în tabelul anexat formulează prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

cu privire la **motive extrinseci și intrinseci de neconstituționalitate** ale *Legii pentru modificarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară* în considerarea încălcării dispozițiilor art.1 alin.(5), art.147 alin. (2) și (4) din Constituția României.

Situația de fapt

În data de 21 noiembrie 2017, Biroul permanent al Camerei Deputaților a fost sesizat, în procedură de urgență, cu *Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară (Pl-x nr. 417/2017)* având caracter de lege organică.

În data de 5 decembrie a.c. propunerea legislativă menționată a primit raport de adoptare, cu amendamente, din partea Comisiei juridice, de disciplină și imunități. După ce, pe 5 decembrie, a fost introdusă pe ordinea de zi a plenului, a doua zi a fost dezbatută, urmând ca pe 11 decembrie a.c. să fie adoptată de Camera Deputaților, ulterior fiind transmisă Senatului care are calitatea de cameră decizională.

În data de 19 decembrie 2017, Senatul a adoptat *Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară*.

Legea adoptată a fost supusă controlului de constituționalitate, în data 27.12.2017, prin sesizarea formulată de un număr de 56 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal), precum și prin sesizarea formulată de Înalta Curte de Casație și Justiție, iar în data 25.01.2018 a mai fost formulată o sesizare de către un număr de 52 deputați aparținând

Grupurilor parlamentare ale Uniunii Salvați România, Partidul Mișcarea Populară și Partidul Național Liberal, Grupului Parlamentar al Minorităților Naționale și un deputat neafiliat).

Prin Decizia 33 din 23 ianuarie 2018, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. I pct.2, 4, 29 și 61 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară sunt neconstituționale.

Urmare acestei decizii, în data de 7.03.2018, Biroul Permanent al Camerei Deputaților a trimis Legea pentru raport la Comisia specială comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției, cu termen depunere raport: 27.03.2018.

După dezbatările din Comisie, în data de 20.03.2018 s-a primit raportul privind decizia Curții Constituționale, iar în aceeași zi a fost adoptată de Camera Deputaților. Ulterior, a fost transmisă Senatului pentru a putea fi depuse alte amendamente. În 26.03.2018, după ce Comisia specială comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției a analizat din nou legea, cu noi amendamente, a hotărât să adopte un raport de admitere, iar plenul Senatului a adoptat *Legea pentru modificarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară*, cu respectarea prevederilor art.76 alin.(1) din Constituția României

I. MOTIVE EXTRINSECI

1 În opinia noastră nu s-a respectat competența specială a comisiilor în procedura specială de reexaminare după controlul de constituționalitate aşa cum este prevăzut atât în **Regulamentul Camerei Deputaților**, Regulamentul Senatului și în Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului prin încălcarea dispozițiilor art. 134 din Regulamentul Camerei Deputaților, ale art. 149 din Regulamentul Senatului raportat la art. 1 alin (5) din Constituția României

REGULAMENTUL Camerei Deputaților din 24 februarie 1994 (republicat)

Secțiunea a 6-a - Cazurile de neconstituționalitate și solicitările de reexaminare formulate de către Președintele României

Articolul 134

(1) În cazurile de neconstituționalitate constatare potrivit art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, și în situația în care Camera Deputaților a fost prima Cameră sesizată, Biroul permanent, în prima sa ședință care are loc după publicarea deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I, va sesiza Comisia juridică, de disciplină și imunități și comisia permanentă sesizată în fond cu proiectul de lege sau propunerea legislativă în vederea reexaminării prevederilor declarate neconstituționale. Aceeași procedură se aplică și pentru cazul în care prevederile respective sunt trimise de la Senat, în calitate de primă Cameră sesizată.

(2) Termenul fixat de Biroul permanent pentru întocmirea raportului comun de către comisiile prevăzute la alin. (1) nu va putea fi mai mare de 15 zile. Raportul comisiilor se înscrie cu prioritate în ordinea de zi și se dezbat conform prevederilor art. 100-112. Cu prilejul reexaminării, Camera Deputaților va efectua corelările tehnico-legislative necesare. După adoptarea legii în ansamblul ei, aceasta se trimit Senatului, dacă acesta este Cameră decizională, sau Președintelui României, în cazul în care Camera Deputaților este Cameră decizională.”

REGULAMENTUL SENATULUI din 24 octombrie 2005 (republicat)

Secțiunea a 8-a -Procedura pentru respingerea, reexaminarea și promulgarea legii

Articolul 149

(1) În cazurile de neconstituționalitate constatare potrivit art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, Senatul reexaminează prevederile respective pentru punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale. Senatul dezbat pe baza raportului Comisiei pentru

constitutionalitate, libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului.

(2) Raportul Comisiei pentru constitutionalitate, libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului va cuprinde propuneri pentru punerea de acord a prevederilor declarate neconstituționale cu decizia Curții Constituționale. Raportul Comisiei se dezbatе conform prevederilor art. 105-110. Cu aprobarea Senatului, în urma dezbatерii raportului, în cuprinsul legii se operează și corelările tehnico-legislative necesare.

(3) În cazul unei obiecții de neconstituționalitate asupra tratatelor sau altor acorduri internaționale, invocate potrivit art. 146 lit. b) din Constituția României, republicată, procedura parlamentară se suspendă și se reia după publicarea deciziei Curții Constituționale.

(4) În cazurile de neconstituționalitate constatare potrivit art. 146 lit. b) din Constituția României, republicată, Senatul nu poate ratifica tratatul sau acordul internațional declarat ca fiind neconstituțional.

(5) În cazurile exceptiilor ridicate în fața instanțelor judecătoarești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia, președintele Curții Constituționale va comunica președintelui Senatului, în temeiul art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, încheierea prin care a fost sesizată Curtea Constituțională, indicându-i data până la care poate să trimită punctul său de vedere.*) Încheierile pronunțate în dosare se transmit, spre informare, Comisiei pentru constitutionalitate, libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului.

(6) La solicitarea președintelui Senatului, Comisia pentru constitutionalitate, libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului întocmește un aviz consultativ referitor la excepția ridicată în fața instanțelor judecătoarești sau de arbitraj comercial.

(7) În cazurile de neconstituționalitate constatare potrivit art. 147 alin. (1) din Constituția României, republicată, dispozițiile declarate neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I, dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pune de acord

prevederile declarate neconstituționale cu prevederile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatare ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

(8) La sesizarea președintelui Senatului sau a Biroului permanent, în cazurile prevăzute la alin.

(5). Comisia pentru constituționalitate, libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului întocmește un raport prin care înaintează plenului Senatului, sub forma unei inițiative legislative, prevederile care au fost puse în acord cu dispozițiile constituționale. Procedura poate fi declanșată și la solicitarea a cel puțin unei treimi din numărul membrilor Comisiei pentru constituționalitate, libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului. În această situație, precum și în cazul sesizării de către președintele Senatului, Comisia pentru constituționalitate, libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului informează Biroul permanent în vederea solicitării grupurilor parlamentare să formuleze amendamente, în termenul stabilit de către acesta, pentru a putea fi luate în dezbatere cu ocazia întocmirii raportului.*)

(9) Pentru dispozițiile din Regulamentul Senatului constatare, prin decizie a Curții Constituționale, ca fiind neconstituționale, Comisia pentru constituționalitate, libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului și Comisia pentru regulament întocmesc un raport comun.

(10) Dispozițiile alin. (5) se aplică în mod corespunzător și în cazul în care a fost declarată neconstituționalitatea prevederilor din Regulamentul Senatului.**)

(11) Reexaminarea textelor declarate neconstituționale se face întâi de prima Cameră sesizată.

Dispozițiile regulamentare încălcate, art. 134 din regulamentul Camerei Deputaților și art. 149 din Regulamentul Senatului, conțin dispozițiile exprese referitoare la competența exclusivă de dezbatere și adoptare a raportului de specialitate în procedura de reexaminare după declararea ca neconstituțională a unei legi. Nu există niciun text regulamentar derogatoriu de la aceste norme regulamentare cu caracter imperativ. Mai mult, menționăm că niciun obiectiv din cele prezentate în art. 1 al Hotărârii Parlamentului nr. 69/2017 privind constituirea Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției nu prevede competența acestei comisii de a dezbatе și

adopta un raport cu privire la legea de modificare a Legii nr. 303/2004 în procedura de reexaminare.

Suntem în situația încălcării evidente a principiului legalității derivat din dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție potrivit căruia „în România, respectarea Constituției, a supremăției sale și a legilor este obligatorie” deoarece dispozițiile regulamentelor parlamentare au caracter infraconstituțional, fiind aplicabilă, de-a întregul, obligația constituțională evidențiată anterior.

I.2 Termenul de 3 zile între data distribuirii raportului și data dezbatelor, prevăzut de dispozițiile 69 coroborate cu art. 117 din Regulamentul Camerei Deputaților și de dispozițiile art. 98 coroborate cu art. 113 din Regulamentul Senatului, nu a fost respectat.

Articolul 69

(1) Termenul de depunere a raportului, în cazul în care Camera Deputaților este prima Cameră sesizată, este de cel mult 14 zile și de cel mult 60 de zile, în cazul în care Camera Deputaților este Cameră decizională. Modificarea acestor termene poate fi aprobată de Biroul permanent de cel mult două ori, din propria inițiativă sau la solicitarea scrisă a președintelui comisiei sesizate în fond.

(2) Raportul va fi imprimat și difuzat deputaților cu cel puțin 3 zile înainte de data stabilită pentru dezbaterea proiectului de lege sau a propunerii legislative în plenul Camerei Deputaților, în cazul proiectelor de legi și al propunerilor legislative pentru care Camera Deputaților este prima Cameră sesizată, și cu cel puțin 5 zile, în cazul celor pentru care Camera Deputaților este Cameră decizională.

(3) La propunerea motivată a Biroului permanent sau a unui lider de grup parlamentar, Comitetul liderilor grupurilor parlamentare, în unanimitate, poate aproba înscrierea în ordinea de zi a proiectelor de legi sau a propunerilor legislative, care se vor supune dezbatelii și adoptării, în ziua ședinței de plen a Camerei Deputaților.

(4) Biroul permanent poate stabili adoptarea în procedură de urgență în cazul proiectelor de legi care privesc ratificarea unor tratate și convenții internaționale sau acorduri de împrumut.

Articolul 117

Biroul permanent, după primirea raportului comisiei sesizate în fond, înscrie cu prioritate în proiectul ordinii de zi proiectul de lege, propunerea legislativă sau prevederile la care se face referire în art. 115 alin. (4).

(Regulamentul Camerei Deputaților)

Articolul 98

(1) După examinarea proiectului de lege sau a propunerii legislative, comisia permanentă sesizată în fond întocmește un raport, care va cuprinde propuneri motivate cu privire la adoptarea sau, după caz, modificarea ori respingerea proiectului de lege sau a propunerii legislative examineate.

(2) Raportul se transmite Biroului permanent, care dispune și asigură, prin secretarul general al Senatului, difuzarea acestuia senatorilor, Guvernului și inițiatorului, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data dezbaterei în plen.

Articolul 113

(1) Senatorii, grupurile parlamentare, comisiile permanente sau Guvernul pot prezenta amendamente în scris, motivate, care se trimit comisiei sesizate în fond, în termenele stabilite de Biroul permanent. În același interval de timp, avizul Consiliului Legislativ sau al altor autorități ori organisme care, potrivit legii, au competențe de avizare se va trimite comisiei sesizate în fond.

(2) Comisia sesizată în fond este obligată să depună raportul în termenul stabilit de Biroul permanent.

(3) Biroul permanent, cu aprobatia Comitetului liderilor, după primirea raportului comisiei sesizate în fond, înscrie cu prioritate în proiectul ordinii de zi proiectul de lege sau propunerea legislativă.

(4) Senatul va limita durata dezbatelor generale, după care va trece la dezbaterea proiectului, în condițiile art. 106.

(Regulamentul Senatului)

Termenul de 3 zile este un termen imperativ și nu unul de recomandare, deoarece are ca scop atât asigurarea transparenței decizionale cât și scopul de a permite deputaților și senatorilor

să ia cunoștință de conținutul raportului comisiei de specialitate, pentru a-și exprima votul în conformitate cu propria voință, în aplicarea dispoziției constituționale prevăzute de art. 69 alin. (2) din Constituție conform căreia „votul imperativ este nul”.

În exercitarea mandatului, deputații și senatorii își exprimă voința prin votul asupra propunerilor legislative sau a proiectelor de lege, voință care se formează după analiza conținutului proiectului actului normativ astfel cum a rezultat din dezbaterea comisiei de specialitate. În cazul legii de modificare a Legii nr. 303/2004 reexaminată, termenul de trei zile nu a fost respectat raportul comisiei speciale, fiind distribuit deputaților în aceeași zi în care a avut loc votul final în ședința Camerei Deputaților, în data de 20 martie a.c.. Situația a fost identică și în procedura aplicată în Senatul României, în data de 26 martie a.c.. Pe cale de consecință, considerăm că au fost încălcate dispozițiile art. 69 coroborat cu art. 117 din Regulamentul Camerei Deputaților, ale art. 98 coroborat cu art. 113 din regulamentul Senatului, toate raportate atât la art. 1 alin. (5) din Constituția, cât și la dispozițiile art. 69 alin. (2) din Constituție cu consecința constatării ca neconstituțională a legii în ansamblul său.

II. MOTIVE INTRINSECI

1. Art. I pct. 4 cu referire la art. 9 din Legea nr. 304/2004

În Decizia nr. 33/2018, Curtea Constituțională a precizat faptul că *"în condițiile în care conținutul normei modificate vorbește despre "hotărârile secțiilor", care pot fi atacate la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără ca norma să fie integrată într-un ansamblu de dispoziții din care să rezulte care sunt "secțiile" care promunță respectivele hotărâri, redactarea textului legal este viciată de echivoc și imprevizibilitate. Reglementarea ar avea înțeles numai din analiza evoluției conținutului normativ al art. 9, deci exclusiv din interpretarea istorică a normei, însă o atare posibilitate este de neconcepție din perspectiva exigențelor de calitate pe care Constituția le stabilește cu privire la o lege în vigoare. Astfel, Curtea constată că norma, în noua redactare, creează incertitudine cu privire la emitentul hotărârilor ce pot fi atacate potrivit dispozițiilor acestui articol, nefiind clar dacă este vorba despre secții ale Consiliului Superior al Magistraturii, secții ale unor instanțe de judecată sau secții ale altor organisme sau autorități."*

Parlamentul a modificat textul pentru a-l pune în acord cu Decizia Curții și a statuat următoarele: *"Hotărârile Secției pentru Judecători, respectiv ale Secției pentru procurori ale Consiliului Superior al Magistraturii, în orice alte situații decât cele prevăzute în art. 134 alin. (3) din Constituție, în care Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește rolul de instanță de*

judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor, pot fi atacate la secția de contencios administrativ a curții de apel competente, conform dreptului comun.”

Chiar dacă Parlamentul a clarificat faptul că vor fi atacate în contencios administrativ hotărârile celor două Secții ale CSM, în orice alte situații decât cele prevăzute în art. 134 alin. (3) din Constituție, textul ridică probleme de neconstituționalitate prin raportare la dispozițiile constituționale ale art. 133 alin. 7.

Conform Deciziei Curții Constituționale nr. 61/2018, ”*Din interpretarea dispozițiilor art. 133 alin. (7) din Constituție, Curtea a reținut că acest text constituțional are în vedere numai hotărârile Plenului CSM cu caracter jurisdicțional, doar acestea putând fi ”definitive și irevocabile”, nu și cele cu caracter administrativ*”. Astfel, pentru a asigura claritatea, precizia și predictibilitatea normei textul ar trebui să califice hotărârile celor două Secții ale CSM ținând cont și de considerentele Deciziei nr. 61/2018, în sensul în care doar hotărârile Secției pentru Judecători, respectiv ale Secției pentru Procurori care nu au caracter jurisdicțional pot fi atacate în contencios administrativ.

În forma actuală, norma păstrează un element de neclaritate și imprecizie de natură să creeze unpredictibilitate în aplicare, aspect care conduce la încălcarea art. 1 alin. 5 din Constituției aşa cum a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale. Or, nu se poate accepta ca un text care a fost modificat pentru că a încălcat art. 1 alin. 5 din Constituție conform Deciziei Curții nr. 33/2018, după punerea de acord să încalce din nou aceeași dispoziție constituțională. Pentru a-și îndeplini rolul de garant al supremăției Constituției, Curtea Constituțională ar trebui să se pronunțe cu privire la această chestiune pe calea obiecției de neconstituționalitate.

2. Art. I pct. 18 cu referire la art. 35 alin. 2 din Legea nr. 304/2004

După pronunțarea deciziei CCR nr. 33/2018 art. 35 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 s-a modificat astfel: ”*În cadrul curților de apel funcționează, în raport cu complexitatea și numărul cauzelor, secții sau, după caz, complete specializate pentru cauze civile, cauze cu profesioniști, cauze penale, cauze cu minori și de familie, cauze de contencios administrativ și fiscal, cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, insolvență, concurență neloială sau pentru alte materii, precum și complete specializate pentru cauze maritime și fluviale*”

Invocând prg. 187 din Decizia Curții nr. 33/2018, Parlamentul a modificat textul art. 35 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 fără ca acest text să fi fost inițial supus controlului Curții în obiecția de neconstituționalitate. Conform prg. 187 din Decizia Curții, în cadrul procedurii de punere de acord a legii cu decizia Curții, Parlamentul poate modifica și alte prevederi legale numai dacă acestea se găsesc într-o legătură indisolubilă cu dispozițiile declarate ca fiind neconstituționale, pentru a asigura caracterul unitar al reglementării, și, în măsura în care se

impune, va recorela celealte dispoziții ale legii ca operațiune de tehnică legislativă, fără a putea aduce alte modificări de substanță legii în cauză.

Or, modificarea operată de Parlament cu privire la art. 35 alin. 2 prin care se introduce sintagma ”cauze cu profesioniști” nu se integrează în ipotezele avută în vedere de prg. 187 din Decizia Curții, reprezentând o depășire a limitelor impuse pentru punerea de acord a legii cu Decizia instanței de contencios constituțional. Invocarea cu titlu general a acestui paragraf pentru a opera alte modificări neavute în vedere prin Decizia Curții are ca efect încălcarea art. 147 alin. 2 din Constituția României.

3. Art. I pct. 28 cu referire la art. 54 alin. 1 din Legea nr. 304/2004

Art. 54 alin. 1 din Legea nr. 304/2004 se modifică după cum urmează: *”Cauzele date, potrivit legii, în competența de primă instanță a judecătoriei, tribunalului și curții de apel se judecă în complet format dintr-un judecător, cu excepția cauzelor privind conflictele de muncă și de asigurări sociale. În condițiile prevăzute la art. 23 alin. (1¹) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, judecătorii stagiaři pot asista, în condițiile legii, la ședințele de judecată ale completelor formate din judecători definitivi.”*

Articolul a fost modificat de Parlament invocându-se, pe de o parte prg. 187 din Decizia Curții nr. 33/2018 și, pe de altă parte, necesitatea corelării textului cu prevederile art. 23 alin. (1¹) din Legea nr. 303/2004 conform căruia stagiařii nu participă la judecarea cauzelor, doar asistă și nu au drept de decizie.

Or, art. 23 alin. (1¹) din Legea nr. 303/2004 este un articol care nu se regăsește în fondul activ al legislației (anume în Legea nr. 303/2004 în vigoare la momentul adoptării amendamentului), ci face parte dintr-o lege de modificare a Legii nr. 303/2004 care nu a intrat în vigoare, nefiind promulgată de Președintele României. O astfel de abordare a Parlamentului excede, pe de o parte, limitelor impuse de jurisprudența Curții pentru punerea de acord a legii cu deciziile instanței de contencios constituțional și, pe de altă parte, afectează inclusiv posibilitatea Curții de a controla dispozițiile unor astfel de articole prin raportare la art. 1 alin. 5 în componenta privind claritatea, precizia și predictibilitatea legii, pentru simplul motiv că instanța de contencios constituțional nu se poate pronunța cu privire la modul în care se coreleză un articol supus controlului de constituționalitate cu un text dintr-o lege care nu produce efecte juridice întrucât nu a fost finalizată procedura legislativă.

Faptul că Parlamentul a înființat o Comisie comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției și faptul că în această Comisie se dezbat legi de modificare și completare a Legii nr. 303/2004, 304/2004 și 317/2004 nu se poate constitui într-un argument pentru a justifica adoptarea de amendamente

de corelare între dispozițiile celor trei legi de modificare și completare, corelările putând fi realizate numai cu dispoziții din fondul activ al legislației. Numai o astfel de interpretare poate să fie acceptată prin raportare la competența Curții Constituționale de a verifica constituționalitatea legilor adoptate de Parlament, în special prin raportare la art. 1 alin. 5 din Constituția României care prevede faptul că în România, respectarea Constituției, a supremăției sale și a legilor este obligatorie. Or, în acest caz, respectarea de către Parlament a Constituției, a supremăției sale și a legilor presupune raportarea la acele legi care sunt în vigoare, nu la acele legi care nu au parcurs tot procesul legislativ, nefiind promulgate de Președintele României.

4. Art. IV

Conform noului art. IV "Dispozițiile prezentei legi privind judecarea apelurilor în complet de 3 judecători se aplică cauzelor înregistrate pe rolul instanțelor după intrarea în vigoare a legii."

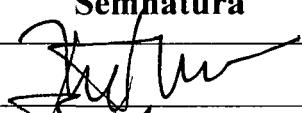
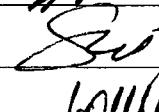
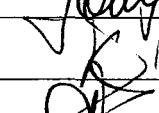
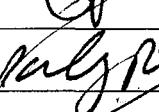
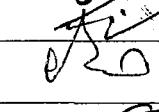
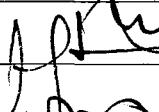
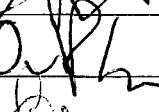
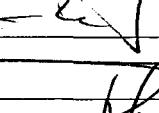
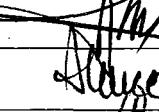
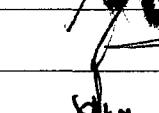
Deși aparent această dispoziție se încadrează în ipoteza avută în vedere de prg. 187 din Decizia Curții nr. 33/2018 în sensul că reprezintă o corelare ca operațiune de tehnică legislativă cu prevederile art. 54 alin. 2 din aceeași lege, conform căruia apelurile și recursurile se judecă în complet format din 3 judecători, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel, în realitate aduce o modificare de substanță legii încălcând art. 147 alin. 2 din Constituție.

Această modificare substanțială constă în faptul că dispozițiile prezentei legi privind judecarea apelurilor în complet de 3 judecători se aplică cauzelor înregistrate pe rolul instanțelor după intrarea în vigoare a legii fără a fi clar dacă sintagma "cauzelor înregistrate pe rolul instanțelor" se referă doar la cauzele ce urmează a fi nou înregistrate pe rolul instanțelor de apel după intrarea în vigoare a legii sau la aceste cauze și la toate celealte deja înregistrate pe rolul instanțelor de apel după intrarea în vigoare a legii (mai exact și la cauzele în curs de judecare la momentul intrării în vigoare a legii și care, evident, rămân înregistrate și după intrarea în vigoare a legii). Textul este imprecis, neclar, de natură să genereze unpredictibilitate în aplicare, aspect care conduce inclusiv la încălcarea art. 1 alin. 5 din Constituția României. Or, aşa cum am precizat deja cu privire la modificarea adusă art. 9 din lege, nu se poate accepta ca un text care a fost modificat invocându-se necesitatea punerii de acord a acestuia cu Decizia Curții să încalce o altă dispoziție constituțională, motiv pentru care Curtea Constituțională ar trebui să se pronunțe cu privire la această chestiune pe calea obiecției de neconstituționalitate.

În concluzie, vă solicităm să constatați neconstituționalitatea legii de modificare și completare a Legii pentru modificarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară pentru încălcarea art. 1 alin.(5), și ale art.147 alin. (2) și (4) din Constituția României.

În drept, ne întemeiem sesizarea pe dispozițiile art. 133 alin (3) din Regulamentul Camerei Deputaților și ale art. 15 alin alin (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

**TABEL CU SEMNĂTARI
FESIZARII LA CURTEA CONSTITUȚIONALĂ CU PRIVIRE
LA LEGEA PENTRU MODIFICAREA LEGII NR. 304/2004
PRIVIND ORGANIZAREA JUDICIARĂ**

NR. CRT.	Deputat	Semnătura
1.	Raluca Turcan	
2.	Gheorghe Tîrcă /	
3.	Balan Ioan	
4.	Sorin-Dan Moldovan	
5.	RONAN FLOREAN	
6.	LUCIAN BODE	
7.	CĂTĂLIN PREANDĂ	
8.	PĂTRĂU MARICEN	
9.	Mihaleșcu Dumitru	
10.	ROMAȘEANU CRISTIÑEL	
11.	BOGDAN GHEORGHIU	
12.	Trălu-Croitoru	
13.	OLTANU DANIEL	
14.	STROE IONUT MARIN	
15.	Păeldi Ovidiu Alexandru	
16.	Gheorghe Gavrila	
17.	Deacu Dumitru	
18.	Gudu Vasile	
19.	SISCA GEORGE	
20.	Achitei Vasilie Cristian	
21.	UHERCETEI Viorică	
22.	Luncu Tudorina	
23.	MARA CALISTA	
24.	GABRIEL ANDRONACHE	
25.	FĂBOR ANGELICA	

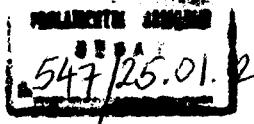
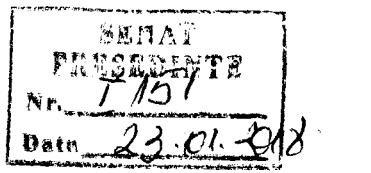
26.	Chereches Florica	<i>gl</i>
27.	Mara Mares	<i>Mulan</i>
28.	Vorici Mitai ALEXANDRU	<i>U</i>
29.	CULGARO Mihai	<i>CC</i>
30.	SOXATALA CONSTANTIN	<i>J</i>
31.	'NEAGU NICOLAE	<i>U</i>
32.	LEOREANU LAURENTIU DAN	PNL <i>Ieron</i>
33.	Tapescu Virgil	<i>U</i>
34.	Bica Danut	<i>U</i>
35.	PALAR IONEL	<i>Pek</i>
36.	Schifan Foufianu Valeriu	<i>pp</i>
37.	Alexe Costel	<i>f</i>
38.	OLAR CORIȚIUCĂ	<i>pp</i>
39.	Hidre Gigel	<i>pp</i>
40.	Doboc Vlado Paul	<i>pp</i>
41.	Chomule Haniel	<i>pp</i>
42.	VILCEANU DAN	<i>pp</i>
43.	Boda Manu	<i>pp</i>
44.	Robert SIGHIARTĂU	<i>Zigh</i>
45.	Stamatiu Florin	<i>He</i>
46.	GINGEA NICOLAE	<i>Chir</i>
47.	Heius Lucian	<i>Hei</i>
48.	ROMEO HICOARĂ	<i>Lici</i>
49.	IONUT ANTONETĂ	<i>otu</i>
50.	OROS HECHITA ADRIAN	<i>otu</i>
51.	Ben-Chui ARDELEAN	<i>otu</i>
52.	ADMIRIA SATOM	<i>ASOM</i>
53.	CUPA Doina	<i>pp</i>
54.	BOICAH CRISTIAN	<i>pp</i> <i>Principe</i>
55.	Razvan Prisca	<i>Raz</i>

56.	ROBERTA ANASTASIE	<i>Robert</i>
57.	Helena Bogdans	<i>Helena</i>
58.	Thanya Vartea	<i>Thanya</i>
59.	PREDA CEZAR	<i>Cezar</i>
60.	DULIB SORITA	<i>Sorita</i>
61.	PAVEL POPESCU	<i>Pavel</i>
62.	Mugur COZMANOVIC	~~<i>Mugur</i>~~
63.	VARGA GAD AUREL	<i>Aurel</i>
64.		
65.		
66.		
67.		
68.		

NR.	DEPUTAT	SEMNAȚURĂ	PARTID
1.	NASUI CLAUDIO	<u>Hector</u>	USR
2.	PRUNĂ CRISTINA - MĂDĂLINA	<u>Ghe</u>	USR
3.	BENGA TUAN VLAD	<u>M</u>	USR
4.	PRISMEL ADRIAN - CLAUDIU	<u>AM</u>	USR
5.	MOCANNU CIVIU - IONUT	<u>AM</u>	USR
6.	ION STEFAN - CRISTIAN	<u>D+T</u>	USR
7.	KHELEAG Silviu	<u>Silviu</u>	USR
8.	GRIGOREL MIHAILOM	<u>GR</u>	USR
9.	TOPESCU NICOLAE DANIEL	<u>NT</u>	USR
10.	BULAI JULIUS	<u>Bulai</u>	USR
11.	CRISTIAN GHINSA	<u>Ghe</u>	USR
12.	MATEI DELCORIU	<u>de</u>	USR
13.	MURISCHI CRISTINA	<u>MR</u>	USR
14.	COSMA LAVINIA - CORINA	<u>LC</u>	USR
15.	SEPEREAN DEMITRU	<u>SD</u>	USR
16.	RÖDULEANU DAN RIZON	<u>Röduleanu - RJR.</u>	USR
17.	STANCIU-VIRGIL WALTER DANIEL	<u>SVL</u>	USR
18.	CHICHIRAU COSETTE	<u>CC</u>	USR
19.	DRULAT CATALIN	<u>DC</u>	USR
20.	DAN BOIANA	<u>DB</u>	USR
21.	Cristian Gheorghe Seidler	<u>Gheorghe</u>	USR
22.	ROALEANU Bogdan Ionel	<u>RB</u>	USR
23.	DORU, VLAD EMANUEL	<u>ED</u>	USR
24.	VLAD SEROIU COSMIN	<u>VSC</u>	USR
25.	ZAINEA CORNEL	<u>Zai</u>	USR
26.	POT RADES TUDOR	<u>TR</u>	USR
27.			
28.			
29.			
30.			

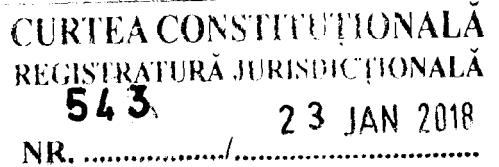

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.91A/2018

Domnului
Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 51 deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale Uniunii Salvați România, Partidul Mișcarea Populară și Partidul Național Liberal, Grupului Parlamentar al Minorităților Naționale și un deputat neafiliat, sesizare referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară (PLx nr.417/2017).

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 7 februarie 2018, ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 21 februarie 2018.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

prof. univ. dr. Valer DORNEANU

Parlamentul României
Camera Deputaților

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

INREGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ

NR. 481 / 22 JAN 2018

Cabinet Secretar General

22.01.2018
București

Nr. 21584

Domnului

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 914 / 2018

VALER DORNFANU

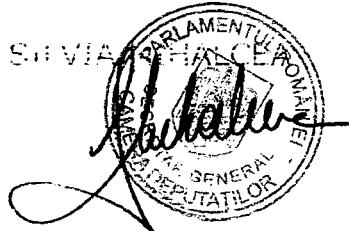
Președintele Curții Constituționale

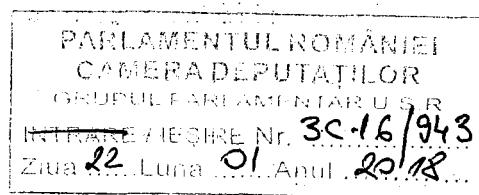
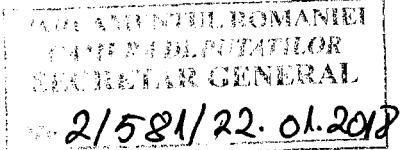
Stimare domnule Președinte,

Vă trimitem, atâturăt, sesizarea formulată de un număr de 51 de deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale Uniunii Salvați România, Partidului Mișcarea Populară și Partidului Național Liberal, Grupului Parlamentar al Minorităților Naționale și un deputat neafiliat, referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judecătară (PLx nr.417/2017) .

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CĂMERA DE DEPUTAȚIILOR**

Grupul Parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România

Către:

**SECRETARIATUL GENERAL AL CĂMEREI DE DEPUTAȚIILOR
Doamnei Silvia-Claudia Mihalcea**

Doamnă Secretar General,

În temeiul art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă depunem alăturate sesizarea de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (PL-x nr. 417/2017), solicitându-vă să o înaintați Curții Constituționale a României, în ziua depunerii.

Cu stimă,

Lider Grup USR Camera Deputaților,

Cristian-Gabriel Seidler

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

DOMNULE PREȘEDINTE,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații menționați în anexa atașată formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (PL-x nr. 417/2017), pe care o considerăm neconformă cu o serie de prevederi din Constituția României, pentru motivele expuse în continuare.

I.) CONSIDERENTE PREALABILE ASUPRA ADMISIBILITĂȚII PREZENTEI DIN PERSPECTIVA RESPECTĂRII TERMENULUI DE SESIZARE

Procedura premergătoare trimiterii legilor spre promulgare este reglementată prin art. 15 din Legea nr. 47/1992, care stabilește că “(2) În vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, cu 5 zile înainte de a fi trimisă spre promulgare, legea se comunică Guvernului, Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și Avocatului Poporului și se depune la secretarul general al Camerei Deputaților și la cel al Senatului. În cazul în care legea a fost adoptată cu procedură de urgență, termenul este de două zile. (3) Data la care legea a fost depusă la secretarii generali ai Camerelor se aduce la cunoștință în plenul fiecărei Camere în termen de 24 de ore de la depunere. Depunerea și comunicarea se fac numai în zilele în care Camerele Parlamentului lucrează în plen.”

Totodată, art. 77 alin. (1) din Constituție prevede că "Legea se trimite, spre promulgare, Președintelui României. Promulgarea legii se face în termen de cel mult 20 de zile de la primire."

În spătă, Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii a fost adoptată de Camera Deputaților la data de 13.12.2017 și ulterior de către Senat la data de 20.12.2017, fiind depusă în aceeași zi la secretarii generali ai celor două Camere, pentru formularea unor eventuale sesizări de neconstituționalitate. Având în vedere că actul normativ a fost adoptat cu procedură de urgență, împrejurare care conduce la reducerea termenului de la 5 zile la două zile, rezultă că ultima zi a acestuia a fost 22.12.2017.

Întrucât prezenta a fost depusă la o dată ulterioară, ca urmare a imposibilității obținerii numărului minim de susținători în cadrul termenului prescurtat, solicităm a se avea în vedere jurisprudența îndelungată și constantă a Curții Constituționale în sensul primirii spre soluționare a sesizărilor de neconstituționalitate *a priori* formulate între data expirării termenului și data promulgării legii de către Președintele României. Spre exemplu, prin Decizia nr. 767/2016, Curtea Constituțională a reținut următoarele:

"Chiar dacă sesizarea nu a fost depusă la Curtea Constituțională în interiorul termenului de protecție, ea îndeplinește condiția de admisibilitate referitoare la obiectul controlului de constituționalitate (legea nepromulgată încă), întrucât nici Constituția și nici Legea nr. 47/1992 nu reglementează obligativitatea introducerii obiecției de neconstituționalitate în interiorul termenului de protecție. Neintroducerea obiecției în acest termen nu are, așadar, drept consecință decăderea titularilor din dreptul de a sesiza Curtea Constituțională, aceștia putând formula sesizări, în temeiul art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție, sub condiția ca legea să nu fi fost încă promulgată.

Raportat la cauza de față, Curtea constată că, deși obiecția de neconstituționalitate nu a fost formulată în termenul de protecție, aceasta viza o lege nepromulgată încă. O astfel de situație nu este o abatere de la regularitatea sesizării Curții Constituționale, titularii dreptului de sesizare putând să sesizeze Curtea oricând înainte de emiterea decretului de promulgare. Faptul că legiuitorul a reglementat în Legea nr. 47/1992 un termen de protecție are semnificația unei garanții asociate dreptului de sesizare a Curții Constituționale care

implică o interdicție totală de a se promulga legea în acest termen. Însă, termenul menționat nu poate fi calificat ca fiind unul de decădere în sensul că numai în acest termen se pot formula obiecții de neconstituționalitate; formulând obiecția în afara termenului, autorul acesteia se expune posibilității ca, până la data formulării ei, Președintele să promulge legea (...).”

De asemenea, prin Decizia nr. 89/2017, Curtea Constituțională a stabilit că “*termenele cuprinse la art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 au un caracter de protecție pentru titularii dreptului de sesizare a instanței constituționale, astfel încât nu există nicio sancțiune dacă instanța constituțională este sesizată după expirarea acestora. În exercitarea controlului a priori de constituționalitate, esențial este ca legea să nu fi fost promulgată la data înregistrării sesizării la Curtea Constituțională*”. Soluții similare au mai fost date și prin Decizia nr. 718/2017, Decizia nr. 975/2010, Decizia nr. 1612/2010, etc.

Nu în ultimul rând, menționăm că această interpretare a fost enunțată și în doctrină de către Prof. Univ. Dr. Ioan Vida, Președinte al Curții Constituționale între anii 2004 și 2010, care a arătat că “*în cadrul acestui termen sau chiar după depășirea acestuia, dar înainte de emiterea decretului de promulgare (...), Președintele României, președintele Senatului, președintele Camerei Deputaților, Guvernul, Înalta Curte de Casație și Justiție, Avocatul Poporului, un grup format din cel puțin 50 de deputați sau din cel puțin 25 de senatori pot sesiza Curtea Constituțională asupra neconstituționalității legii, în întregul său ori în parte*¹.*”*

Pentru toate aceste considerente și în contextul în care, la data depunerii prezentei, Președintele României nu a promulgat încă Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, solicităm primirea sesizării și soluționarea fondului acesteia.

II.) SITUAȚIA DE FAPT

Legea care face obiectul prezentei sesizări a fost inițiată în anul 2017, sub denumirea “*Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind*

---

¹ Constituția României - Comentariu pe articole, Editura C.H. Beck, 2008

organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii", de către următorii parlamentari: Iordache Florin (deputat PSD), Nicolicea Eugen (deputat PSD), Cătăniciu Steluța-Gustica (deputat ALDE), Florea Oana-Consuela (deputat PSD), Gilia Claudia (deputat PSD), Halici Nicușor (deputat PSD), Popa Ștefan-Ovidiu (deputat PSD), Tănăsescu Alina-Elena (deputat PSD), Nicolae Șerban (senator PSD) și Cazanciuc Robert-Marius (senator PSD).

Derularea procedurii legislative la Camera Deputaților:

- la data de 31.10.2017 a fost înregistrată la Biroul Permanent cu codul PL-x nr. 417/2017;
- la data de 08.11.2017 a fost primit avizul favorabil al Consiliului Legislativ, înregistrat cu nr. 943;
- la data de 09.11.2017 a fost primit punctul de vedere **neutru** al Guvernului, înregistrat cu nr. 11007/09.11.2017 (n.r. Parlamentul va decide asupra oportunității adoptării acestei inițiative legislative);
- la data de 15.11.2017 a fost primit avizul **negativ** al Consiliului Superior al Magistraturii, înregistrat cu nr. 1148/09.11.2017;
- la data de 12.12.2017 a fost primit raportul favorabil al Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției, prin care au fost recomandate 133 amendamente pentru admitere și 185 amendamente pentru respingere;
- la data de 13.12.2017 a fost adoptată în plen cu 177 de voturi pentru și 79 de voturi contra.

Derularea procedurii legislative la Senat:

- la data de 14.12.2017 a fost înregistrată la Biroul Permanent cu codul L547;
- la data de 14.12.2017 a fost înregistrată pentru dezbatere cu codul B663;
- la data de 20.12.2017 a fost primit raportul favorabil al Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției;
- la data de 20.12.2017 a fost adoptată în plen.

III.) MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE EXTRINSECI

A) Încălcarea principiului bicameralismului Parlamentului României

Spre deosebire de alte principii constituționale, principiul bicameralismului nu este enunțat în mod expres prin Constituție, însă rezultă pe cale de interpretare a art. 61 alin. (2), care statuează că Parlamentul este alcătuit din Camera Deputaților și Senat, corroborat cu art. 75, care stabilește ordinea sesizării celor două camere pentru dezbaterea și adoptarea proiectelor de legi și propunerilor legislative, în funcție de categoriile din care fac parte.

Existența și obligativitatea respectării acestui principiu au fost recunoscute în repetate rânduri în jurisprudența Curții Constituționale, care a pronunțat atât decizii de admitere (ex. Decizia nr. 472/2008, Decizia nr. 1029/2008, Decizia nr. 710/2009, Decizia nr. 62/2017) cât și decizii de respingere (ex. Decizia nr. 413/2010, Decizia nr. 1533/2011, Decizia nr. 1/2012) a sesizărilor de neconstituționalitate *a priori* formulate în baza acestuia.

În speță, prin Hotărârea Parlamentului nr. 69/2017 a fost constituită Comisia specială comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției, având următoarele obiective inițiale:

- a) *"înglobarea în cuprinsul Codului de procedură penală (Legea nr. 135/2010) a modificărilor adoptate prin Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale, cu modificările ulterioare;*
- b) *modificarea textelor în raport cu deciziile Curții Constituționale a României, emise începând cu 2014 și prin care s-au admis excepții de neconstituționalitate pentru articolele din Codul de procedură penală, în considerarea prevederilor art. 147 alin. (1) și (4) din Constituția României, republicată;*
- c) *înglobarea în cuprinsul Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, a modificărilor introduse prin Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a modificărilor introduse prin alte legi ulterioare adoptării;*

- d) *punerea în acord a deciziilor pronunțate de Curtea Constituțională a României prin care s-au declarat neconstituționale texte din Codul penal, în considerarea prevederilor art. 147 alin. (1) și (4) din Constituția României, republicată;*
- e) *transpunerea în legislația națională a tuturor directivelor (UE) Parlamentului European și a Consiliului privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale;*
- f) *punerea în acord cu concluziile Raportului Comisiei de la Veneția asupra relației dintre responsabilitatea ministerială politică și cea penală din anul 2013;*
- g) *punerea în acord a rapoartelor GRECO cu prevederile Codului penal și Codului de procedură penală (Raportul de evaluare a României privind incriminările, 3 decembrie 2010, pct. 23, 24, 111, 112; Raportul de conformitate privind România, 7 decembrie 2012, Regretul efectiv, caracterul total automat și obligatoriu al clauzei de nepedepsire a denunțătorului, pct. 34, 37-42; Al doilea raport de conformitate a României, 12 decembrie 2014, pct. 35-37, 40, 41);*
- h) *înglobarea în cuprinsul Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare, și al Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, a textelor modificate prin legi ulterioare adoptării;*
- i) *modificarea textelor în raport cu deciziile Curții Constituționale a României, emise începând cu 2015 și prin care s-au admis excepții de neconstituționalitate pentru articolele din Codul de procedură civilă, în considerarea prevederilor art. 147 alin. (1) și (4) din Constituția României, republicată;*
- j) *transmiterea către Comisia specială a tuturor actelor normative cu incidentă asupra justiției, aflate în procedură parlamentară la comisiile permanente, în vederea interpretării și adoptării, în corelare cu obiectivele comisiei."*

La data de 20.11.2017, în vederea abilitării Comisiei speciale comune să preia propunerile legislative de modificare și completare a Legii nr. 303/2004, a Legii nr. 304/2004 și a Legii nr. 317/2004, precum și alte proiecte de lege conexe domeniului justiției, art. 1 alin. (1) lit. j) din Hotărârea Parlamentului nr. 69/2017 a fost modificat și adus la următoarea formă: "*examinarea, modificarea și completarea, după caz, a tuturor actelor normative cu incidentă asupra justiției, în vederea reformării sistemului judiciar, aflate în procedură parlamentară, precum și a celor ce urmează a intra în procedură parlamentară pe toată perioada desfășurării activității Comisiei speciale și care vor fi transmise acesteia.*"

Din modul de formulare a noilor dispoziții ale art. 1 alin. (1) lit. j) din Hotărârea Parlamentului nr. 69/2017 nu rezultă cu claritate și precizie care este rolul acestei Comisii speciale comune prin raportare la rolul comisiilor permanente ale celor două Camere cu atribuții de avizare și raportare în domeniul actelor normative cu incidentă asupra justiției, în special prin raportare la comisiile permanente juridice ale Camerei Deputaților și Senatului.

Regulamentul Camerei Deputaților statuează la art. 61 în sensul că "*Comisiile permanente ale Camerei Deputaților examinează proiectele de legi, propunerile legislative, proiectele de hotărâri ale Camerei Deputaților, avizele și amendamentele, în vederea elaborării rapoartelor sau avizelor, după caz (...)*", iar la art. 60 pct. 13 prevede că domeniul de activitate al Comisiei juridice permanente a Camerei Deputaților constă în "*(...) reglementări în domeniul dreptului civil, penal, contravențional, procedură civilă, penală, administrativă, organizarea judecătorească; alte reglementări cu caracter precumpărător juridic; (...)*".

Regulamentul Senatului statuează la art. 67 în sensul că "*În domeniul lor de activitate, comisiile permanente (...) examinează proiecte și propunerile legislative, în vederea elaborării rapoartelor sau avizelor; (...)*". În ceea ce privește Comisia juridică permanentă a Senatului, domeniul de activitate al acesteia este prevăzut în propriul său regulament de organizare și funcționare, care la art. 17 lit. a) și b) prevede că "*examinează proiecte și propunerile legislative, în vederea elaborării rapoartelor sau avizelor*" și "*întocmește proiecte de propunerile legislative, singură sau împreună cu alte comisii*".

Pe de altă parte, Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului statuează la art. 8 alin. (1) faptul că "*La nivelul Parlamentului se pot constitui comisii speciale pentru avizarea unor acte normative complexe, pentru elaborarea unor propunerile legislative sau pentru alte scopuri precizate în hotărârile de constituire a respectivelor comisii*", iar la art. 8 alin. (4) teza a treia prevede că "*Propunerile legislative elaborate de către o comisie specială nu mai sunt supuse analizei altor comisii*".

Din interpretarea acestor prevederi rezultă că, în privința proiectelor trimise la comisiile speciale comune, Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului realizează o distincție clară între proiectele care constau în "*avizarea unor acte*

normative complexe” sau în “*alte scopuri*” și cele care presupun “*elaborarea unor propuneri legislative*”, stabilind în mod expres că numai cele din urmă sunt scutite de analiza altor comisii, motiv pentru care toate celelalte, în lipsa unor prevederi contrare, trebuie înaintate inclusiv comisiilor permanente competente ale celor două Camere.

Din analiza obiectivelor Comisiei speciale comune, astfel cum au fost enunțate în Hotărârea Parlamentului nr. 69/2017, precum și a rapoartelor care au fost prezentate Birourilor permanente ale celor două Camere, rezultă că nu ne aflăm în situația avizării unor acte normative complexe, întrucât această operațiune presupune analizarea urmată de exprimarea unei opinii pro sau contra cu privire la acte normative aflate în procedură parlamentară, nu modificarea ori completarea acestora.

Pe de altă parte, nu ne aflăm nici în situația elaborării unor propuneri legislative noi, întrucât această operațiune presupune redactarea unor proiecte normative de sine stătătoare², în timp ce obiectivele Comisiei speciale comune constau în „*înglobarea*” în conținutul unor acte normative existente a unor amendamente aduse prin legi, „*punerea de acord*” sau „*modificarea*” unor acte normative existente prin raportare la decizii ale Curții Constituționale, „*transpunerea*” unor directive europene în ordinea juridică națională, „*punerea de acord*” a legislației naționale în materie cu Raportul asupra relației dintre responsabilitatea ministerială politică și cea penală, adoptat de Comisia de la Veneția în anul 2013, respectiv cu o serie de rapoarte GRECO și, nu în ultimul rând, „*examinarea, modificarea și completarea*” tuturor actelor normative cu incidentă asupra justiției.

Pe lângă faptul că legea care face obiectul prezentei sesizări modifică o lege existentă, nici măcar forma inițială a proiectului acesteia nu a fost propriu-zis elaborată de Comisia specială comună, ci de către Ministerul Justiției. La data de 31.10.2017, proiectul a fost înșușit de 10 parlamentari și depus la Biroul permanent al Camerei Deputaților, iar la data de 13.11.2017 a fost trimis pentru raport la Comisia specială comună, cu toate că regulamentul acesteia a fost modificat astfel încât să permită preluarea proiectului abia la data de 20.11.2017. Așadar, cel puțin în perioada 31.10.2017 - 20.11.2017, Comisia specială comună a dezbatut modificări ale organizării și funcționării Consiliului Superior al Magistraturii fără să aibă competențe în acest sens, substituindu-se comisiilor juridice permanente în atribuțiile

² Spre exemplu, Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, care a fost elaborată și analizată de o singură comisie specială comună înainte de a fi trimisă spre adoptare plenului Senatului și plenului Camerei Deputaților

cărora intrau analizarea și dezbaterea propunerii legislative în discuție, cu încălcarea art. 64 alin. (1) și (4) din Constituție.

În fine, având în vedere că obiectivele Comisiei speciale comune - enunțate prin termeni și sintagme precum „*transpunere*”, „*înglobare*”, „*punere de acord*”, „*modificare*” a unor acte normative existente - nu pot fi încadrate nici în categoria “*alte scopuri*”, întrucât trebuie să fie *"altele"*, rezultă că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară a fost adoptată cu încălcarea procedurii de legiferare prescrise de Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, deoarece Comisia specială comună a trimis-o direct la plenul Camerei Deputaților și apoi la plenul Senatului, fără a o supune analizei comisiilor juridice permanente, astfel încât acestea și plenurile celor două Camere să-și poată exercita competențele conform principiului bicameralismului diferențiat și funcțional instituit de Constituție ulterior revizuirii din anul 2003.

Astfel, prin instituirea în beneficiul Comisiei speciale comune a unei competențe generale de a examina, modifica și completa toate actele normative cu incidență asupra justiției, a fost eliminată din competența comisiilor juridice permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, așa cum este aceasta stabilită pe cale regulamentară, dezbaterea inițiatiilor și proiectelor legislative existente sau viitoare cu incidență într-un întreg domeniu de reglementare ce ținea de competența lor exclusivă.

Restrângerea competenței comisiilor permanente de a dezbatе, examina, modifica și completa proiecte și inițiative legislative dintr-un anumit domeniu de reglementare, în favoarea unei singure comisii speciale comune, a încălcat principiul conform căruia dezbaterea parlamentară a unui proiect de lege sau a unei propunerii legislative nu poate face abstracție de evaluarea acesteia în plenul ambelor Camere ale Parlamentului, care este posibilă numai atunci când organele de lucru interne ale fiecăreia, care sunt competente să avizeze și să întocmească rapoarte, se pot exprima cu privire la conținutul respectivelor proiecte de lege sau propunerii legislative, aspect fundamental pentru respectarea principiului bicameralismului.

Normele regulamentare reprezintă instrumentele juridice care permit desfășurarea activităților parlamentare în scopul îndeplinirii atribuțiilor constituționale ale Parlamentului. Așa cum instanța de contencios constituțional a reținut prin Decizia nr. 209/2012, „*în cadrul*

procesului legislativ, Parlamentul are nevoie de suportul informațional necesar pentru a-și formula o opinie corectă asupra actelor normative adoptate. Camerele nu ar putea păși direct la dezbaterea și adoptarea unei legi, fără o pregătire corespunzătoare, prealabilă, a lucrărilor ce urmează a se desfășura în plen.”

Deși înființarea unor astfel de comisii este făcută în baza principiului autonomiei regulamentare, subliniem că prin Decizia nr. 209/2012, Curtea Constituțională a constatat că „*autonomia regulamentară nu poate fi exercitată în mod discreționar, abuziv, cu încălcarea atribuțiilor constituționale ale Parlamentului. Astfel, între principiul constituțional referitor la autonomia Parlamentului de a-și stabili reguli interne de organizare și funcționare și principiul constituțional referitor la rolul Parlamentului, în ansamblul autorităților publice ale statului, Curtea apreciază că există un raport ca de la mijloc/instrument la scop/interes (...) Regulamentul parlamentar trebuie interpretat și aplicat cu bună-credință și în spiritul loialității față de Legea fundamentală.*”

Pe de altă parte, observăm că prin Decizia nr. 710/2009, Curtea Constituțională a reținut următoarele: “*potrivit art. 146 lit. c) din Constituție, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Camerelor Parlamentului, controlul exercitat de Curte fiind un control de conformitate cu dispozițiile Legii fundamentale. Dacă, ignorând prevederile art. 146 lit. c) din Constituție și pe cele ale art. 27 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională și-ar extinde competența și asupra actelor de aplicare a regulamentelor, ea nu numai că ar pronunța soluții fără temei constituțional, dar ar încalcă astfel și principiul autonomiei regulamentare a Camerei Deputaților, reglementat de art. 64 alin. (1) teza întâi din Legea fundamentală. În virtutea acestui principiu fundamental, aplicarea regulamentului este o atribuție a Camerei Deputaților, așa încât contestațiile deputaților privind actele concrete de aplicare a prevederilor regulamentului sunt de competență exclusivă a Camerei Deputaților, aplicabile, în acest caz, fiind căile și procedurile parlamentare stabilite prin propriul regulament, după cum și desfășurarea procedurii legislative parlamentare depinde hotărâtor de prevederile aceluiași regulament, care, evident, trebuie să concorde cu normele și principiile fundamentale. Ca atare, competența conferită Curții Constituționale de art. 146 lit. c) din Legea fundamentală nu poate privi decât controlul conformității regulamentelor Parlamentului cu dispozițiile Constituției, control declanșat la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de*

senatori; Curtea Constituțională nu este competentă a se pronunța și asupra modului de aplicare a regulamentelor, în sensul celor arătate a statuat Curtea Constituțională în deciziile sale nr. 44/1993, nr. 68/1993, nr. 22/1995 și nr. 98/2005.”

Cu toate acestea, având în vedere gravitatea contextului actual, în care coaliția aflată la guvernare încearcă să modifice legile justiției într-un regim de maximă urgență, fără dezbateri publice sau parlamentare propriu-zise și cu ignorarea punctelor de vedere contrare exprimate în mod constant de Consiliul Superior al Magistraturii, adunările generale ale instanțelor și parchetelor, organizațiile profesionale reprezentative ale judecătorilor și procurorilor, majoritatea magistraților în funcție, Uniunea Europeană, Departamentul de Stat al Statelor Unite ale Americii, etc., care au arătat că unele amendamente propuse subminează independența puterii judecătoarești, considerăm că de la înălțimea poziției sale de garant al supremăției Constituției și ultim apărător al statului de drept, Curtea Constituțională ar putea decide să-și schimbe jurisprudența în această materie, aşa cum s-a mai întâmplat și în alte situații.

Spre exemplu, referitor la art. 16 alin. (3) din Legea partidelor politice nr. 14/2003, conform căruia “*Dobândirea sau pierderea calității de membru al unui partid politic este supusă numai jurisdicției interne a partidului respectiv, potrivit statutului partidului*”, după ce i-a confirmat constituționalitatea în repetate rânduri, Curtea Constituțională a pronunțat Decizia nr. 530/2013 prin care l-a declarat neconform cu Legea fundamentală și a reținut următoarele:

“Cu titlu introductiv, Curtea reține că, analizând anterior excepția de neconstituționalitate a acelorași prevederi legale, a respins-o ca neîntemeiată, cu motivarea că: instanțele judecătoarești nu sunt legitimate să exercite funcția de înfăptuire a justiției în ceea ce privește actele de încălcare a disciplinei interne din cadrul partidelor politice, deoarece răspunderea în materie nu este reglementată prin norme juridice de drept comun, ci prin norme de deontologie proprii; instanțele judecătoarești nu au competența de a cenzura hotărârile organelor de așa-numita "jurisdicție internă a partidelor", hotărâri care au caracter de acte politice; în cadrul verificării îndeplinirii condițiilor cerute pentru constituirea legală a partidelor politice, instanța de judecată va aprecia dacă procedurile statutare privind aplicarea sancțiunilor asigură potențului nemulțumit de o decizie a partidului dreptul de a-și susține în mod efectiv și eficient cauza.

Cu toate acestea, din perspectiva consecințelor juridice grave pe care măsura excluderii din partid le produce asupra mandatului aleșilor locali, constând în încetarea acestuia, și a numărului semnificativ de astfel de cauze cu care instanța de contencios constitutional a fost sesizată, Curtea consideră că se impune o distincție clară între normele de deontologie proprii partidelor politice și normele care, instituind drepturi și obligații ale membrilor partidului și ale organelor statutare, sancțiuni pentru abaterile de la prevederile statutare și procedurile de urmat în aceste cazuri, au evident natură juridică. Aceste norme au forță juridică obligatorie și se înscriu în noțiunea de "lege", astfel cum aceasta a fost conturată potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, ca noțiune autonomă.

De asemenea, aceste norme constituie temeiul adoptării unor acte cu natură juridică, iar nu al unor "hotărâri care au caracter de acte politice". În același timp, intervenția instanței judecătoarești pentru verificarea îndeplinirii condițiilor cerute pentru constituirea legală a partidelor politice reprezintă un aspect distinct de verificare a aplicării în concret, în fiecare caz în parte, a respectării statutului partidelor, a procedurii statutare și a modului de stabilire și aplicare a sancțiunilor. Faptul că asemenea aspecte sunt reglementate prin norme cu caracter juridic implică așadar posibilitatea realizării unui control judecătoresc și adoptarea unor hotărâri cu caracter juridic, iar nu a unor acte politice.

Prin prisma acestei abordări, Curtea consideră necesară reconsiderarea jurisprudenței în materie, urmând să admită excepția de neconstituționalitate invocată în prezenta cauză, pentru considerentele ce vor fi arătate."

În speță, motivul principal care ar justifica un revîrtement jurisprudențial în această privință este că, în lipsa exercitării unui control asupra modului în care Parlamentul legiferează, din perspectiva respectării sau încălcării normelor de procedură stabilite prin regulamentele proprii, cu consecința declarării ca neconstituționale a legilor adoptate cu grava încălcare a unor prevederi esențiale, care protejează valori și principii consacrate la nivel constituțional, competența Curții Constituționale de a cenzura regulamentele și hotărârile Parlamentului din perspectiva conformității cu Legea fundamentală este golită de conținut.

Conform jurisprudenței de până acum, Curtea Constituțională a considerat că nu poate decât să constate că anumite hotărâri ale Parlamentului și/sau anumite prevederi din regulamentele Parlamentului sunt neconstituționale, lipsindu-le astfel de efecte juridice. Această interpretare conferă însă o garanție insuficientă a respectării Constituției și în prezent își arată limitele mai mult decât oricând, deoarece eficiența sa depinde în totalitate de buna credință cu care partidele politice care dețin puterea interpretează și aplică regulamentele Parlamentului.

Astfel, în situația în care coaliția aflată la guvernare profită de majoritatea vremelnică pe care o are la dispoziție pentru a legifera în mod abuziv, cu încălcarea flagrantă a normelor de procedură parlamentară, Curtea Constituțională nu dispune de niciun mijloc concret de a-și exercita îndatorirea fundamentală de garant al supremăției Constituției, iar partidele de opoziție nu pot complini această lipsă, fiind ținute de principiul pe care doctrina l-a consacrat în mod sugestiv "*majoritatea decide, opozitia se exprimă*". Aceste derapaje nu pot fi opriate decât printr-o intervenție a Curții Constituționale, care ar crea totodată un precedent important, de natură să responsabilizeze legiuitorul în exercitarea activității sale viitoare.

Potrivit art. 3 din Legea nr. 47/1992, "*În exercitarea atribuțiilor care îi revin Curtea Constituțională este singura în drept să hotărască asupra competenței sale*", iar "*Competența Curții Constituționale, stabilită potrivit alin. (2), nu poate fi contestată de nicio autoritate publică.*" Prin urmare, Curtea Constituțională dispune de temeiuri legale care îi permit să-și extindă competența astfel încât să sancționeze, atunci când este cazul, acțiunile abuzive ale majorității parlamentare, prin declararea ca neconstituționale a actelor normative adoptate cu încălcarea acestor prevederi ale regulamentelor care transpun prevederile din Constituție sau care protejează drepturi, libertăți și/sau principii consacrate prin Legea fundamentală.

Nu în ultimul rând, având în vedere că regulamentele parlamentare, în pofida faptului că se adresează exclusiv deputaților și senatorilor, se situează pe o poziție echivalentă cu legea din perspectiva ierarhiei actelor normative, conform jurisprudenței Curții Constituționale, considerăm că activitatea de legiferare desfășurată în mod neregulamentar poate reprezenta și o încălcare a principiului respectării legii, consacrat la art. 1 alin. (5) din Constituție, împrejurare care reclamă intervenția instanței de contencios constituțional, deoarece o lege adoptată cu încălcarea unui act cu putere de lege este neconstituțională în

ansamblul său, dincolo de eventualele motive intrinseci care ar afecta doar anumite dispoziții ale acesteia.

B) Încălcarea principiului respectării legii

Unul dintre numeroasele efecte ale revizuirii Constituției din anul 2003 a fost transformarea unei îndatoriri esențiale a persoanelor fizice și juridice române într-un adevărat principiu general al Legii fundamentale. În concret, caracterul obligatoriu al Constituției și legilor adoptate în baza sa, precum și supremația Legii fundamentale ca valoare fundamentală a statului de drept, aspecte consacrate anterior doar în jurisprudența Curții Constituționale, au fost integrate la art. 1 prin adăugarea unui nou alineat (5), conform căruia "*În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie*".

Această obligație, ce revine atât persoanelor fizice (cetățeni romani, străini și apatrizi) cât și persoanelor juridice (de drept public și privat) care se află sau activează permanent ori temporar pe teritoriul țării, se aplică în egală măsură și Parlamentului, inclusiv în privința modului de exercitare a atribuției sale principale și esențiale, respectiv aceea de unică autoritate legiuitoră a țării, care constă în elaborarea proiectelor de lege și adoptarea acestora ca legi ale statului român.

Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, "*Normele de tehnica legislativă sunt obligatorii la elaborarea proiectelor de lege de către Guvern și a propunerilor legislative aparținând deputaților, senatorilor sau cetățenilor, în cadrul exercitării dreptului la inițiativă legislativă, la elaborarea și adoptarea ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, precum și la elaborarea și adoptarea actelor normative ale celorlalte autorități cu asemenea atribuții.*"

Sub acest aspect, învederăm că legea care face obiectul prezentei sesizări a fost elaborată cu încălcarea următoarelor prevederi ale Legii nr. 24/2000, conform cărora actele normative trebuie să fie fundamentate în mod temeinic:

"Art. 6. - (1) Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe

care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

(2) Pentru fundamentarea noii reglementări se va porni de la dezideratele sociale prezente și de perspectivă, precum și de la insuficiențele legislației în vigoare.

(3) Proiectele de acte normative se supun spre adoptare însătoșite de o expunere de motive, o notă de fundamentare sau un referat de aprobare, precum și de un studiu de impact, după caz.

(4) Actele normative cu impact asupra domeniilor social, economic și de mediu, asupra bugetului general consolidat sau asupra legislației în vigoare sunt elaborate pe baza unor documente de politici publice aprobate de Parlament sau de Guvern. Guvernul definește tipurile și structura documentelor de politică publică.”

“Art. 30. - (1) Proiectele de acte normative trebuie însătoșite de următoarele documente de motivare: a) expuneri de motive - în cazul proiectelor de legi și al propunerilor legislative;”

“Art. 32. - (1) Documentele de motivare se redactează într-un stil explicativ, clar, folosindu-se terminologia proiectului de act normativ pe care îl prezintă.

(2) Motivarea trebuie să se refere la forma finală a proiectului de act normativ; dacă pe parcurs s-au adus unele modificări proiectului, ca urmare a propunerilor și observațiilor primite de la organele de avizare, motivarea inițială trebuie reconsiderată în mod corespunzător.”

În spate, Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, un act normativ care conține amendamente deosebit de importante la o lege organică și ocupă 18 pagini, a fost fundamentat printr-o expunere de motive derizorie, de numai un sfert de pagină, prin care inițiatorii n-au făcut altceva decât să treacă în revistă anumite modificări din forma inițială a proiectului de lege.

Mai exact, au fost enumerate punerea în acord a legii cu Decizia nr. 321/2017 pronunțată de Curtea Constituțională, transferul unor atribuții ale Plenului Consiliului

Superior al Magistraturii în favoarea Secțiilor sale, obligarea judecătorilor să-și motiveze hotărârile într-un termen de maxim 90 de zile de la data pronunțării lor, precum și înființarea unei direcții speciale în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, pentru investigarea infracțiunilor săvârșite de magistrați.

Pe lângă faptul că amendamentele enumerate reprezintă doar o mică parte din numărul lor total, subliniem că simpla însiruire a unor modificări legislative nu poate fi considerată “*expunere de motive*” în condițiile în care nu conține absolut nicio justificare, chiar minimală, a măsurilor propuse de inițiatori. În realitate, **acest proiect de lege nu are o expunere de motive**, care ar fi presupus ca inițiatorii să explice, pentru fiecare schimbare importantă, de ce forma actuală a legii a devenit necorespunzătoare sau insuficientă față de raporturile sociale pe care le reglementează, astfel încât să fie necesară modificarea și/sau completarea sa, respectiv modul în care amendamentele propuse vor putea remedia deficiențele respective, care la rândul lor ar fi trebuit constataate prin anumite modalități (n.r. studii, analize, rapoarte, etc.) sau cel puțin semnalate de instituții ale puterii judecătorești.

În privința efectelor încălcării normelor de tehnică legislativă asupra constituționalității actelor normative, Curtea Constituțională a statuat următoarele:

“Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară. Totodată, trebuie avute în vedere și dispozițiile constituționale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora <<Curtea Constituțională este garantul supremăției Constituției>>, și pe cele ale art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit cărora, <<în România, respectarea [...] legilor este obligatorie>>. Astfel, Curtea constată că reglementarea criticată prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componența sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.”

(Decizia nr. 26/2012)

"(...) respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Constituție." (Decizia nr. 22/2016)

C) Încălcarea obligațiilor rezultate din aderarea României la tratatele constitutive ale Uniunii Europene

Potrivit art. 148 din Constituție, *"(2) Ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celealte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare. (4) Parlamentul, Președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească garantează aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din prevederile alineatului (2)."*

Aceste prevederi, incluse cu ocazia revizuirii Constituției în anul 2003, reprezintă garanții de ordin instituțional pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin actul de aderare, care limitează în mod implicit suveranitatea națională. În esență, obligațiile respective se referă la participarea efectivă și activă a României la integrarea europeană, la construcția sa instituțională și juridică, precum și la asumarea conștientă și deplină a obligațiilor ce rezultă din întreaga ordine normativă europeană. Toate cele trei puteri ale statului sunt ținute să contribuie, în limita competențelor ce le sunt atribuite prin Constituție, la eficienta respectare și punere în aplicare a sistemului normativ european.

Printre consecințele subsecvente aderării României la Uniunea Europeană se numără și Mecanismul de Cooperare și Verificare ("MCV"), instituit în anul 2007 pentru a remedia deficiențele din reforma sistemului judiciar și din lupta împotriva corupției și crimei organizate. Prin Decizia nr. 2/2012, Curtea Constituțională a reținut că, prin faptul că **are calitatea de membru al Uniunii Europene, statului român îi revine obligația de a aplica MCV și a da curs recomandărilor stabilite în acest cadru, în conformitate cu dispozițiile art. 148 alin. (4) din Constituție.**

În cel mai recent raport emis în cadrul MCV la data de 15.11.2017, Comisia Europeană a recomandat expres României ca, *"în vederea îmbunătățirii în continuare a*

transparentei și a predictibilității procesului legislativ, precum și pentru a consolida garanțiile interne în materie de ireversibilitate, Guvernul și Parlamentul ar trebui să asigure transparentă totală și să țină seama în mod corespunzător de consultările cu autoritățile relevante și cu părțile interesate în cadrul procesului decizional și în activitatea legislativă legată de Codul penal și de Codul de procedură penală, de legile anticorupție, de legile în materie de integritate (incompatibilități, conflicte de interes, avere ilicită), de legile justiției (referitoare la organizarea sistemului justiției), precum și de Codul civil și Codul de procedură civilă”.

De asemenea, Comisia Europeană a constatat că "De la raportul din ianuarie (n.r. 2017), a existat o serie de cazuri care au dat naștere unor preocupări cu privire la transparența și predictibilitatea procesului legislativ (...). Parlamentul a adoptat mai multe măsuri și modificări cu privire la care nu s-au organizat consultări sau dezbateri publice sau oportunitatea de a contribui la acestea a fost redusă.

Referindu-se în mod specific la modificarea legilor justiției, Comisia Europeană a reținut că ignorarea avizelor negative ale Consiliului Superior al Magistraturii și a opoziției ferme a corpului magistraților trebuie imediat abandonate, ridicând întrebări cu privire la necesitatea reexaminării tuturor progreselor înregistrate în legătură cu independența sistemului judiciar:

"O altă controversă a apărut, de asemenea, odată cu discuțiile privind propunerile de revizuire a legilor justiției începând cu sfârșitul lunii august. Atunci când a fost consultat, Consiliul Superior al Magistraturii a respins de două ori proiectele de modificări, identificând aspecte precum independența sistemului judiciar. Președintele României și societatea civilă au exprimat, de asemenea, preocupări. A fost emisă și o petiție prin care se solicită respectarea avizului emis de Consiliul Superior al Magistraturii, semnată de o majoritate a magistraților din România. Cele trei legi ale justiției (...) au un impact direct asupra independenței sistemului judiciar și a sistemului de justiție în sens mai larg; legile care atare au reprezentat un element important în evaluarea pozitivă efectuată de către Comisie în luna ianuarie. Unele dintre modificările propuse vizau aspecte precum rolul Inspectiei Judiciare și răspunderea personală a magistraților, precum și numirea procurorilor de rang înalt, aspecte care afectează independența sistemului judiciar și ale căror modificări au ridicat întrebări cu privire la necesitatea de a reexamina raportul de evaluare din ianuarie

2017 cu privire la progresele înregistrate în legătură cu independența sistemului judiciar. (...).

Capacitatea Guvernului și a Parlamentului de a asigura un proces legislativ deschis, transparent și constructiv cu privire la legile justiției va fi esențială. În general, un proces în care independența sistemului judiciar și punctul de vedere al acestuia sunt apreciate și luate în considerare în mod corespunzător și în care se ține seama de avizul Comisiei de la Veneția, reprezentă o condiție prealabilă pentru sustenabilitatea reformei și este un element important în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor de referință stabilite prin MCV."

Cu toate acestea, Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară a fost adoptată cu încălcarea flagrantă a recomandărilor din raportul MCV, după cum urmează:

- s-au ignorat avizele negative emise de Consiliul Superior al Magistraturii asupra proiectului de modificare a legilor justiției;
- s-a ignorat opoziția exprimată de peste 90% dintre adunările generale ale instanțelor și parchetelor față de proiectul de modificare a legilor justiției;
- s-a ignorat Memoriul pentru retragerea proiectului de modificare a legilor justiției, adresat Guvernului și semnat de peste 4.000 de judecători și procurori, reprezentând peste 50% din numărul total de magistrați în funcție;
- s-au ignorat protestele tăcute ale magistraților, care au ieșit în fața sediilor instanțelor și parchetelor începând din data de 18.12.2017;
- s-au ignorat protestele organizațiilor nonguvernamentale, ale societății civile și ale cetățenilor simpli;
- s-a ignorat opoziția Președintelui României față de proiectul de modificare a legilor justiției;
- s-a ignorat demersul Grupului de State împotriva Corupției ("GRECO") din cadrul Consiliului Europei, care a decis în sesiunea plenară desfășurată la Strasbourg între 04.12.2017 și 08.12.2017 să efectueze o evaluare de urgență a proiectului de modificare a legilor justiției;
- s-a ignorat apelul comun al ambasadelor Belgiei, Danemarcei, Finlandei, Franței, Germaniei, Olandei și Suediei, care au solicitat părților implicate în proiectul de reformă a justiției să evite orice acțiune care ar putea duce la slăbirea independenței

sistemului judiciar și a luptei împotriva corupției și să ceară avizul Comisiei de la Venetia;

- s-a ignorat mesajul Departamentului de Stat al Statelor Unite ale Americii, care a îndemnat Parlamentul să respingă propunerile care slăbesc statul de drept și pun în pericol lupta împotriva corupției;
- proiectul de modificare a legilor justiției a fost adoptat în procedură de urgență, fără ca o asemenea urgență să existe cu adevărat pentru societatea românească, fără analize și studii prealabile, fără dezbatere în plenul celor două Camere ale Parlamentului și cu dezbatere simulate în cadrul Comisiei speciale comune, care a respins cu foarte puține excepții toate amendamentele propuse de partidele din opoziție;
- la lucrările Comisiei speciale comune au fost invitate și li s-a permis accesul numai acelor asociații profesionale nereprezentative care sprijină întru totul demersurile majorității parlamentare (ex. Uniunea Națională a Judecătorilor din România, Asociația Magistraților din România), în timp ce Consiliul Superior al Magistraturii și asociațiile profesionale reprezentative care exprimă puncte de vedere divergente (ex. Asociația Forumul Judecătorilor din România, Asociația Procurorilor din România) nu au primit invitații și li s-a interzis participare.

IV.) MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE INTRINSECI

1. La articolul 1, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(1) Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casată și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege."

Această dispoziție nou introdusă alineat încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, mai exact principiul respectării legii, deoarece este o reproducere *ad litteram* a art. 126 alin. (1) din Constituție, ceea ce reprezintă un paralelism legislativ, expres interzis prin art. 16 din Legea nr. 24/2000, care prevede următoarele:

"Art. 16. - (1) În procesul de legiferare este interzisă instituirea acelorași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai

multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimisere.

(2) În cazul existenței unor paralelisme acestea vor fi înălțurate fie prin abrogare, fie prin concentrarea materiei în reglementări unice.

(3) Se supun procesului de concentrare în reglementări unice și reglementările din aceeași materie dispersate în legislația în vigoare.

(4) *Într-un act normativ emis pe baza și în executarea altui act normativ de nivel superior nu se utilizează reproducerea unor dispoziții din actul superior, fiind recomandabilă numai indicarea textelor de referință. În asemenea cazuri preluarea unor norme în actul inferior poate fi făcută numai pentru dezvoltarea ori detalierea soluțiilor din actul de bază.*"

2. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 2. – (2) Justitia se realizează în mod egal pentru toți, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, orientare sexuală, opinie, apartenență politică, avere, origine ori condiție socială sau de orice alte criterii discriminatorii, respectându-se principiul egalității de arme, independența instanțelor și a judecătorilor, principiul separării puterilor și a forței obligatorii a hotărârilor definitive ale instanței, precum și durata rezonabilă a proceselor și a respectării dreptului la apărare."

Această dispoziție nou introdusă încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție sub aspectul principiului respectării legii, deoarece prima parte a textului este o reproducere *ad litteram* a art. 7 alin. (2) din aceeași lege, care nu a fost modificat, ceea ce reprezintă un paralelism legislativ, expres interzis prin art. 16 din Legea nr. 24/2000.

De asemenea, prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție sunt încălcate și sub aspectul cerințelor de claritate și previzibilitate a legii, recunoscute de Curtea Constituțională, care prin Decizia nr. 473/2013 a stabilit că "orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speciale, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se

redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplete poate chiar să se dovedească de dorit, suplete care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii.”

Încălcarea s-a realizat prin eliminarea enumerării instanțelor judecătoarești prin care se realizează justiția, respectiv Înalta Curte de Casătie și Justiție, curțile de apel, tribunalele, tribunalele specializate, instanțele militare și judecătoriile, fapt care este de natură să afecteze claritatea și previzibilitatea actului normativ în ansamblul său.

În același timp a fost încălcat și art. 126 alin. (1) din Constituție, conform căruia *“Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casătie și Justiție și prin celelalte instanțe judecătoarești stabilite de lege”*, deoarece în urma acestei modificări enumerarea instanțelor judecătoarești nu mai apare în legea organizării judiciare și nici într-un alt act normativ primar.

3. La articolul 7, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

“(3) Configurația sălii de judecată trebuie să reflecte principiul egalității de arme în ceea ce privește așezarea judecătorului, procurorilor și avocaților.”

Această dispoziție nou introdusă încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție sub aspectul cerințelor de claritate și previzibilitate a legii. Principiul egalității de arme, care este o componentă a dreptului la un proces echitabil consacrat prin art. 21 alin. (3) din Constituție și art. 6 din Convenție, nu se referă la pozițiile **fizice** pe care judecătorii, procurorii, părțile, avocații și ceilalți participanți la procedurile judiciare le ocupă în sălile de judecată, motiv pentru care n-ar trebui să infuțeze configurația acestora.

Astfel, prin hotărârea pronunțată în cauza Dombo Beheer B.V. contra Olandei, CEDO a stabilit că egalitatea armelor presupune „*obligația de a oferi fiecărei părți oportunitatea rezonabilă de a-și prezenta cauza – inclusiv în ceea ce privește probele – în condiții care să nu o plaseze într-o poziție net dezavantajoasă în raport cu partea adversă*”, fiind aşadar vorba despre justul echilibru procedural între părți, care trebuie să existe atât în procesele civile, cât și în cele penale.

Față de aceste aspecte, învederăm că formularea art. 7 alin. (3) este neclară și imprecisă, neputându-se deduce în ce măsură așezarea participanților la proces în sala de

judecată influențează posibilitatea părților de a-și prezenta cauza sau probele și nici configurația potrivită care ar asigura respectarea principiului egalității de arme.

Pe de altă parte, prin hotărârea pronunțată în cauza Trăilescu contra României, CEDO a statuat că locul ocupat de procuror în sala de judecată nu încalcă prevederile art. 6 din Convenție. În motivarea acestei soluții, CEDO a apreciat că o poziție fizică privilegiată în sala de judecată a reprezentantului Ministerului Public nu pune acuzatul într-o situație dezavantajoasă pentru apărarea drepturilor sale, iar această împrejurare nu este suficientă prin ea însăși pentru a pune în discuție principiul egalității armelor ori lipsa de imparțialitate și independență a judecătorului.

Nu în ultimul rând, semnalăm faptul că jurisprudența CEDO se referă strict la părți, nu și la avocații acestora. O reglementare care acordă drepturi suplimentare persoanelor asistate de avocați față de cele care nu beneficiază de această asistență încalcă și dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice.

4. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 9. – Hotărârile secțiilor pot fi atacate la secția de contencios administrativ a curții de apel, conform dreptului comun.”

Această dispoziție nou introdusă încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție sub aspectul cerințelor de claritate și previzibilitate a legii.

Anterior modificării, articolul respectiv prevedea că *"Plenul Consiliului Superior al Magistraturii funcționează ca instanță de judecată pentru soluționarea contestațiilor formulate de judecători și procurori împotriva hotărârilor pronunțate de secțiile Consiliului Superior al Magistraturii, cu excepția celor date în materie disciplinare"*, ceea ce reprezenta o consacrată în plan legislativ a prevederilor art. 134 alin. (2) din Constituție.

Ulterior modificării, textul de lege nu mai conține nicio trimitere explicită la Consiliul Superior al Magistraturii, ceea ce face imposibilă stabilirea obiectului de reglementare chiar și pe cale de interpretare, în contextul în care celealte articole din Capitolul II - Accesul la justiție se referă la aspecte de ordin general. Teoretic, numai prin verificarea istoricului

acestui articol s-ar putea ajunge la o concluzie că sintagma "*hotărârile secțiilor*" se referă la secțiile Consiliului Superior al Magistraturii, însă această concluzie ar fi una eminentă incertă și hazardată, iar destinatarilor legii nu li se poate pretinde să recurgă la asemenea metode complicate și nerezonabile pentru interpretarea normelor juridice.

Totodată, se încalcă prevederile art. 133 alin. (7) și art. 134 alin. (3) din Constituție, conform căror "Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii sunt definitive și irevocabile, cu excepția celor prevăzute la articolul 134 alineatul (2)" și "Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii în materie disciplinară pot fi atacate la Înalta Curte de Casătie și Justiție".

Așadar, conform Legii fundamentale, singurele hotărâri ale Consiliului Superior al Magistraturii care pot fi atacate în justiție sunt cele pe care secțiile sale de judecători și procurori le pronunță în materie disciplinară, iar instanța competentă este Înalta Curte de Casătie și Justiție, ori textul de lege astfel cum a fost modificat permite atacarea tuturor deciziilor luate în secțiile Consiliului Superior al Magistraturii la secția de contencios administrativ a curților de apel.

5. La articolul 16, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

"(3) Hotărârile judecătoarești trebuie redactate în termen de cel mult 30 de zile de la data pronunțării. În cazuri temeinic motivate, termenul poate fi prelungit cu câte 30 de zile, de cel mult două ori."

Această dispoziție nou introdusă încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, mai exact principiul respectării legii, deoarece conduce la apariția unui paralelism legislativ, expres interzis prin art. 16 din Legea nr. 24/2000. Astfel, atât Codul de procedură civilă cât și Codul de procedură penală, care sunt norme speciale în raport cu Legea nr. 304/2004 și se aplică cu prioritate față de norma generală, prevăd un termen de 30 de zile la data pronunțării în care judecătorii trebuie să redacteze motivarea hotărârii, acesta fiind un termen de recomandare.

În lipsa aplicării unui termen obligatoriu, prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție sunt încălcate și sub aspectul cerințelor de claritate și previzibilitate a legii, având în vedere

că art. 99 lit. r) din Legea nr. 303/2004, astfel cum a fost modificat printr-o altă lege, prevede că "*Constituie abateri disciplinare (...) nemotivarea hotărârilor judecătorești sau a actelor judiciare ale procurorului, în termenele prevăzute de lege*".

De asemenea, se încalcă și prevederile art. 21 alin. (3) din Constituție. Astfel, pe lângă faptul că cetățenii au dreptul la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, Legea fundamentală statuează că procesele trebuie să fie echitabile, noțiune în sfera căreia se încadrează și necesitatea calității actului de justiție.

Stabilindu-se un termen imperativ de maxim 60 de zile, fără a se ține cont de criterii obiective, precum complexitatea cauzei, volumul de activitate a instanței, etc., înfăptuirea justiției într-un mod unic sub aspectul calității motivării hotărârilor judecătorești devine un deziderat mai degrabă iluzoriu. Parlamentul și Guvernul ar trebui să asigure condițiile legale și materiale necesare eficientizării sistemului judiciar înainte chiar să analizeze oportunitatea impunerii unor asemenea termene limită, nu invers.

Nu în ultimul rând, se încalcă și prevederile art. 124 alin. (3) din Constituție, deoarece această dispoziție împiedică judecătorii de la instanțele supraglomerate să-și desfășoare în mod independent activitatea, aflându-se în permanență sub auspiciile declanșării unor acțiuni disciplinare împotriva lor pentru orice depășire a termenului de motivare, chiar și în cazul unei singure hotărâri judecătorești.

45. După articolul 88 se introduce o nouă secțiune, Secțiunea 2¹ - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție - cuprinzând art. 88¹-88⁹, cu următorul cuprins:

"Secțiunea 2¹

Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție

Art. 88¹. - Înființarea Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție

(1) În cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție se înființează și funcționează Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție care are competența exclusivă de a efectua urmărirea penală pentru infracțiunile săvârșite de judecători și procurori, inclusiv judecătorii și procurorii militari și cei care au calitatea de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii.

(2) Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție își păstrează competența de urmărire penală și în situația în care, alături de persoanele prevăzute la alin. (1), sunt cercetate și alte persoane.

(3) În cazul infracțiunilor săvârșite de judecătorii și procurorii militari, dispozițiile art. 56 alin. (4) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt aplicabile.

(4) Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție este condusă de un procuror-șef secție, ajutat de un procuror-șef adjunct, numiți în funcție de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile prezentei legi.

(5) Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție soluționează conflictele de competență apărute între Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție și celelalte structuri sau unități din cadrul Ministerului Public.

Art. 88². - Activitatea Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție

(1) Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție își desfășoare activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic.

(2) Este interzisă delegarea sau detașarea de procurori în cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție.

(3) Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție funcționează cu un număr maxim de 15 procurori.

(4) Numărul de procurori al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție poate fi modificat, în funcție de volumul de activitate, prin ordin al Procurorului General, la solicitarea procurorului-șef secție, cu avizul conform al Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

Art. 88³. - Numirea și revocarea procurorului-șef al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție

(1) Procurorul-șef al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție este numit în funcție de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în urma unui concurs care constă în prezentarea unui proiect referitor la exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere respective, urmărindu-se competențele manageriale, gestiunea eficientă a resurselor, capacitatea de a-și asuma decizii și responsabilități, competențele de comunicare și rezistența la stres, precum și integritatea candidatului, evaluarea activității sale ca

procuror și modul în care acesta se raportează la valori specifice profesiei, precum independența justiției ori respectarea drepturilor și libertăților fundamentale.

(2) Componența comisiei de concurs este următoarea:

a) 3 membri judecători, care fac parte din Secția pentru judecători și au funcționat la o instanță de grad cel puțin curte de apel, desemnați de Secția pentru judecători;

b) un membru procuror, care face parte din Secția pentru procurori și a funcționat la un parchet de grad cel puțin parchet de pe lângă curtea de apel, desemnat de Secția pentru procurori;

(3) Condițiile pentru ca un procuror să se înscrie la concursul pentru ocuparea postului de procuror-șef al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție sunt cele prevăzute la art. 88⁵ alin. (3).

(4) Fiecare candidat va depune un curriculum vitae, declarațiile prevăzute la art. 48 alin. (11) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, un proiect privind exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere și orice alte înscrișuri pe care le consideră relevante în susținerea candidaturii sale.

(5) Documentele depuse de fiecare candidat vor fi publicate pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii, cu cel puțin 10 zile înaintea concursului.

(6) Comisia de concurs va propune Plenului Consiliului Superior al Magistraturii numirea procurorului-șef al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, după evaluarea candidaturilor și a proiectelor, în urma unui interviu transmis în direct.

(7) Revocarea din funcția de procuror-șef al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție se face de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în caz de neîndeplinire a atribuțiilor specifice funcției sau în cazul în care acesta a fost sancționat disciplinar în ultimii 3 ani, la propunerea comisiei prevăzute la alin. (2).

(8) Procurorul-șef al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție este numit în funcție pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reînvestirii o singură dată.

Art. 88⁴. - Numirea și revocarea procurorului-șef adjunct al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție

(1) Procurorul-șef adjunct al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție este numit în funcție de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea motivată a procurorului-șef Secție, dintre procurorii deja numiți în cadrul Secției.

(2) Numirea în funcția de procuror-șef adjunct al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție se face pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea reînvestirii o singură dată.

(3) Revocarea procurorului-șef adjunct al Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție se face de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea motivată a procurorului-șef de secție, în cazul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției, în cazul în care acesta a fost sancționat disciplinar.

Art. 88⁵. - Numirea procurorilor în cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție

(1) Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție se încadrează cu procurori numiți de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în urma unui concurs, în limita posturilor prevăzute în statul de funcții, aprobat potrivit legii, pe o perioadă de 3 ani, cu posibilitatea continuării activității în cadrul secției pentru o perioadă totală de cel mult 9 ani.

(2) Concursul este susținut în fața comisiei de concurs compusă potrivit art. 88³ alin. (2), din care face parte de drept și procurorul-șef de secție.

(3) Pentru a participa la concursul pentru numirea în cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, procurorii trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) să nu fi fost sancționați disciplinar în ultimii 3 ani;
- b) să aibă cel puțin gradul de parchet de pe lângă curte de apel;
- c) să aibă o vechime efectivă de cel puțin 18 ani în funcția de procuror;
- d) să aibă o bună pregătire profesională;
- e) să aibă o conduită morală ireproșabilă.

(4) La concurs poate participa orice procuror care, până la data stabilită pentru începerea concursului, îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (3).

(5) Concursul prevăzut la alin. (2) constă în:

- a) un interviu transmis în direct, pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii, susținut în fața Plenului Consiliului Superior al Magistraturii;
- b) o evaluare a activității din ultimii 5 ani;
- c) o evaluare a unor acte profesionale întocmite de candidați din ultimii 3 ani de activitate.

(6) *Interviul constă în verificarea pregătirii profesionale, a capacitatei de a lua decizii și de a-și asuma răspunderea, a rezistenței la stres, precum și altor calități specifice. La interviu participă procurorul-șef secție și un psiholog, care pot pune întrebări candidaților.*

(7) *Evaluarea prevăzută la alin. (5) lit. b) se efectuează de către doi procurori și doi judecători din cadrul Inspecției Judiciare, desemnați de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, la propunerea inspectorului-șef. Punctajul se acordă în urma unei analize ce va avea în vedere inclusiv durata și complexitatea cazurilor lucrate de procuror, rata de achitări, restituiri, condamnări, eventualele sesizări făcute din partea persoanelor cercetate și soluțiile date la acestea.*

(8) *Evaluarea prevăzută la alin. (5) lit. c) se efectuează de o comisie desemnată de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, formată din 2 procurori din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și 2 judecători din secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, propuși de colegiile de conducere ale acestora, precum și un formator din cadrul Institutului Național al Magistraturii, propus de consiliul științific al acestuia.*

(9) *Punctajul maxim ce poate fi atribuit la probele de concurs este de 100 de puncte, distribuite astfel:*

- a) 60 de puncte pentru proba prevăzută la alin. (5) lit. a);
- b) 20 de puncte pentru proba prevăzută la alin. (5) lit. b);
- c) 20 de puncte pentru proba prevăzută la alin. (5) lit. c).

(10) *Punctajul minim pentru a fi declarat admis la concurs este de 70 de puncte, dar nu mai puțin decât următorul punctaj pentru fiecare probă în parte:*

- a) minim 25 de puncte pentru proba prevăzută la alin. (5) lit. a);
- b) minim 15 puncte pentru proba prevăzută la alin. (5) lit. b);
- c) minim 10 puncte pentru proba prevăzută la alin. (5) lit. c).

(11) *Numirea în funcția de procuror din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție se va face de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în limita posturilor vacante și în ordinea punctelor obținute.*

(12) *Procedurile de numire, continuare a activității în cadrul Secției și revocare din funcțiile de conducere și execuție din cadrul Secției vor fi detaliate într-un Regulament aprobat de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.*

Art. 88⁶. - Continuarea activității în cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție

(1) La expirarea termenului de 3 ani, procurorul poate cere continuarea activității în cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție pe o nouă perioadă de 3 ani, fără a depăși în total 9 ani de activitate în cadrul secției.

(2) Cu 3 luni înainte de expirarea termenului de numire, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii va analiza cererea depusă de procurorul care solicită continuarea activității în cadrul secției și decide asupra acesteia, având în vedere evaluarea activității desfășurate de acesta în ultimii 3 ani.

(3) La data încetării activității în cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, procurorul revine la parchetul de unde provine.

(4) De la data revenirii la parchetul de unde provin, procurorii care au activat în cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție își redobândesc gradul profesional de execuție și salarizarea corespunzătoare acestuia avute anterior sau pe cele dobândite ca urmare a promovării, în condițiile legii, în timpul desfășurării activității în cadrul secției.

Art. 88⁷. - Revocarea procurorilor din cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție

(1) Procurorii numiți în cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție pot fi revocați de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, la cererea motivată a procurorului-șef al secției, în cazul exercitării necorespunzătoare a atribuțiilor specifice funcției, în cazul aplicării unei sancțiuni disciplinare.

(2) În cazul revocării, procurorul revine la parchetul de unde provine și își redobândește gradul profesional de execuție și salarizarea corespunzătoare acestuia avută anterior sau pe cele dobândite ca urmare a promovării, în condițiile legii, în timpul desfășurării activității în cadrul direcției.

Art. 88⁸. - Atribuțiile Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție

(1) Atribuțiile Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție sunt următoarele:

a) efectuarea urmăririi penale, în condițiile prevăzute în Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, pentru infracțiunile aflate în competența sa;

b) sesizarea instanțelor judecătorești pentru luarea măsurilor prevăzute de lege și pentru judecarea cauzelor privind infracțiunile prevăzute la lit. a);

c) constituirea și actualizarea bazei de date în domeniul infracțiunilor aflate în domeniul de competență;

d) exercitarea altor atribuții prevăzute de lege.

(2) Participarea la ședințele de judecată în cauzele de competență secției se asigură de procurori din cadrul Secției Judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casătie și Justiție sau de către procurori din cadrul parchetului de pe lângă instanța investită cu judecarea cauzei.

Art. 88⁹. - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție elaborează anual un raport privind activitatea desfășurată, pe care îl prezintă, nu mai târziu de luna februarie a anului următor, Plenului Consiliului Superior al Magistraturii."

Această secțiune nou introdusă încalcă prevederile art. 16 și art. 124 alin. (3) din Constituție și art. 6 din Convenție. Nu au fost oferite explicații pentru necesitatea înființării unei astfel de structuri. O structură specială este justificată doar în măsura în care ar exista o problemă specială. Se induce astfel ideea că există o problemă de infracționalitate în cadrul magistraților, care necesită o atenție specială.

În plus, la o primă vedere, o astfel de măsură poate fi analizată și din perspectiva constituționalității, în condițiile în care acest tip de cercetare penală specială va fi valabilă doar pentru magistrați. În sprijinul celor prezentate menționăm Decizia nr. 104/2009 a Curții Constituționale, care chiar dacă a fost emisă într-un domeniu fără legătură cu prezenta discuție, cel al litigiilor de muncă, a confirmat principiul potrivit căruia nu se justifică un tratament juridic și procedural diferit pentru categoria magistraților.

Nu există o astfel de măsură pentru parlamentari, nici pentru membrii Guvernului, nici pentru funcționari, nici pentru oricare altă categorie profesională. Nu există nicio justificare pentru care magistrații ar fi supuși unui tratament special. Dacă justificarea ar fi aceea a protecției magistraților, atunci o astfel de explicație este cel puțin necredibilă și de natură să naște suspiciunea că, în realitate, ascunde cu totul altceva.

De asemenea, nu este necesară o astfel de modificare deoarece, pentru efectuarea unei cercetări penale eficiente, este necesar ca magistratul să răspundă penal ca orice cetățean, în funcție în primul rând de natura infracțiunii pretinsă de a fi săvârșită de către acesta. Prin urmare, dacă săvârșește o infracțiune de corupție, cercetarea urmează a fi făcută de Direcția Națională Anticorupție, dacă săvârșește o infracțiune de natura celor privind traficul de

droguri este normal să fie cercetat de Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, iar pentru comiterea unei infracțiuni de drept comun urmărirea penală trebuie desfășurată de celelalte structuri de parchet competente. În concluzie, este necesar ca această competență de cercetare și investigare să poată apartine unor unități de parchet distincte și nu ca toate aceste atribuții să fie concentrate la o singură secție sau unitate de parchet.

Magistratul are dreptul de a fi cercetat penal de un organ de urmărire penală specializat în categoria de infracțiuni din care face parte cea care i se impută, drept pe care îl are orice cetățean. Cu atât mai mult cu cat magistratul este vulnerabil, soluțiile sale lăsând întotdeauna cel puțin o parte nemulțumită, determinând de foarte multe ori formularea împotriva sa a unor plângeri neîntemeiate, cu scop șicanator, este necesar ca acesta să fie cercetat de persoane competente în materia respectiva, fie că este vorba despre fapte de corupție, de fapte împotriva vieții și sănătății, etc. Or, acest drept, de a fi egal în fața autorităților publice, îi este încălcat prin cercetarea sa de o structură formată din cel mult 15 procurori, aceștia nefiind și neputându-se niciodată specializa în fiecare categorie de infracțiuni reglementate de legislația în vigoare. Specializarea presupune experiență profesională, pe lângă o cunoaștere amănunțită a unei materii la nivel teoretic, iar specializarea se dobândește după o lungă perioadă de practică efectivă în domeniu.

Apoi, desfășurarea activității acestor 15 procurori la București, cu încălcarea principiului accesibilității în spațiu a organului judiciar, presupune obligarea magistratului, spre deosebire de alți cetăteni, de a se deplasa pentru audieri și pentru alte activități de urmărire penală, în timpul programului de lucru, în altă localitate, la mare distanță și de a suporta cheltuieli excesive. De asemenea, magistratul își va organiza foarte anevoieios apărarea și va suporta costuri disproporționate sau va fi nevoie să nu se prezinte la efectuarea actelor de urmărire penală și să suporte un proces neechitabil.

61. După articolul 134¹ se introduce un nou articol, art. 134², cu următorul cuprins:

"Art. 134². - (1) Președintele curții de apel poate dispune ca, la instanțele cu volum mare de activitate din circumscriptia curții de apel, să fie încadrate persoane, foști judecători care și-au încetat activitatea din motive neimputabile, pentru reductarea proiectelor de hotărâri judecătorescî.

(2) Dispoziția prevăzută la alin. (1) poate fi luată pe baza procedurii stabilite de Consiliul Superior al Magistraturii, care va cuprinde inclusiv criteriile pentru identificarea situațiilor în care este necesară colaborarea cu foștii judecători."

Această dispoziție nou introdusă încalcă prevederile art. 124 alin. (3) și art. 126 alin. (1) din Constituție și art. 6 din Convenție.

Independența instanței nu se raportează doar la procedura publică, ci și la activitățile anterioare dezbaterilor sau posterioare acestora - deliberarea și redactarea hotărârilor judecătorești. Motivarea permite nu numai o mai bună înțelegere și acceptare a hotărârii de către justițial, ci este mai ales o garanție împotriva arbitrarului. Pe de o parte, ea obligă judecătorul să distingă mijloacele de apărare ale părților și să precizeze elementele care îi justifică decizia și o fac să fie conformă legii și, pe de altă parte, ea permite o înțelegere a funcționării justiției de către societate. Motivarea trebuie să fie coerentă, clară și lipsită de ambiguități și de contradicții. Ea trebuie să permită urmărirea unui raționament care a condus judecătorul la aceasta. (Avizul nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeani în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, pct. 35-40).

Prin urmare, motivarea este un act inherent funcției judecătorului, în exprimarea independenței sale, și nu poate fi lăsată la îndemâna unui terț de proces, fie și fost judecător, terț și de instanță. Nici măcar un coleg judecător nu poate redacta un proiect de hotărâre pentru o cauză în care nu a participat la deliberări.

Nu în ultimul rând, menționăm că prin hotărârea pronunțată în cauza Cerovsek & Bozivnik vs Slovenia, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a dat câștig de cauză reclamanților deoarece aceștia fuseseră condamnați definitiv la pedeapsa închisorii printr-o hotărâre motivată de un alt judecător decât cel care judecase cauza și pronunțase sentința. În argumentarea acestei soluții, s-a reținut că *"deși motivele sentinței sunt într-adevăr relevante în sensul că-i dau posibilitatea acuzatului să-și exercite în mod corespunzător dreptul de apel, (...), acestea sunt importante și dintr-o perspectivă mai generală, în sensul că asigură administrarea corespunzătoare a justiției și prevenirea arbitrarului."*

Tabel semnături susținători sesizare de neconstitucionalitate a

Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 (PL-X nr. 417/2017)

Nr. Crt.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Deputat / Senator	Semnătura
1	SEIBER CRISTIAN	USR	Dep	
2	ION STEFAN	USR	Dep	
3	Nicușor Dan	USR	dan	
4	SIMION DELEANU	USR	Dep	
5	PRUNA CRISTINA	USR	Dep.	
6	NĂSUI CLAUDIO	USR	Dep	
7	DOROZIA MATEI	USR	Dep	
8	BENICA TUDOR	USR	DEP	
9	PRISNEC ADRIAN	USR	DEP	
10	TUDOR FARES POP	USR	Dep	
11	Dan Barna	USR	DEP	
12	VLAIC SERGIU COSMIN	USR	DEP	
13	DURUȘ VLAD EMANUEL	USR	DEP.	
14	ȘTEFAN-VINTEU WALMI	USR	DEP	
15	OASMA LAVINA-CARINA	USR	ACP	
16	LUPEDEE DEMITRUS	USR	DEP.	
17	BOTĂZ MIHAEL	USR	DEP	
18	MURISCHI CRISTINA	USR	Dep	
19	ZAINEA CORNEL	USR	DEP	
20	Koduloru Dan Bogdan	USR	Dep	
21	Podeanu Bogdan	USR	Dep	
22	Olteanu Adrin	deputat-membru		
23	Chichiriciu Cosette	USR	Dep	
24.	Mosoreanu Liviu-Ioan	USR	Dep	

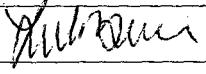
!abel semnături susținători sesizare de neconstituționalitate a
Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 (PL-X nr. 417/2017)

TABEL SEMNĂTURI SUSTINĂTORI - SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

Plx 417/2017

NR.	DEPUTAT	SEMNAȚURĂ	PARTID
1.	EUGEN TOMAC		PMP
2.	Simionca Ionut		PMP
3.	Petru Mocanu		PMP
4.	Dascalu Silviu - Manuș		PMP
5.	CAMARTINEAN CORNEL		PMP
6.	CRISTACHE CRISTIAN		PMP
7.	COPRE ANA CONSTATIN		PMP
8.	TEODORAN ADRIAN		PMP
9.	TORE Osen Robert		PMP
10.	Bogdanel Corneliu		PMP
11.	Sterea Valeriu		PMP
12.	BOGDANU CATARINA		PMP
13.	ION TABUGAN		PMP
14.	ADRIAN MOCANU		PMP
15.	POPU COCIU		PMP
16.	Sefer Crisan George		PMP
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			

TABEL SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI SESIZARE NECONSTITUȚIONALITATE
LEGEA PE ÎNTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA LEGII NR. 304/2004 (PL-X NR. 417/2017)

NR.	DEPUTAT	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	IULIAN BULAI		USR
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			

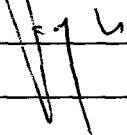
TABEL SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI SESIZARE NECONSTITUȚIONALITATE
LEGEA PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA LEGII NR. 304/2004 (PL-X NR. 417/2017)

NR.	DEPUTAT	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	ANA-ADRIANA SĂFTOIU		PNL
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			

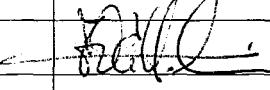
TABEL SEMNĂTURI SUSTINĂTORI SESIZARE NECONSTITUȚIONALITATE
LEGEA PEENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA LEGII NR. 304/2004 (PL-X NR. 417/2017)

NR.	DEPUTAT	SEMNAȚURĂ	PARTID
1.	IONEL PALĂR		PNL
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			

**TABEL SEMNĂTURI SUSTINĂTORI SESIZARE NECONSTITUȚIONALITATE
LEGEA PENTRU-NODIFICAREA ȘI COMPLETAREA LEGII NR. 304/2004 (PL-X NR. 417/2017)**

NR.	DEPUTAT	SEMNAȚURĂ	PARTID
1.	VARGA GLAD-AUREL		PNL
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			

TABEL SEMNĂTURI SUSȚINĂTORI SESIZARE NECONSTITUȚIONALITATE
LEGEA PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA LEGII NR. 304/2004 (PL-X NR. 417/2017)

NR.	DEPUTAT	SEMNAȚURĂ	PARTID
1.	OVIDIU-IOAN SITTERLI		INDEPENDENT
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			

TABEL SEMNĂTURI SUSTINĂTORI SESIZARE NECONSTITUȚIONALITATE
LEGEA PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA LEGII NR. 304/2004 (PL-X NR. 417/2017)

NR.	DEPUTAT	SEMNAȚURĂ	PARTID
1.	GÂNT, Ovidiu Victor	Gânt	Mihenței
2.			1
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			

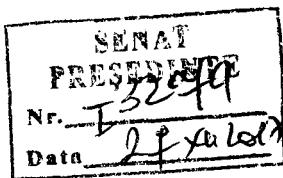

547/27.12.201

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.2965A/2017

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ

12662 NK ...../27 DEC 2017

Domnului
Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Înalta Curte de Casație și Justiție referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 16 ianuarie 2018, ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 23 ianuarie 2018.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

p. Președinte,
Judecător Petre LAZĂROIU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ Dosar nr. 296341 2017**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ**
12647 27 DEC 2017
NR. .....**ROMÂNIA****ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE**

Cabinetul Președintelui

Str. Batiștei, nr.25, sector 2, București,
Tel: 310.38.86, Fax: 310.36.16www.scj.ro

Operator de date cu caracter personal / Autorizația nr. 17503

Nr. 931 din 22 decembrie 2017

Către

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI**Domnului Președinte Valer Dorneanu****Stimate domnule președinte,**

În temeiul prevederilor art.146 lit.a) din Constituția României și ale art.15 alin.(1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă transmitem Hotărârea nr. 3 din 22 decembrie 2017 a Secțiilor Unite ale Înaltei Curți de Casătie și Justiție vizând sesizarea Curții Constituționale în scopul de a se pronunța asupra constituționalității Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară(PL-x nr. 417/2017) și a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii (PL-x nr. 419/2017).

Cu aleasă considerație,

**Președintele
Înaltei Curți de Casătie și Justiție
Judecător Iulia Cristina Tarcea**

R OMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

**Str. Batiștei, nr.25, sector 2, București,
Tel: 310.38.86, Fax: 310.36.16
www.scj.ro**

**Înalta Curte de Casație și Justiție
Secțiile Unite**

**Hotărârea nr. 3
Sedința din 22 decembrie 2017**

Sub președinția doamnei judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în conformitate cu dispozițiile art. 25 lit. c) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-a întrunit pentru sesizarea Curții Constituționale în vederea exercitării controlului de constituționalitate, înainte de promulgare, asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (PL-x nr.417/2017) și a Legii pentru modificarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii (PL-x nr.419/2017). Sesizarea este legitimată constituțional de dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituția României și de prevederile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, care prevăd dreptul Înaltei Curți de Casație și Justiție de a sesiza Curtea Constituțională pentru controlul constituționalității legilor înainte de promulgare.

Din totalul de 113 judecători în funcție, au fost prezenți 78 judecători.

În urma dezbatelor, deliberând, Secțiile Unite au hotărât să fie sesizată Curtea Constituțională:

I.

Cu privire la neconstituționalitatea dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, având în vedere încălcarea următoarelor dispoziții din Constituția României: art. 1 alin. (5) în ceea ce privește claritatea și previzibilitatea legii, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii și a autorităților publice, art. 21 cu privire la accesul liber la justiție, 73 alin. (3) privind legile organice și art. 126 privind instanțele judecătorești.

Criticile de neconstituționalitate privesc următoarele dispoziții:

➤ **Art. I, pct. 2, cu referire la art. 2 alin. (2)**

Eliminarea formei anterioare a alineatului (2) al art. 2, în conținutul căruia sunt menționate expres instanțele care funcționează în cadrul sistemului național de justiție, este de natură a atrage încălcarea prevederilor art. 126 alin. (1) din Constituție, care impun cerința ca instanțele judecătorești să fie stabilite de lege.

Or, în condițiile în care însăși legea privind organizarea judiciară omite să stabilească, printr-o enumerare concretă, instanțele judecătorești care au atributul realizării justiției, obligația instituită de Constituția României privitoare la stabilirea prin lege a instanțelor judecătorești rămâne nerealizată.

Totodată, modificarea operată în cuprinsul alineatului (2), prin suprapunerea cu prevederile cuprinse în art. 7 alin. (2) din aceeași lege, generează o neclaritate a textului, incompatibilă cu principiul constituțional al legalității, reglementat în art. 1 alin. (5) din Constituția României.

În acest sens, Curtea Constituțională a statuat în mod constant faptul că o dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă, să institue norme clare, previzibile, accesibile, a căror aplicare să nu permită arbitrarial sau abuzul.

➤ **Art. I pct. 4, cu referire la art. 9**

Modificarea propusă, utilizând o formulare imprecisă a textului, care nu permite înțelegerea cu exactitate a sensului acestuia, aduce atingere art. 1 alin. (5) din Constituția României, sub același aspect al lipsei de claritate și previzibilitate a legii.

Astfel, utilizând termenul vag și imprecis „*hotărârile secțiilor*”, fără a se putea stabili o corelație cu articolele anterioare, modificarea propusă creează o incertitudine în ceea ce privește emitentul hotărârilor ce pot fi atacate potrivit dispozițiilor acestui articol, nefiind clar dacă este vorba despre secții ale Consiliului Superior al Magistraturii, secții ale unor instanțe de judecată sau secții ale altor organisme sau autorități.

➤ Art. I pct.5, cu referire la art. 13 alin. (3)

Textul acestui alineat, dincolo de împrejurarea că impune reguli de procedură în cuprinsul unei legi al cărei obiect de reglementare vizează un domeniu diferit, încalcă și el cerințele de claritate, accesibilitate și previzibilitate impuse de principiul legalității reglementat de art. 1 alin. (5) din Constituție, utilizând termeni precum „*cazuri temeinic motivate*” sau permitând vădite incertitudini cu privire la acțiunile sau inacțiunile la care sunt îndreptățiti destinații acestor dispoziții legale, odată intrate în vigoare.

Astfel, din modul de redactare al textului nu se deduce în ce condiții pot fi considerate „*temeinic motivate*” cazurile în care termenul impus pentru redactarea hotărârilor judecătoarești poate fi prelungit și nici cine este persoana îndreptățită să aprecieze această temeinicie și să aprobe prelungirea.

De altfel, în ceea ce privește expresia „*temeinic motivată*”, prin Decizia nr. 1609/2010 publicată în M.Of. nr. 70 din 27 ianuarie 2011, Curtea Constituțională a stabilit faptul că aceasta „*reprezintă o sintagmă derutantă, atât pentru parte, cât și pentru judecător. Temeinică devine o caracteristică ce poate fi relativizată, neexistând criterii de apreciere a acesteia.*”

➤ Art. I pct. 14, cu referire la art. 31 alin. (1) lit. b)

Prin introducerea regulii generală a judecării contestațiilor în complet de 2 judecători atrage o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în componența referitoare la judecarea cauzei într-un termen rezonabil, prevăzut de art. 21 alin. (3) din Constituție.

Astfel, reglementarea formulată, în lipsa unui studiu de impact privind resursele umane ale instanțelor, va conduce la scăderea numărului de complete de judecată și, implicit, la acordarea unor termene mai lungi pentru soluționarea cauzelor.

Efectul acestor reglementări este amplificat de modificările aduse Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, prin care se majorează durata formării profesionale inițiale a judecătorilor și vechimea necesară pentru promovarea profesională.

➤ Art. I pct. 26, cu referire la art. 53 alin. (3)

Oportunitatea introducerii unui mecanism de auditare a sistemului de repartizare a cauzelor este subminată de neclaritatea reglementării, care este incompatibilă cu dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție.

Mai mult, prin gradul mare de incertitudine creat, acest text de lege poate oferi cu ușurință premisele încălcării principiului independenței justiției, reglementat de art. 124 din Constituție.

Astfel, sintagma „*sistemul de repartizare aleatorie a cauzelor pe complete*” are un conținut neclar, nereiesind din text dacă se referă la sistemul informatic utilizat sau la însăși activitatea de repartizare aleatorie a cauzelor pe complete.

Nici sintagma „*cu implicarea societății civile și a organizațiilor profesionale*” nu are un sens lămurit. Lipsa oricărei referiri la procedura de urmat atrage o puternică incertitudine privind persoanele îndreptățite să acționeze în temeiul acestui articol, precum și limitele lor de acțiune.

Or, în condițiile în care repartizarea aleatorie a dosarelor constituie una dintre garanțiile legale ale imparțialității actului de justiție, imprecizia și neclaritatea textului de lege reprezintă o carență legislativă gravă, de natură a afecta, aşa cum am arătat, principiul independenței justiției consacrat de art. 124 din Constituția României.

➤ **Art. I pct. 29, cu referire la art. 54, alin. (1³)**

Textul introdus prin acest alineat contrazice prevederile alineatului anterior, alin. (1²), și afectează claritatea întregului articol, lipsindu-l de condiția accesibilității impusă de rigorile constituționale, în virtutea art. 1 alin. (5) din Constituție.

Acest text încalcă și art. 21 alin. (3) din Constituție, pentru motivele dezvoltate în critica formulată pentru art. I pct. 14 cu referire la art. 31 alin. (1) lit.b) și pentru motivele dezvoltate la punctul următor cu privire la Art. I pct. 30, cu referire la art. 54 alin. (2).

➤ **Art. I pct. 30, cu referire la art. 54 alin. (2)**

Modificarea propusă, prin introducerea ca regulă generală a judecăriiapelurilor în complet de 3 judecători atrage o încălcare a dreptului la un proces echitabil în componenta acestuia referitoare la judecarea cauzei într-un termen rezonabil, prevăzut de art. 21 alin. (3) din Constituție.

Astfel, reglementarea formulată, în lipsa unui studiu de impact privind resursele umane ale instanțelor, va conduce la scăderea numărului de complete de judecată și, implicit, la acordarea unor termene mai lungi pentru soluționarea cauzelor.

Efectul acestor reglementări este amplificat de modificările aduse Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, prin care se majorează durata formării profesionale inițiale a judecătorilor și vechimea necesară pentru promovarea profesională.

➤ **Art. I pct. 45, cu referire la art. 88^{1-88⁹}**

Înființarea Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție reprezintă o măsură neconstituțională, contravenind prevederilor cuprinse în Constituția României în art. 16 alin. (1) referitoare la egalitatea cetățenilor în fața legii.

Prin Decizia nr. 67 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial nr. 185 din 18.03.2015, Curtea Constituțională a reținut *"Cu privire la incidenta art.16 alin.(1) din Constituție, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței sale, principiul egalității în drepturi presupune instituirea*

unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (Decizia nr.1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.69 din 16 martie 1994). De asemenea, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (a se vedea, în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr.86 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.207 din 31 martie 2003, Decizia nr.476 din 8 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.599 din 11 iulie 2006, Decizia nr.573 din 3 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.363 din 25 mai 2011, Decizia nr.366 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.644 din 2 septembrie 2014). ”

Înființarea acestei structuri de investigare a infracțiunilor exclusiv pentru categoria profesională a magistraților, în condițiile în care, în România nu mai există nicio altă categorie profesională care să aibă un organ de anchetă specializat și fără a se avea la bază un criteriu obiectiv și rațional (neexistând, de exemplu, studii care să releve faptul că fenomenul infracționalității în rândul magistraților are ampioarea care să justifice înființarea unei secții speciale pentru combaterea lui) reprezintă o evidentă măsură discriminatorie, de natură a înfrângere principiul constituțional al egalității în drepturi.

De altfel, art. I pct. 46, cu referire la art. 90 alin. (2) al proiectului de lege, deși se referă la parchetele de pe lângă judecătorii în cadrul căror pot funcționa secții specializate, prevede un criteriu rațional și obiectiv, și anume natura și numărul cauzelor, iar nu calitatea persoanei.

➤ Art. I pct. 61, cu referire la art. 134²

Și acest articol, prin lipsa de precizie și claritate a redactării, se situează în afara cadrului impus de exigențele constituționale referitoare la previzibilitatea legii, textul fiind lacunar asupra unor aspecte precum: condițiile în care vor fi încadrate persoanele despre care se face vorbire în acest articol, statutul lor profesional, etc.

Faptul că prin alineatul (2) se face trimitere la o procedură adoptată de Consiliul Superior al Magistraturii nu poate complini lipsa de claritate a

textului, Curtea Constituțională reținând în acest sens, prin Decizia nr. 244 din 19.04.2016, publicată în M.Of. 469 din 23.06.2016:

„În aceste condiții, Curtea constată că dispozițiile art. 78 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului aduc atingere prevederilor cuprinse în art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, prin trimiterea la acte administrative, cu forță juridică inferioară legii, care reglementează, în absența unor norme cu forță juridică a legii organice, procedura și cazurile de modificare și/sau suspendare a raporturilor de serviciu ale polițistului. Dispozițiile de lege criticate nu respectă normele de tehnică legislativă, de vreme ce, potrivit Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, ordinele cu caracter normativ se emit numai pe baza și în executarea legii și trebuie să se limiteze strict la cadrul stabilit de actele pe baza și în executarea cărora au fost emise, fără ca prin acestea să poată fi completată legea, astfel cum s-a procedat prin ordinul ministrului afacerilor interne menționat”.

Mutatis mutandis, prevederile art. 134¹ alin. (2), făcând trimitere la acte administrative inferioare legii, în absența unor norme cu forță juridică a legii organice, contravin dispozițiilor art. 73 alin. (3) lit. l) din Constituție.

II.

Cu privire la neconstituționalitatea dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, având în vedere încălcarea următoarelor dispoziții din Constituția României: art. 1 alin. (4) privind separația puterilor în stat, art. 1 alin. (5) în ceea ce privește claritatea și previzibilitatea legii, articolul 133 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

Criticile de neconstituționalitate privesc următoarele dispoziții:

➤ **Art. I pct. 4 și pct. 5 cu referire la art. 7 alin. (5) și alin. (5¹)**

Alineatul (5¹), nou introdus, are același conținut cu teza I a alineatului (5) astfel cum a fost modificat.

Suprapunerea de text generează o neclaritate incompatibilă cu principiul constituțional al legalității, reglementat în art. 1 alin. (5) din Constituția României.

➤ **Art. I pct. 15 cu referire la art. 18 alin. (2) lit. b)**

Acstea dispoziții sunt neconstituționale, încrucișând stabilirea comisiilor speciale parlamentare pentru controlul activității serviciilor de informații, ca organe abilitate să efectueze verificarea veridicității datelor din declarațiile date de judecătorii și procurorii aleși, încalcă principiul constituțional al separației puterilor în stat consacrat prin art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală și al independenței justiției stabilit în art. 124 alin. (3) din Constituție.

De altfel, prin Decizia nr. 20 din 2 februarie 2000, publicată în M.Of. nr. 72 din 18 februarie 2000, Curtea Constituțională a statuat faptul că dispozițiile din Constituție, conform cărora „*Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii* (...) *nu au un caracter declarativ, ci constituie norme constituționale obligatorii pentru Parlament, care are îndatorirea de a legifera instituirea unor mecanisme corespunzătoare de asigurare reală a independenței judecătorilor, fără de care nu se poate concepe existența statului de drept, prevăzută prin art. 1 alin. (3) din Constituție*”.

➤ **Art. I pct. 19 și pct. 20 cu referire la art. 24 alin. (2) și alin. (2¹) – (2³)**

Prin modul în care reglementează procedura de alegere a președintelui Secției de judecători (președinte de drept al Consiliului Superior al Magistraturii) și al Președintelui Secției de procurori (vicepreședinte de drept al Consiliului Superior al Magistraturii) încalcă articolul 133 din Constituția României.

➤ **Art. I pct. 48 cu referire la art. 48¹**

Încalcă art. 1 alin. (5) din Constituția României, având în vedere lipsa de previzibilitate și claritate a textului de lege.

Sub acest ultim aspect, neclaritatea reglementării reiese din conținutul deosebit de larg al sintagmelor „*cauze urgente*” și „*interes public deosebit*”, în absența unei proceduri instituite printr-o normă juridică neexistând o procedură instituită printr-o normă legală.

➤ **Art. I pct. 62 cu referire art. 55 alin. (11)**

Completarea propusă este neconstituțională, deoarece încalcă dispozițiile art. 133 din Constituția României, pentru motivele invocate în ceea ce privește Art. I pct. 19 și pct. 20 cu referire la art. 24 alin. (2) și alin. (2¹) – (2³).

În consecință, pentru considerentele de mai sus, Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite,

HOTĂRĂȘTE

Sesizarea Curții Constituționale pentru a se pronunța asupra aspectelor de neconstituționalitate cuprinse în Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (PL-x nr.417/2017) și în Legea pentru modificarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii (PL-x nr.419/2017).

Anexăm în copie tabelele cu semnături.

Președinte

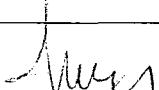
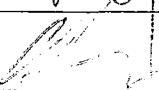
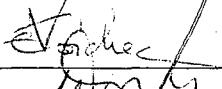
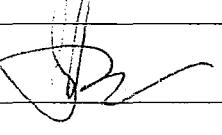
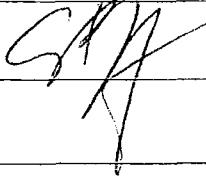
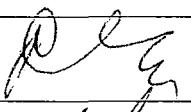
Judecător *Julia Cristina Tarcea*

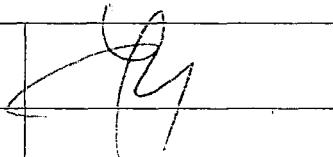
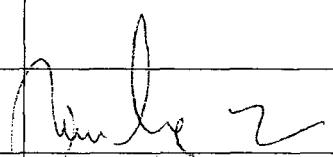
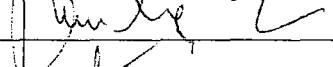
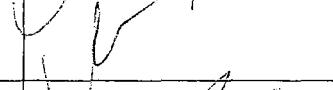
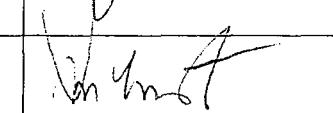
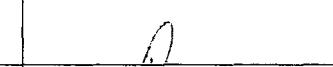
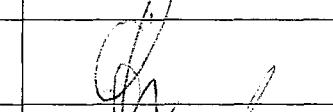
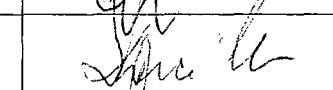
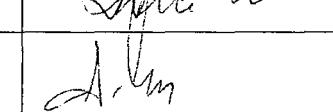
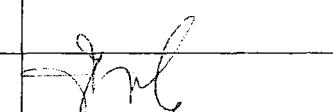
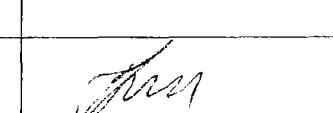
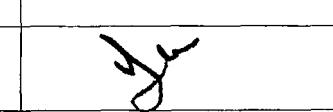
Prim magistrat asistent

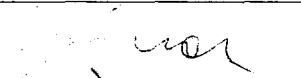
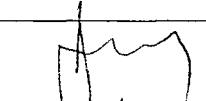
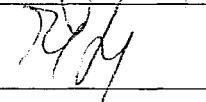
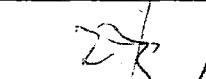
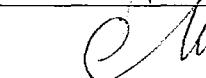
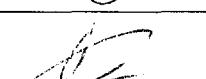
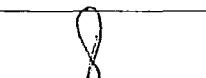
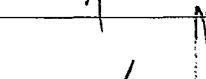
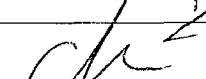
Aneta Ionescu

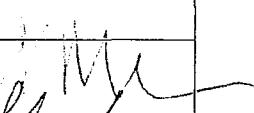
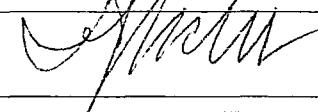
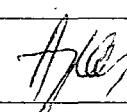
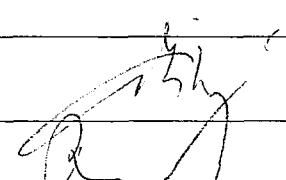
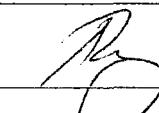
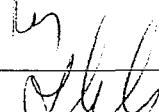
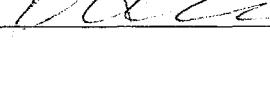
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE SI JUSTIȚIE
SECȚII UNITE

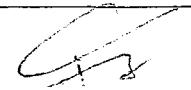
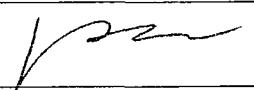
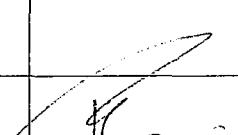
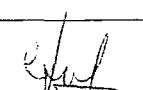
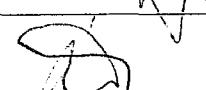
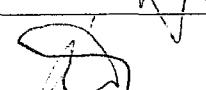
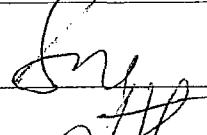
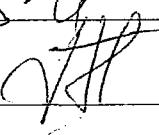
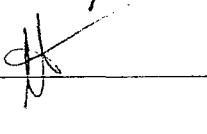
Sedința din data de 22 decembrie 2017

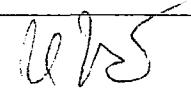
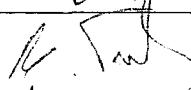
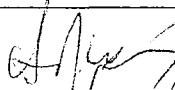
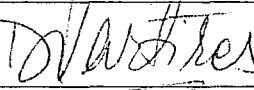
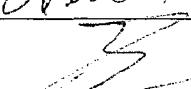
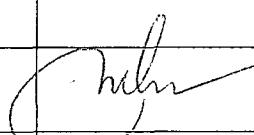
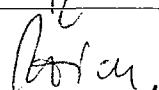
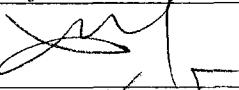
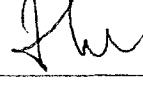
Nr. crt.	Numele și prenumele judecătorului	Semnătura
1.	TARCEA IULIA CRISTINA	
2.	BOGASIU GABRIELA ELENA	
3.	DRAGOMIR ILIE IULIAN	
4.	CURELEA LAVINIA	
5.	VOICHECI EUGENIA	
6.	POPESCU MIRELA SORINA	
7.	BARBĂ IONEL	
8.	ALEXANDRESCU ANCA MĂDĂLINA	
9.	ARGHIR GEANINA-CRISTINA	
10.	BACIU MONA MAGDALENA	
11.	BOGDAN IOANA	
12.	BRÂNZAN CONSTANTIN	
13.	BREHAR PAULINA LUCIA	
14.	BUDĂ MARIAN	
15.	CANACHEU CLAUDIA MARCELA	
16.	CERBU SILVIA	

17.	CÎRNARU SIMONA ELENA	
18.	CÎRNU IULIA MANUELA	
19.	COBZARIU MARICELA	
20.	CONDIU MINODORA	
21.	CONSTANDA ANDREIA LIANA	
22.	CONSTANTINESCU MARIANA	
23.	COSMA RODICA	
24.	COSMA VIORICA	
25.	CRISTESCU SIMONA LALA	
26.	DASCĂLU LAVINIA	
27.	DĂNĂILĂ VERONICA MAGDALENA	
28.	DINU FLORENTINA	
29.	DOLACHE ILEANA IZABELA	
30.	DORIN RODICA	
31.	DRAGNE ANGELA	
32.	DRAGOMIR FLORENTINA	
33.	DRAGU CREȚU	
34.	DRĂGUȚ FLORENTIN SORIN	
35.	DUMINECĂ VIRGINIA FLORENTINA	
36.	DUȚĂ RUXANDRA MONICA	

37.	ENCEAN SIMONA DANIELA	
38.	ENESCU DAN ANDREI	
39.	EPURE CONSTANTIN	
40.	FARMATHY GHEZA ATTILA	
41.	FLOAREA ELENA	
42.	FLORESCU GEORGE BOGDAN	
43.	FOITOȘ MARIUS DAN	
44.	GHERASIM ADRIANA ELENA	
45.	GRĂDINARU DANIEL	
46.	GRĂDINARU IANINA BLANDIANA	
47.	GRECU MĂDĂLINA ELENA	
48.	GRIGORAȘ NINA ECATERINA	
49.	HÎNCU CEZAR	
50.	HRUDEI MARIA	
51.	IANCU ANA HERMINA	
52.	ILIE CARMEN MARIA	
53.	ILIE GHEORGHE AUREL	
54.	ILIE IOANA ALINA	
55.	ION EUGENIA	
56.	IONESCU MARIUS IONEL	

57.	ISAILĂ MĂRIOARA	
58.	IVANOVICI LAURA MIHAELA	
59.	LEFTERACHE VALERIA LAVINIA	
60.	MACAVEI SĂNDREL LUCIAN	
61.	MACAVEI SORINELA ALINA	
62.	MARCHIDAN ANDREEA	
63.	MARIN EUGENIA	
64.	MATEI IONUȚ MIHAI	
65.	MĂIEREANU IULIANA	
66.	MERA LUCIANA	
67.	MIHĂIANU COSMIN HORIA	
68.	MOGLAN RALUCA	
69.	NĂSTASE TATIANA GABRIELA	
70.	NĂSTASIE VERONICA	
71.	NEGRILĂ GEORGETA CARMEN	
72.	NENIȚĂ SIMONA CRISTINA	
73.	NESTOR BEATRICE IOANA	
74.	NICOLAE ADINA GEORGETA	
75.	NIȚU PETRONELA IULIA	
76.	OANA CRISTIAN DANIEL	

77.	PANTEA C. PAULA	
78.	PARASCHIV MIHAELA	
79.	PĂUN LUIZA MARIA	
80.	PETRIȘOR NELA	
81.	PIETREANU SIMONA GINA	
82.	PISTOL ȘTEFAN	
83.	POLIȚEANU MIRELA	
84.	POPA RODICA AIDA	
85.	POPA ROXANA	
86.	POPESCU DOINA	
87.	POPOIAG ELENA CARMEN	
88.	PUȘCAȘIU EUGENIA	
89.	ROG LUCIA TATIANA	
90.	RUSU AURELIA	
91.	SECREȚEANU ADRIANA FLORINA	
92.	SEVERIN DANIEL GHEORGHE	
93.	STĂNIȘOR DENISA ANGELICA	
94.	SUSANU RODICA	
95.	ŞELARU VALENTIN HORIA	
96.	ŞERBAN LEONTINA	

97.	TĂBÂRCĂ MIHAELA	
98.	TEAU CARMEN TRĂNICA	
99.	TRESTIANU VIORICA	
100.	ȚĂNDĂREANU NICOLETA	
101.	ȚĂNDĂRESCU BIANCA ELENA	
102.	ȚUCA ALINA IULIANA	
103.	VARTIRES DANA IARINA	
104.	VASILE FRANCISCA MARIA	
105.	VĂLEANU PETRONELA CRISTINA	
106.	VIŞAN LILIANA	
107.	VIŞAN MIRELA	
108.	VIŞOIU EMILIA CLAUDIA	
109.	VLAD DECEBAL	
110.	VOICU RODICA FLORICA	
111.	VRABIE VALENTINA	
112.	VRÎNCEANU ROMANIȚA ECATERINA	
113.	ZAHARIA RODICA	

Președinte ICCJ

From: "Președinte ICCJ" <presedinte@scj.ro>
Date: 22 decembrie 2017 19:50
To: <ccr@ccr.ro>
Attach: sesizare CCR.pdf
Subject: Sesizare Inalta Curte de Casatie si Justitie

Va trimitem in attach Hotararea nr. 3 din 22 decembrie 2017, pronuntata de Inalta Curte de Casatie si Justitie, constituita in Sectii Unite, vizand sesizarea Curtii Constitutionale cu aspectele de neconstitutionalitate ale Legii de modificare si completare a Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciara si ale Legii pentru modificarea si completarea Legii nr. 317/2004 privind organizarea si functionarea Consiliului Superior al Magistraturii.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATOR JURISDICTIONAL
NR. 12642 22 DEC 2017

L547/27.12.2017

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

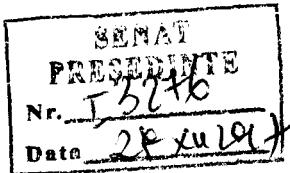
Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: http://www.ccr.ro E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.2962A/2017

Domnului

Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU

Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 29 senatori aparținând Partidului Național Liberal, sesizare referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară (L547/2017).

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 16 ianuarie 2018, ținând seama de faptul că dezbatările Curții Constituționale vor avea loc la data de 23 ianuarie 2018.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

Prof.univ.dr. Valer DORNEANU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 2962 A/ 2017.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

REGISTRATORĂ JURISDICTIONALĂ

NR. 12637, 22 DEC 2017

Parlamentul României
Senat

Secretar General

SENATUL ROMÂNIEI

SECRETAR GENERAL

NR. XXXV

DATA 22.12.2017

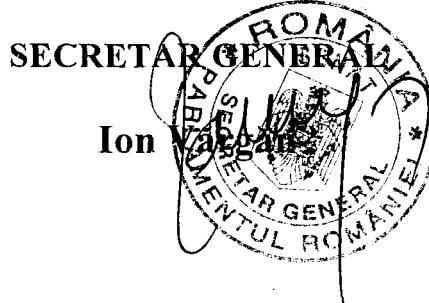
Domnului

VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art.15 alin.(4) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă transmitem, alăturat, sesizarea cu privire la Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară (L547/2017).

Precizăm că sesizarea de neconstituționalitate menționată, formulată în condițiile art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, a fost depusă la Senat în ziua de vineri, 22 decembrie 2017.

XIV/226/22.12.2017

ROMANIA

SENAT

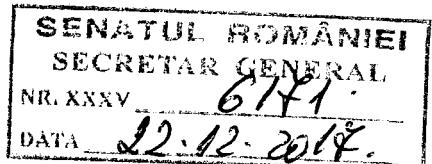
Parlamentul României

DG
Ivan
Către,

ora 10⁵⁵

Secretarul General al Senatului

Domnul Ion VĂRGĂU

Domnule Secretar General,

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție și în baza art. 15, alin. (1) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în numele semnatarilor, vă înaintăm **Sesizarea** la Curtea Constituțională cu privire la **Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (L547/2017)**, adoptată de către Senatul României, în ședința din data de 20 decembrie 2017.

Lider Grup PNL

Senator

Iulian DUMITRESCU

I. Dumitrescu

Parlamentul României

Senat

Domnului Valer DORNEANU,

Președintele Curții Constituționale

Stimate Domnule Președinte,

În temeiul art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, al art. 11 alin. (1) lit. a) raportat la art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, care prevede: „*Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, la sesizarea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a Guvernului, a Înaltei Curți de Casătie și Justiție, a Avocatului Poporului, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori*”,

Subsemnatii, Dumitrescu Iulian, Scântei Laura - Iuliana, Badea Viorel Riceard, Bulacu Romulus, Cadariu Constantin – Daniel, Caracota Iancu, Cazan Mircea, Chirteș Ioan – Cristian, Cîțu Florin – Vasile, Cristina Ioan, Dănilă Leon, Fenechiu Cătălin – Daniel, Filipescu Răducu – George, Gorghiu Alina Ștefania, Hărău Eleonora Carmen, Mirea Siminica, Nicoară Marius – Petre, Oprea Mario Ovidiu, Pauliuc Nicoleta, Pereș A. Alexandru, Pîrvulescu Eugen, Popa G. Cornel, Popa Ion, Stângă George Cătălin, Șoptică Costel, Toma Cătălin Dumitru, Țapu Nazare Eugen, Vela Ion – Marcel, Zamfir Daniel, toți **în calitate de Senatori ai Partidului Național Liberal**, semnatari ai prezentei sesizări conform tabelului de semnaturi anexat prezentei, în original, formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

cu privire la **Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (L547/2017)**, adoptată de către Senatul României, în ședința din data de 20 decembrie 2017, având în vedere următoarele considerente:

A. Situatia de fapt sesizată

Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (PL-x nr. 417/2017) a fost adoptată, în procedură de urgență, de către Camera Deputaților, ca prima cameră sesizată, în ședința din data de 13 decembrie 2017, potrivit art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată și de către Senatul României (**L547/2017**), în calitate de cameră decizională, în procedură de urgență, în ședința din data de 20 decembrie 2017, potrivit art.75 alin.(1) teza a II-a din Constituția României, republicată, propunerea legislativă menționată având caracter de lege organică.

Potrivit Expunerii de motive a inițiatorilor, **scopul inițial al legii**, lapidar expus și nesușinut de către inițiatori, cu argumente, statistici sau studii de impact, în cuprinsul doar a patru alineate, a fost acela de “*a pune în acord textelete declarate neconstituționale din Legea nr. 304/2004, cu Decizia Curții Constituționale nr. 312/2017, eliminarea unor atribuții de la Secțiile Consiliului Superior al Magistraturii și introducerea acestora la Plenul consiliului*”, și „*de a înființa, în acord cu Ministerul Justiției, o direcție specială, în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care să investigheze infracțiunile săvârșite de magistrați*”.

În data de 12 decembrie 2017, propunerea legislativă menționată a primit un prim Raport de admitere, cu 133 amendamente admise și 185 amendamente respinse, din partea Comisiei speciale a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției (denumită generic în continuare “**Comisia specială**”), înregistrat sub nr. 4c-32/407/12.12.2017, raport ce a stat la baza adoptării propunerii legislative de către Camera Deputaților, în ședința din data de 13 decembrie 2017.

În data de 19 decembrie 2017, propunerea legislativă menționată a primit un al doilea Raport de admitere, cu amendamente admise și amendamente respinse, din partea Comisiei speciale a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției (denumită generic în continuare “**Comisia specială**”), înregistrat sub nr. 4c-32/429/ 19.12.2017, raport ce a stat la baza adoptării propunerii legislative de către Senat, cameră decizională, în ședința din data de 20 decembrie 2017.

Consiliul Superior al Magistraturii a transmis prin Hotărârea Plenului nr. 1148 din 9 noiembrie 2017, **avizul negativ** atât cu privire la propunerea legislativă criticată, cât și cu privire la propunerile legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Guvernul, în Punctul de vedere transmis Parlamentului, a lăsat la aprecierea forului legislativ decizia privind oportunitatea adoptării acestei propunerii legislative, comunicând mai multe amendamente, parte dintre ele însușite în raportul final al comisiei speciale.

Consiliul Legislativ, prin Avizul nr. 943/2017, a avizat favorabil inițiativa legislativă, cu observații și propuneri.

B. Critici de neconstitutionalitate:

B1. Motive extrinseci

B1.1 Legea pentru modificarea și completarea Legii 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă dispozițiile articolului 74 alineatul (1) din Constituția României, republicată, privind dreptul la inițiativă legislativă întrucât în derularea procesului legislativ parlamentar, Comisia specială a aplicat proceduri care încalcă dreptul de inițiativă legislativă al deputaților sau al senatorilor.

Articolul 74 alineatul (1) din Constituția României stabilește în mod limitativ subiectele de drept ce pot exercita dreptul de inițiativă legislativă astfel: „*Inițiativa legislativă aparține, după caz, Guvernului, deputaților, senatorilor sau unui număr de cel puțin 100.000 de cetățeni cu drept de vot. Cetățenii care își manifestă dreptul la inițiativă legislativă trebuie să provină din cel puțin un sfert din județele țării, iar în fiecare din aceste județe, respectiv în municipiul București, trebuie să fie înregistrate cel puțin 5.000 de semnături în sprijinul acestei inițiative*”.

În conformitate cu Regulamentele parlamentare în vigoare, dreptul de inițiativă legislativă aparținând deputaților și senatorilor are un conținut strict determinat, deputații și senatorii disponând de dreptul de a înregistra propunerile legislative, precum și de dreptul de a depune amendamente, în scris, la proiectele de lege sau propunerile legislative aflate în dezbatere parlamentară. Dreptul de a depune amendamente, în scris, la proiectele de lege sau propunerile legislative aflate în dezbatere parlamentară îi revine și Guvernului României. *Per a contrario*, nicio altă persoană fizică sau juridică nu poate formula amendamente, scrise sau orale, la proiectele sau propunerile legislative care sunt supuse dezbatării și aprobării în camerele Parlamentului.

Conform ambelor Rapoarte de admitere adoptate de către Comisia specială sub nr. 4c-32/407/12.12.2017 și respectiv sub nr. 4c-32/429/ 19.12.2017, din cuprinsul anexelor la acestea (Anexa nr. 1 – Amendamente admise) rezultă că, Comisia specială a luat în discuție și a aprobat un număr mare de **amendamente formulate de alte subiecte de drept** decât cele care au drept de inițiativă legislativă, încălcând astfel vădit dispozițiile articolului 74 alineatul (1) din Constituția României, republicată. Cu titlu exemplificativ, în cadrul Anexei nr. 1 la Raportul de admitere nr. 4c-32/407/12.12.2017, amendamentele admise privind art. 2 alin. (1) de la nr. crt. 3, art. 17 alin. (2) de la nr. crt. 10, art. 28 alin. (1) de la nr. crt. 16, art. 28 alin. (3) de la nr. crt. 18, art. 30¹ alin. (2) de la nr. crt. 23, art. 31 alin. (1) litere (b) de la nr. crt. 24, art. 32 alin. (5) și alin. (5¹) de la nr. crt. 31 și 32, art. 36 alin. (3) de la nr. crt. 34, art. 38 alin. (2) de la nr. crt. 35, art. 50 alin.(4) de la nr. crt. 40, art. 51 litera (e) de la nr. crt. 41, art. 63 litera (k) de la nr. crt. 47, art. 64 alin. (5) de la nr. crt. 51, art. 65 alin. (3) și (3¹) de la nr. crt. 52 și 53, art. 66¹ alin. (3¹) de la nr. crt. 54, art. 67 alin. (2) de la nr. crt. 55, art. 69 alin. (3) de la nr crt. 57, art. 87 alin. (1) si (2) de la nr. crt. 66 și 67, art. 87 alin. (3), (6), (8) de la nr. crt. 68, 69 și 70, art. 88¹ alin. (5), de la nr. crt. 80, art. 88³ de la nr. crt. 83, art. 88⁷ alin. (1) de la

nr. crt. 92, reprezintă **amendamente formulate de alte subiecte de drept** decât cele care au drept de inițiativă legislativă, acestea fiind votate și de camera de reflecție.

În mod similar, se regăsesc în Anexa nr. 1 la Raportul final de admitere nr. 4c-32/429/19.12.2017 al Comisiei speciale, alte amendamente **formulate de alte subiecte de drept** decât cele care au drept de inițiativă legislativă, acest raport stând la baza formei proiectului de lege adoptat de camera decizională (Senat).

În cadrul procedurii parlamentare de consultare publică, orice autoritate, instituție, organizație civică sau profesională sau persoană fizică poate formula și transmite opinii cu privire la redactarea unui text de lege pentru un proiect sau o inițiativă legislativă înregistrată la Parlament. O astfel de procedură se desfășoară doar prealabil procedurii dezbatării inițiativei legislative în comisii, tocmai pentru a evita potențialele confuzii între sugestiile venite din cadrul societății civile și amendamentele formulate de parlamentari. Însușirea unor astfel de opinii de către parlamentari este posibilă, însă, în acest caz, amendamentul este al parlamentarilor și nu poate fi formal atribuit prin raport entității care l-a exprimat la origine. Nominalizarea asociațiilor profesionale ale magistraților generic denumite UNJR, AMR, Forumul judecătorilor, dar și a Consiliului Superior al Magistraturii sau Consiliului Legislativ, în Raportul elaborat de Comisia specială, ca autori ai unor amendamente, chiar alăturat mențiunii că aceste amendamente au fost însușite de unii parlamentari, încalcă prevederile articolului 74 din Constituție. Încălcarea normei constituționale este cu atât mai evidentă în situația acelor amendamente pentru care, în raportul Comisiei speciale, au fost nominalizate astfel de entități în mod direct ca autoare ale amendamentelor alături de parlamentari.

Prin raportul final de admitere nr. 4c-32/429/ 19.12.2017 al Comisiei speciale se creează impresia că autorități publice precum Consiliul Superior al Magistraturii sau Consiliul Legislativ ar putea fi autoare ale unor amendamente în cadrul procedurii legislative parlamentare, **fapt ce încalcă și rolul atribuit acestora de către Constituție, respectiv prevederile art.79 și ale art.133 din legea fundamentală**. În sistemul constituțional român, Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Legislativ au rol în avizarea inițiativelor legislative anterior procedurii parlamentare. Consiliul Legislativ poate fi consultat pe parcursul dezbatării parlamentare, dar avizul său nu poate deveni amendament. Consiliul Superior al Magistraturii nu poate fi nici consultat pe parcursul procedurii legislative fără a fi încălcă principiul separației puterilor în stat. Relevant poate fi și faptul că plenul Consiliului Superior al Magistraturii a exprimat prin Hotărârea nr. 1148 din 9 noiembrie 2017, un aviz negativ cu privire la această inițiativă legislativă. Opiniile formulate de unii membrii Consiliului Superior al Magistraturii ori de angajați ai Consiliului, delegați să participe la dezbatările asupra inițiativei legislative, pe parcursul dezbatării parlamentare, nu au valoarea juridică a avizului instituțional deja exprimat și nu pot suplini voința acestei autorități publice.

B1.2 Legea pentru modificarea și completarea Legii 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă principiul autonomiei Camerelor Parlamentului, prevăzut de art. 64 din Constituția României, republicată.

Constituția României a instituit un Parlament bicameral, format din două Camere cu egală legitimitate și competențe extrem de asemănătoare, însă diferențiate funcțional în privința funcției legislative în urma revizuirii legii fundamentale din anul 2003.

Pentru a da expresie bicameralismului, legiuitorul constituuant originar a instituit, cu valoare de principii constituționale, mai multe garanții. În acest sens, unul dintre principiile de bază ale funcționării celor două Camere ale Parlamentului este cel al autonomiei Camerelor.

În conformitate cu prevederile art. 64 din Constituție, cele două Camere ale Parlamentului României dispun de **autonomie organizatorică, regulamentară și financiară** în sensul că fiecare Cameră are dreptul de a-și stabili singură structurile interne de lucru, normele procedurale și metodele după care își va desfășura activitatea. Această autonomie vizează atât Parlamentul în ansamblu în raport cu celelalte autorități publice (sau instituții publice), cât și fiecare din cele două Camere una față de celălătă. Prin urmare, rezultă pe de o parte că nicio altă autoritate publică nu are competența de a stabili norme ce vizează organizarea și funcționarea Parlamentului, iar pe de altă parte, rezultă că niciun dintre camere nu poate adopta reguli care să poată fi opozabile celeilalte camere exceptând Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului care vizează însă domeniul exclusiv al situațiilor în care Camerele pot lucra în ședințe comune.

În plus, ca o continuare firească a principiului autonomiei celor două Camere, art.71 alin.(1) din Constituție precizează că nimeni nu poate fi în același timp deputat și senator. Aceasta incompatibilitate, ce funcționează încă din faza alegerilor parlamentare, înseamnă că exercitarea concomitentă a mandatului de deputat și a celui de senator este practic imposibilă.

În virtutea autonomiei parlamentare, deputații și senatorii își pot exercita drepturile numai în Camera din care fac parte, fiind interzis expres ca un senator să își poată valorifica drepturile regulamentare în cadrul lucrărilor Camerei Deputaților, iar un deputat în cele ale Senatului. În acest sens este și jurisprudența constantă a Curții Constituționale din 1993 și până în prezent (a se vedea deciziile Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 68/1993; Decizia nr. 45/1994; Decizia nr. 46/1994; Decizia nr. 1009/2009). Ignorarea ori încălcarea acestor exigențe constituționale echivalează cu **încălcarea autonomiei Camerelor Parlamentului, actele astfel adoptate fiind susceptibile de neconstituționalitate**.

Legea pentru modificarea și completarea Legii 304/2004 privind organizarea judiciară dedusă controlului de constituționalitate a fost adoptată cu încălcarea prevederilor constituționale ce consacră autonomia celor două Camere ale Parlamentului, atât în ceea ce privește exercitarea dreptului de a formula amendamente, cât și în ceea ce privește elaborarea și adoptarea raportul comisiei sesizate în fond.

Astfel, potrivit datelor publice înscrise în fișa inițiativei legislative, Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară a fost transmisă, în vederea avizării în fond, de către Biroul permanent al Camerei Deputaților Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru sistematizarea, unificarea și asigurarea stabilității legislative în domeniul justiției și, ulterior, de către Biroul permanent

al Senatului la aceeași Comisie comună, cu mențiunea că această comisie specială comună este formată din 15 deputați și 8 senatori.

În calitate de primă Cameră sesizată, la Camera Deputaților, Comisia specială comună a dezbatut Legea privind propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, și a adoptat un raport înregistrat sub nr. 4c-32/407/12.12.2017 care a fost votat de majoritatea senatorilor și deputaților, membri ai Comisiei speciale. Mai mult decât atât, la dezbaterea legii în cadrul primei camere sesizate, respectiv Camera Deputaților, senatorii au formulat amendamente pe care, după cum rezultă din raportul comisiei speciale, aceasta le-a și adoptat. **Prin urmare senatorii, membri ai Comisiei speciale comune, și-au exprimat voința și au participat la luarea unei decizii în Camera Deputaților, încălcând dispozițiile art. 64 și ale art.71 alin.(1) din Constituția României, republicată.**

În mod similar, Biroul permanent al Senatului a transmis spre avizare în fond, aceleiași Comisii speciale comune, Legea privind propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară. Comisia specială a adoptat un nou Raport de admitere înregistrat sub nr. 4c-32/429/ 19.12.2017, pe care l-a supus ulterior, spre aprobare plenului Senatului, cameră decizională. și în cadrul acestei etape a procedurii legislative au fost depuse amendamente atât de către, senatori cât și de către deputați, raportul fiind adoptat cu votul majorității membrilor Comisiei speciale sesizate în fond, adică senatori și deputați, fiind astfel încălcare din nou aceleși dispoziții ale art.64 și ale art.71 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Semnatarii prezentei sesizări apreciem că prin adoptarea Legii privind propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară, **a fost încălcat principiul autonomiei parlamentare** întrucât:

- Biroul Permanent al fiecărei Camere a sesizat în fond, pentru elaborarea raportului, o Comisie comună specială; sesizarea unei comisii comune este posibilă doar de către Birourile Permanente ale celor două Camere **reunite** în ședință comună și nu de fiecare birou permanent în mod succesiv în funcție de camera sesizată.
- Amendamentele au fost formulate de către senatori în cadrul dezbatelii de la Camera Deputaților și de către deputați în cadrul dezbatelii de la Senat; împrejurarea că deputații care au depus amendamente în cadrul dezbatelii de la Senat nu au fost primiți să le susțină pe motiv că nu au dreptul să participe la lucrările unei camere ai cărei membri nu sunt, este cea mai bună dovedă a faptului că dreptul de a formula amendamente al parlamentarilor nu se poate exercita în acest mod.
- Votul exprimat în cadrul Comisiei comune speciale de către senatori a avut loc în cadrul dezbatelii de la Camera Deputaților cu privire la amendamente și pe raportul acestei comisii și, similar, votul exprimat în cadrul Comisiei comune speciale de către deputați a avut loc în cadrul dezbatelii de la Senat.

Un astfel de proces legislativ este în flagrant dezacord cu toate principiile și normele constituționale ce instituie și garantează **bicameralismul funcțional** consacrat de Legea fundamentală și nu poate fi justificat sau motivat de urgență ori de necesitatea aducerii la zi a reglementărilor în domeniul justiției. **Desfășurarea și finalizarea unei astfel de proceduri de legiferare este un precedent cu grave consecințe pentru parlamentarismul românesc.**

În raport cu cele precizate mai sus sub punctul **B1. Motive extrinseci**, vă solicităm să constatați că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară este neconstituțională încălcă principiul autonomiei Camerelor Parlamentului, consacrat de art. 64 din Constituția României, republicată, precum și dispozițiile articolului 74 alineatul (1) din Constituția României, republicată, privind dreptul la iniativă legislativă.

B2. Motive intrinseci

Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară a fost adoptată cu încălcarea mai multor dispoziții constituționale, respectiv:

1. Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încălcă prevederile cuprinse în Art. 1 alineatul (3) și alineatul (5) raportat la art. 148 alineatul (2) și alineatul (4) din Constituția României, republicată, care prevăd:

Art. 1 alineatul (3): România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.

Art. 1 alineatul (5): În România, respectarea Constituției, a supremăției sale și a legilor este obligatorie.

Art. 148 alineatul (2): Ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare.

Art. 148 alineatul (2): Parlamentul, Președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească garantează aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din prevederile alineatului (2).

Legea criticată introduce prevederi noi ce alcătuiesc **Secțiunea 2¹ - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție**, introdusă după **articulul 88**, care prevăd înființarea în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a Secției pentru

Investigarea Infracțiunilor din Justiție având o competență materială după calitatea persoanei (judecător sau procuror, inclusiv judecator sau procuror militar și membri ai Consiliului Superior al Magistraturii).

Înființarea acestei Secții pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție are ca efect eliminarea din competența Direcției Naționale Anticorupție – DNA, a cercetării infracțiunilor de corupție, a infracțiunilor assimilate și în legătură directă cu acestea, comise de către judecători, procurori, respectiv de către membri CSM.

De asemenea, prevederea de la art. 88¹ alin. 2 din legea criticată stabilește faptul că: „*Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție își păstrează competența de urmărire penală și în situația în care, alături de persoanele prevăzute la alin. (1), sunt cercetate și alte persoane*”. O astfel de dispoziție are ca efect eliminarea din competența DNA a cercetării infracțiunilor de corupție, assimilate și în legătură directă cu acestea, infracțiuni comise de alte persoane (de ex., membri ai Parlamentului, miniștrii în funcție la data cercetării sau fostii ministri, aleși locali etc.), doar pentru faptul că au comis respectivele infracțiuni *alături de* magistrați.

Curtea Constituțională s-a pronunțat în mod constant, în jurisprudența sa, cu privire la rolul activității DNA în cadrul sistemului judiciar, statuând faptul că DNA este o „*magistratură specială instituită pentru combaterea infracțiunilor de corupție*”, înființată cu scopul de a crește eficiența luptei împotriva fenomenului corupției, indiferent unde apare acest fenomen (la nivelul executivului, în administrația publică centrală sau locală, la nivelul legislativului și la nivelul autorității judecătoarești). Activitatea DNA a fost constant apreciată în rapoartele MCV, inclusiv din perspectiva combaterii fenomenului corupției în rândul magistraților.

Astfel, în ultimul raport privind progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului European de Cooperare și Verificare, publicat de Comisia Europeană la data de 15.11.2017, se menționează că: “*În general, o evaluare pozitivă a progreselor realizate în cadrul obiectivului de referință nr. 3 se bazează pe o Direcție Națională Anticorupție independentă, care să fie în măsură să își desfășoare activitățile cu toate instrumentele pe care le are la dispoziție și să continue să înregistreze rezultate. În rapoartele anterioare, faptul că Direcția Națională Anticorupție a continuat să înregistreze rezultate în ciuda faptului că s-a confruntat cu o presiune puternică, a fost menționat drept un semn de sustenabilitate.*”

Acste rapoarte au fost considerate obligatorii în jurisprudența Curții Constituționale și au fost raportate de jurisdicția constituțională, la îndatorirea autorităților publice de a aduce la înndeplinire obligațiile care rezultă din tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană, căpătând astfel valoare de reper în cadrul controlului de constituționalitate. Curtea Constituțională a statuat prin Decizia nr. 2/2012 asupra respingerii obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și a Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, următoarele: „*calitatea de membru al Uniunii Europene impune statului român obligația de a aplica acest mecanism și a da curs recomandărilor*

stabilite în acest cadru, în conformitate cu dispozițiile art. 148 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora „Parlamentul, Președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească garantează aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actele aderării și din prevederile alineatului (2)”.

Semnatarii prezentei sesizări apreciem că, în condițiile în care se elimină din competența DNA, o magistratură specială instituită pentru combaterea tuturor infracțiunilor de corupție, atât infracțiunile de corupție comise de magistrați, cât și infracțiunile de corupție comise de alte persoane doar pentru că acestea sunt cercetate alături de magistrați, rolul DNA în combaterea corupției va fi limitat, fiind încălcate recomandările Comisiei Europene cuprinse în rapoartele MCV și, pe cale de consecință, **prevederile art. 148 alin. (2) și alin. (4) din Constituție sunt încălcate** prin adoptarea acestei initiative legislative.

Prin **Art. 1 alineatul (5)**, legiuitorul constitutional a statuat că: *În România, respectarea Constituției, a supremăției sale și a legilor este obligatorie.*

Jurisprudența constantă a Curții Constituționale a consacrat faptul că „*respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Constituție*” (a se vedea, între altele, Decizia nr. 22/2016).

Conform art. 14 alineatele (1) și (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. Un act normativ poate cuprinde reglementări și din alte materii conexe numai în măsura în care sunt indispensabile realizării scopului urmărit prin acest act.

În contradicție cu prevederile sus menționate, legea de modificare și completare a Legii nr. 304/2004 stabilește reglementări care se află în strânsă legătură cu statutul magistraților, statut reglementat prin Legea nr. 303/2004. Astfel, aspectele legate de cariera magistraților care fac parte din Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție (numirea și revocarea procurorului șef și procurorului șef-adjunct al Secției, numirea procurorilor din cadrul Secției, interzicerea detașării și a delegării procurorilor în cadrul acestei Secții) sunt aspecte care țin de statutul magistratului, nu de organizarea judiciară, motiv pentru care acestea trebuie reglementate în primul rând în Legea nr. 303/2004.

Prin urmare, întreaga **Secțiunea 2¹ - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, introdusă după articolul 88, încalcă dispozițiile privind normele de tehnică legislativă și, pe cale de consecință, art. 1 alineatul (5) din Constituție.**

În consecință, apreciem că **întregul conținut al Secțiunii 2¹ Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, introduse după articolul 88, este neconstituțional pentru considerentele mai sus expuse.**

2. Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judecătorilor și procurorilor în funcție de încalcă prevederile cuprinse în Art. 1 alineatul (5) și art. 134 alineatul (1) din Constituția României, republicată, care prevăd:

Art. 134 alineatul (1): *Consiliul Superior al Magistraturii propune Președintelui României numirea în funcție a judecătorilor și a procurorilor, cu excepția celor stagiaři, în condițiile legii.*

În baza reglementărilor legale acum în vigoare, în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casătie și Justiție sunt înființate ca direcții specializate DNA și DIICOT. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casătie și Justiție conduce atât DNA, prin intermediul procurorului șef al acestei direcții, cât și DIICOT, prin intermediul procurorului-șef al acestei direcții.

Legea dedusă controlului de constituționalitate înființează tot în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casătie și Justiție o Secție pentru investigarea infracțiunilor din justiție și nu o direcție, deși criteriul ce stă la baza instituirii acestei entități este tot cel al specializării funcționale.

În primul rând, **Secțiunea 2¹ - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, introdusă după articolul 88, în legea suspusă controlului constituțional, introduce un regim juridic distinct care nu este justificat în mod rațional prin raportare la obiectivul urmărit de legiuitor.** Astfel, nu este justificată diferența de tratament juridic cu privire la organizarea și funcționarea acestei secții prin raportare la organizarea și funcționarea celorlalte structuri din cadrul Parchetului de pe lângă ICCJ cu atribuții similare, chiar dacă nu identice (urmărire penală pentru anumite persoane și pentru anumite fapte considerate a fi de o importanță deosebită încât să necesite organizarea unei secții sau a unor direcții speciale în cadrul Parchetului de pe lângă ICCJ).

În al doilea rând, din ansamblul normelor legii de modificare și completare a Legii nr. 304/2004 rezultă că această Secție specială este condusă de un procuror șef de secție numit de Plenul CSM în urma unui concurs și nu de Procurorul general al Parchetului de pe lângă ICCJ prin intermediul procurorului șef de secție ca în cazul celorlalte două direcții specializate. Singura atribuție de care dispune procurorul general față de secția nou înființată este aceea de a soluționa conflictele de competență ce ar putea apărea între această secție și celelalte structuri sau unități din cadrul Ministerului Public. Practic, întreaga reglementare referitoare la această nouă funcție de conducere din cadrul Parchetului de pe lângă ICCJ îi conferă o independență totală a acestui procuror șef de secție față de Parchetul din care face parte, **aspect care încalcă principiul controlului ierarhic consacrat în art. 132 alin. 1 din Constituție.**

În al treilea rând, legea de modificare și completare a Legii nr. 304/2004 prevede în mod expres la art. 88² alin. 2 faptul că: „*Este interzisă delegarea sau detașarea de procurori în cadrul Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție*”. Această dispoziție instituie o excepție de la regulile generale din Legea nr. 303/2004, conform cărora, „*În interesul serviciului, procurorii pot fi delegați, cu acordul scris al acestora, inclusiv în funcții de conducere, de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casătie și*

Justiție, la parchetele din cadrul Ministerului Public pe o perioadă de cel mult 6 luni” (art. 57 alin. 7), respectiv „Consiliul Superior al Magistraturii dispune detașarea judecătorilor și procurorilor, cu acordul scris al acestora, la alte instanțe sau parchete, la Consiliul Superior al Magistraturii, Institutul Național al Magistraturii, Ministerul Justiției sau la unitățile subordonate acestuia ori la alte autorități publice, în orice funcții, inclusiv cele de demnitate publică numite, la solicitarea acestor instituții, precum și la instituții ale Uniunii Europene sau organizații internaționale” (art. 58 alin. 1).

Întrucât aspectele privind delegarea și detașarea magistraților vizează în mod expres cariera magistraților, deci statutul acestora, toate aceste norme juridice ar trebui reglementate în Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, și nu în Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

Conform art. 88¹ alin. 2, Secția pentru Investigarea Infractionselor din Justiție își păstrează competența de urmărire penală și în situația în care, alături de procurori și judecători, sunt cercetate și alte persoane. Reglementarea conține germanii unor viitoare conflicte de competență, caz în care, conform art. 88¹ alin. 5, se prevede că Procurorul general al Parchetului de pe lângă ICCJ soluționează conflictele de competență apărute între Sectia pentru Investigarea Infractionselor din Justiție și celelalte structuri sau unități din cadrul Ministerului Public.

Procedura efectivă de soluționare a acestor conflicte nu este reglementată expres de textul de lege, lipsește norma de precizie și claritate, generând impredictibilitate în aplicare și încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție în componența sa referitoare la calitatea legii, așa cum acesta a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale.

Curtea, în jurisprudența sa, a stabilit că trăsătura esențială a statului de drept o constituie supremația Constituției și obligativitatea respectării legii (a se vedea în acest sens Decizia nr. 232 din 5 iulie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 727 din 15 noiembrie 2001, Decizia nr. 234 din 5 iulie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 558 din 7 septembrie 2001, Decizia nr. 53 din 25 ianuarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 3 februarie 2011, sau Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014) și că "statul de drept asigură supremația Constituției, corelarea tuturor legilor și tuturor actelor normative cu aceasta" (Decizia nr. 22 din 27 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 17 martie 2004), ceea ce înseamnă că acesta "implică, priorită, respectarea legii, iar statul democratic este prin excelență un stat în care se manifestă domnia legii" (Decizia nr. 13 din 9 februarie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 26 aprilie 1999).

În acest context jurisprudențial, **Curtea reține că una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative**. În acest sens, Curtea a constatat că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se **previzibilitatea**, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat. De aceea, "nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului

securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii" (Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012, și Decizia nr. 448 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 5 din 7 ianuarie 2014); de aceea, respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Constituție (ad similis, a se vedea Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, precitată, sau Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015, paragrafele 95 și 96).

În consecință, apreciem că **întregul conținut al Secțiunii 2¹ Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, introduse după articolul 88, este neconstituțional pentru considerentele mai sus expuse.**

3. Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară încalcă prevederile cuprinse în Art. 1 alineatul (3), (4) și (5) precum și ale art. 133 alineatul (1) din Constituția României, republicată, care prevăd:

Art. 1 alineatul (3): *România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.*

Art. 1 alineatul (4): *Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale.*

Art. 1 alineatul (4): *În România, respectarea Constituției, a supremăției sale și a legilor este obligatorie.*

Art. 133 alineatul (1): *Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției.*

Prevederile **articolului 135 alineatul (1)** din Legea nr. 304/2017 a fost modificat prin inițiativa legislativă în sensul eliminării avizului conform al Consiliului Superior al Magistraturii pentru aprobarea statelor de funcții și de personal pentru curțile de apel, tribunale, tribunale specializate, judecătorii și parchete. Dimensionarea instanțelor și parchetelor reprezintă un element esențial pentru buna funcționare a acestora, dar și pentru asigurarea independenței funcționale a acestora. Transferul puterii de decizie în totalitate către ministrul justiției, factor politic, reprezintă o reală amenințare la adresa independenței justiției, **încălcându-se art. 1 alineatul (4) din Constituție**, care consacră principiul separației puterilor în stat, **art. 124 alin. (3) din Constituție - Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii - și art. 131 alin. (1) din Constituție - În activitatea judiciară, Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor.** Întrucât este afectat chiar rolul instanțelor și al Ministerului Public, precum și capacitatea acestora de a pune în practică misiunea stabilită de legiuitorul constituent.

Curtea Constituțională a reținut în jurisprudența sa, că atât **independența justiției (componenta instituțională)**, cât și **independența judecătorului (componenta individuală)** implică existența unor numeroase aspecte, cum ar fi: lipsa imixtiunii celorlalte puteri în activitatea de judecată, faptul că niciun alt organ decât instanțele nu poate decide asupra competențelor lor specifice prevăzute prin lege, existența unei proceduri prevăzute de lege referitoare la căile de atac ale hotărârilor judecătoreschi, existența unor fonduri bănești suficiente pentru desfășurarea și administrarea activității de judecată, procedura de numire și promovare în funcție a magistraților și, eventual, perioada pentru care sunt numiți, condiții de muncă adecvate, existența unui număr suficient de magistrați ai instanței respective pentru a evita un volum de muncă excesiv și pentru a permite finalizarea proceselor într-un termen rezonabil, remunerare proporțională cu natura activității, repartizarea imparțială a dosarelor, posibilitatea de a forma asociații ce au ca principal obiect protejarea independenței și a intereselor magistraților etc. (a se vedea cu precădere Decizia nr. 873/2010). Principiul independenței justiției implică o serie de garanții, cum ar fi: statutul magistraților (condițiile de acces, procedura de numire, garanții solide care să asigure transparența procedurilor prin care sunt numiți magistrații, promovarea și transferul, suspendarea și încetarea funcției), stabilitatea sau inamovibilitatea acestora, garanțiile financiare, independența administrativă a magistraților, precum și independența puterii judecătoreschi față de celelalte puteri în stat. Pe de altă parte, independența justiției include securitatea financiară a magistraților, care presupune și asigurarea unei garanții sociale, cum este pensia de serviciu a magistraților.

Curtea a mai statuat că dispozițiile art. 124 alin. (3) din Constituție, conform cărora "Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii" nu au un caracter declarativ, ci constituie norme constituționale obligatorii pentru Parlament, care are îndatorirea de a legifera instituirea unor mecanisme corespunzătoare de asigurare reală a independenței judecătorilor, fără de care nu se poate concepe existența statului de drept, prevăzută prin art. 1 alin. (3) din Constituție".

Prin urmare, eliminarea CSM, garant al independenței justiției conform art. 133 alin. (1) din Constituție, din procedura de stabilire statelor de funcții și de personal ale instanțelor și parchetelor reprezintă o nesocotire garanțiilor oferite la nivel constituțional independenței justiției, componentă a statului de drept prevăzută de art. 1 alin. (3) din Constituție.

Nu în ultimul rând, dispozițiile art. 135 alin. (2) din legea de modificare și completare a Legii nr. 304/2004 menționează că „*majorarea sau reducerea schemelor de personal pentru curțile de apel, tribunale, tribunale specializate, judecătorii și parchete se aprobă cu avizul conform al Consiliului Superior al Magistraturii, prin ordin al ministrului justiției*”. Așadar, numai majorarea sau diminuarea schemelor de personal se fac cu avizul conform al Consiliului Superior al Magistraturii, însă stabilirea acestor state de funcții se face prin simplul ordin al ministrului. Necorelarea celor două alineate încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție în dimensiunea sa referitoare la claritatea, precizia și predictibilitatea legii.

*****

În considerarea celor mai sus expuse, **solicităm Onoratei Curți ca, în raport cu criticile precizate mai sus, să constate că întreaga Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară este neconstituțională ca urmare a nerespectării principiului autonomiei Camerelor Parlamentului, consacrat de art. 64 din Constituția României, republicată, a dreptului constituțional la inițiativă legislativă prevăzut de art. 74 alineatul (1) din Constituție, iar Secțiunea 2¹ - Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, introdusă după articolul 88, precum și articolul 135 alineatul (1) din legea criticată sunt neconstituționale pentru considerentele arătate în capitolul *Motive intrinseci*.**

În drept, ne motivăm sesizarea pe dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituția României, al art. 11 alin. (1) lit. a) raportat la art. 15, alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată.

Cu deosebită considerație,

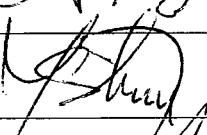
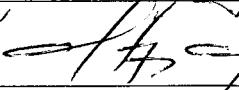
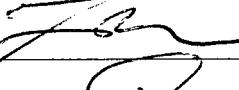
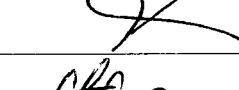
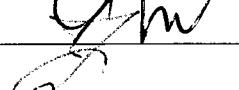
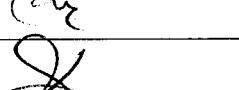
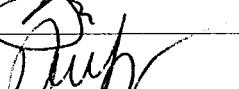
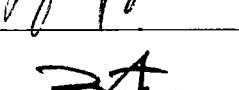
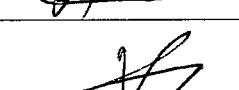
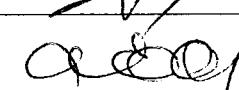
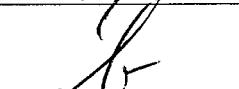
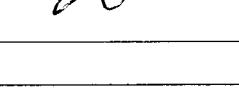
În numele senatorilor inițiatori,

Senator

Iulian DUMITRESCU

Liderul Grupului parlamentar al PNL din Senatul României

Domnului Președinte al Curții Constituționale

Nr. Crt.	Nume prenume	Grup Parlamentar	Semnătură
1.	TOMA CĂTĂLIU	PNL	
2.	SCĂNTĂ LUTRA IULIANA	PNL	
3.	ION POPA	PNL	
4.	OPREA MARIO	PNL	
5.	FLORIN CIU	PNL	
6.	CASARIU DANIEL	PNL	
7.	Stăncă George Cătăliu	PNL	
8.	Cristina Ileana	PNL	
9.	CANTACOZU IRINA	PNL	
10.	VIOREL BADEN	PNL	
11.	HANITZ ZAMFIR	PNL	
12.	PERES ALEXANDRU	PNL	
13.	Pauliuc Nicoleta	PNL	
14.	PIRVULESCU EUGEN	PNL	
15.	POPA CORNEL	PNL	
16.	Hărău Eleonora-Carmen	PNL	
17.	NICOARĂ MARIUS	PNL	

18.	Brulacu Dumitres	PNL	<i>Myp</i>
19.	SOPRICA COSDE	PNL	<i>VII</i>
20.	Dănilă Leon	PNL	<i>CCS</i>
21.	FIRESCU DĂBĂU	PNL	~~<i>DNCD</i>~~
22.	CHIRITES CRISTIAN	PNL	<i>Dep</i>
23.	CAZAN MIREȚA I.	PNL	~~<i>DNCD</i>~~
24.	MIREȚ SIMION	PNL	<i>Silv</i>
25.	GORGHEA FĂINA	PNL	<i>Ceeey</i>
26.	FUJIAN AVATRESCU	PNL	<i>Kercher</i>
27.	Daniel Fenechi	PNL	<i>Oțan</i>
28.	Eugen Popa Năstore	PNL	<i>Pop</i>
29.	Veta Ion MARCELE	PNL	<i>Morule</i>